

Jaarverslag 2018

Radboud Universiteit

Voorwoord

Onze studenten waardeerden de Radboud Universiteit in 2018 met een 8,0. Hoewel dat op zich geen nieuws is – afgelopen jaren was dat ook al het geval – is het wel opnieuw een bijzondere prestatie van al onze medewerkers.

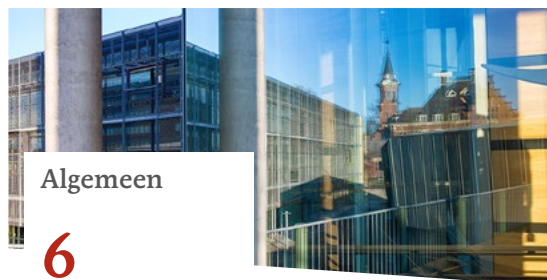
Studenten en medewerkers met verschillende achtergronden en wel honderd verschillende nationaliteiten motiveren en inspireren elkaar over de grenzen van wetenschapsdisciplines heen. Zo ontstaan nieuwe inzichten die leiden tot nieuwe ontdekkingen en bijdragen aan de maatschappelijke vraagstukken van vandaag en morgen. Erkenning van de kwaliteit van ons onderzoek bleek onder andere uit een succesvolle Veni-subsidieronde, met zestien toekenningen; de beste Radboudscore ooit.

2018 stond ook in het teken van 95 jaar Radboud Universiteit. Tijdens Radboud Kids, een van de lustrumactiviteiten, stapten 95 professoren – geheel in stijl met toga en baret – op de fiets richting verschillende basisscholen in Nijmegen. Samen zorgden zij ervoor dat 2.433 kinderen konden kennismaken met wetenschap. Hopelijk is hun interesse gewekt en zien wij hen later terug in onze collegebanken.

Dit jaarverslag is een financiële en inhoudelijke verantwoording over 2018. Daarmee werpen we een blik op het verleden en leggen we tegelijkertijd een basis voor de kennis van morgen.

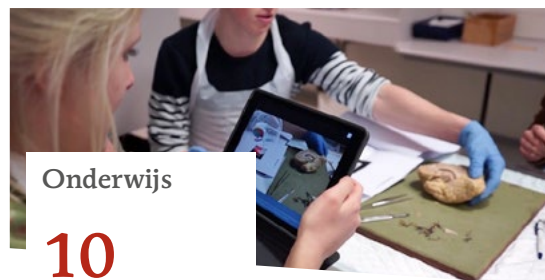
Daniël Wigboldus – voorzitter
Wilma de Koning – vicevoorzitter
Han van Krieken – rector magnificus

Algemeen

6

Onderwijs

10

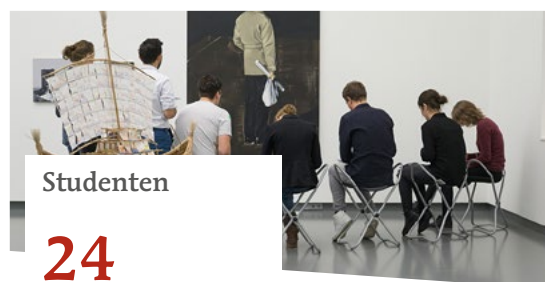
Wetenschappelijk onderzoek

15

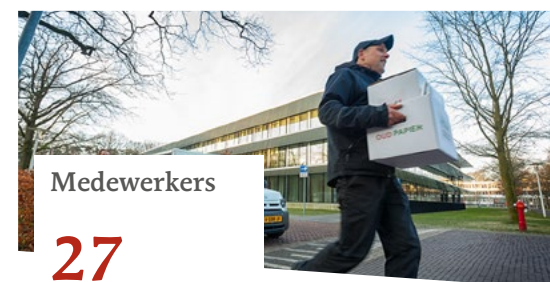
Maatschappelijke impact

19

Studenten

24

Medewerkers

27

Vertrouwenspersonen en klachtencommissies

32

Vastgoed en infrastructuur

35

Organisatie en werkwijze

39

Financieel beeld

45

Verslag van de toezichthouder Radboud Universiteit

58

Jaar-rekening 2018

65

Overige gegevens

101

Bijlagen

108

Inhoud

Voorwoord	2	Open Access	17	Vastgoed en infrastructuur	35
Algemeen	6	Wetenschappelijke integriteit	17	Vastgoed en onderhoud	36
Overzicht kengetallen Radboud Universiteit	7	Dierproeven	17	Energiebeleidsplan (2017-2020)	36
95 jaar Radboud Universiteit	8	Duurzaamheid in het onderzoek	18	ICT-infrastructuur	37
Missie	8	Maatschappelijke impact	19	Facilitaire voorzieningen	38
Strategie	8	Kennis voor de samenleving	20	Bibliotheek	38
Nieuw strategisch plan in de maak	9	Valorisatie en innovatie	21	Sport en cultuur	38
Duurzaamheidsagenda	9	Leven lang leren	22	Organisatie en werkwijze	39
Onderwijs	10	De Radboud-werkgroep vluchtelingen	22	Internationalisering	40
ICT in het onderwijs	11	Duurzame relaties met partners en stakeholders	23	Kwaliteit van de dienstverlening	40
Kwaliteitszorg	11	Studenten	24	Duurzaamheid ingebed in de organisatie	41
• <i>Instellingstoets, implementatie aanbevelingen</i>	11	Welzijn	25	Bescherming persoonsgegevens	42
• <i>Docentprofessionalisering</i>	11	Werving en voorlichting	25	• <i>Omgaan met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)</i>	42
• <i>Interne kwaliteitszorg</i>	12	Voorzieningen	25	Fondsenwerving	42
• <i>Platform examencommissies</i>	12	Alumni	26	Sturing en beheersing	42
• <i>Informatievoorziening onderwijs</i>	12	Studenten en duurzaamheid	26	Medezeggenschap en opleidingscommissies	43
• <i>Visitatie- en accreditatieprocedures</i>	12	Medewerkers	27	• <i>Centrale medezeggenschap</i>	43
Onderwijsbeleid	13	Waardering van medewerkers	28	• <i>Decentrale medezeggenschap</i>	43
• <i>Engelstalige bacheloropleidingen</i>	13	Aantal medewerkers	28	• <i>Opleidingscommissies</i>	43
• <i>Comeniusprogramma voor onderwijsinnovatie</i>	13	Inclusiviteit	29	• <i>Andere Onderdeelcommissies</i>	43
Opleidingsaanbod	13	Internationalisering	29	Organigram	44
• <i>Tweejarige geïntegreerde educatieve masteropleidingen</i>	13	Verzuim	30	Financieel beeld	45
• <i>Pedagogische wetenschappen van Primair Onderwijs</i>	13	Beleid personeel en organisatie	30	Resultaten	46
Talenten in het onderwijs – Honours Academy	13	Kwaliteit van de organisatie	31	Baten	48
Aansluiting vo-ho – Pre-University College	14	Bedrijfsongevallen	31	Lasten	49
Onderwijsondersteuning	14	Vertrouwenspersonen en klachtencommissies	32	Balans en vermogensontwikkeling	50
Duurzaamheid in het onderwijs	14	Regelingen	33	Studievoorschot - kwaliteitsafspraken	53
Wetenschappelijk onderzoek	15	Vertrouwenspersonen	33	Interne risicobeheersing, accountancy, control	54
Nieuw onderzoek naar migratiestromen	16	Klachtenregeling ongewenst gedrag	33	Treasury	55
Kwaliteitszorg onderzoek	16	Klachten studenten	33	Vastgoedontwikkeling	55
Radboud Excellence Initiative	16	Beroep bij het College van Beroep voor Examens	33	Continuïteit en verwachting komende jaren	56
Researchdatamanagement	17	Bezwaar bij het college van bestuur	34	Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs	57
		College van Beroep voor het Hoger Onderwijs	34		
		Commissie wetenschappelijke integriteit	34		

Verslag van de toezichthouder		Bijlagen	108
Radboud Universiteit	58	Overzichtstabel omgevingsanalyse	109
Stichtingsbestuur en commissies SKU	59	Overzicht kengetallen Radboud Universiteit	111
Overleg stichtingsbestuur met het		Overzicht opleidingen	113
college van bestuur	60	Comeniusbeurzen	115
• <i>De primaire processen – onderwijs en onderzoek</i>	60	Overzicht onderzoeksinstituten	115
• <i>AVG</i>	60	Subsidies: European Research Council	116
• <i>Ontwikkeling Strategisch plan</i>	61	Subsidies: Veni	116
• <i>Onderwijsbekostiging</i>	61	Subsidies: Vidi	118
• <i>Informatieverstrekking</i>	61	Subsidies: Vici	120
• <i>Van Bestuurlijke agenda naar Jaarplan</i>	61	Benoemingen (KNAW, Academia Europaea)	121
• <i>Vastgoed op de campus</i>	61	Radboud-onderscheidingen	122
• <i>Contacten met interne stakeholders</i>	61	Koninklijke onderscheidingen 2018	123
• <i>Mensen</i>	61	Energie en waterverbruik	123
• <i>Financiën</i>	62	Overzicht stakeholders	126
Samenstelling stichtingsbestuur, met functies en		Gezamenlijke Vergadering	127
activiteiten en einde zittingstermijn	62	College van bestuur	128
Governance	64		
• <i>Code Goed Bestuur Nederlandse Universiteiten</i>	64	Colofon	131
• <i>Toezichtvisie</i>	64		
• <i>Gemeenschappelijk Overleg</i>	64		
• <i>Tenslotte</i>	64		
Jaarrekening 2018	65		
Overige gegevens	101		
1 Specificatie naar eenheden	102		
2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	103		

Algemeen

Overzicht kengetallen Radboud Universiteit

Studenten

(stand 1 oktober 2018)

2016	2017
19.899	20.967

2018

22.142

Onderwijs

Opleidingen

2016	2017
113	111

2018

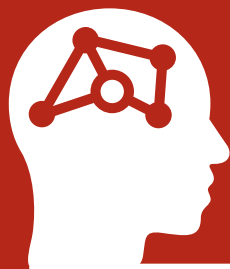
98

Student-tevredenheid

2016	2017
8,0	8,0

2018

8,0*

Onderzoek

Publicaties

2016	2017
7.350	7.126

2018

7.431

Promoties

2016	2017
412	435

2018

389

Medewerkers

Fte staf**

2016	2017
4.921	4.891

2018

4.932

* Gemiddeld rapportcijfer.

** Inclusief medewerkers medische faculteit Radboudumc (wetenschappelijk medewerkers en ondersteunend en beheerspersoneel).

95 jaar Radboud Universiteit

In 2018 vierde de Radboud Universiteit haar 95^e verjaardag, de dies natalis. Het hele jaar door vonden er verschillende activiteiten plaats voor studenten, medewerkers, alumni en inwoners van Nijmegen en omgeving. In het voorjaar konden studenten en medewerkers deelnemen aan Radboud Open Air, een openluchtfestival met korte lezingen van Radboud-wetenschappers over prikkelende vragen. Aansluitend vond muziekfestival Radboud Rocks plaats. Een week later stapten 95 professoren op de fiets om kinderen op basisscholen in de regio les te geven over hun onderzoek. De lustrumactiviteiten in het voorjaar werden afgesloten met Radboud Sports, waar de verschillende faculteiten de sportieve strijd met elkaar aangingen.

In het najaar openden de Radboud Universiteit en het Radboudumc hun deuren voor het publiek. Tijdens het evenement Radboud Invites konden bezoekers zelf proefjes doen, demonstraties en hoorcolleges bijwonen en rondleidingen volgen. In totaal namen zo'n 6.000 bezoekers deel aan het evenement. Radboud Invites viel samen met het Weekend van de Wetenschap en de Radboud Recharge Dag, een programma speciaal voor alumni van de Radboud Universiteit. Het lustrum werd in stijl afgesloten met Radboud Ceremony: de academische plechtigheid in de Stevenskerk. Bij deze gelegenheid werden er eredoctoraten uitgereikt aan schrijver Jeroen Brouwers, filosoof prof. dr. Daniel Dennett, classica prof. dr. Mary Beard en ecoloog prof. dr. Stephen Pacala.

Missie

De Radboud Universiteit is een studentgerichte onderzoeksuniversiteit waar onderzoek en onderwijs nauw met elkaar zijn verbonden. De universiteit streeft ernaar tot de top van de Europese universiteiten te horen. Ze schept een intellectueel klimaat dat medewerkers en studenten inspireert en hen uitdaagt de grenzen van de eigen, persoonlijke mogelijkheden op te zoeken.

De universiteit is actief op vrijwel alle wetenschapsgebieden: geesteswetenschappen, natuurwetenschappen, gedrags- en maatschappijwetenschappen en medische wetenschappen.

In het Mission statement presenteert de Radboud Universiteit haar missie en grondslag.

Strategie

In De Radboud Universiteit op weg naar 2020 verwoordt de universiteit haar strategische keuzes en concrete doelstellingen voor de periode 2015-2020.

De Radboud Universiteit wil haar studenten academisch vormen in een internationale context en hen stimuleren de onafhankelijke zoektocht naar het nieuwe aan te gaan. De universiteit biedt onderwijs van hoog niveau. Studenten en docenten werken samen aan de academische vorming van de student. Kwaliteit, binding en duidelijkheid zijn de kernwoorden die het onderwijs van de Radboud Universiteit drijven.

In de bachelorfase kiest de universiteit voor een disciplinaire benadering. Alle bacheloropleidingen geven toegang tot minimaal één master binnen de Radboud Universiteit. De universiteit zet in op een substantieel aantal contacturen en kleinschalige werkgroepen, met oog voor de individuele student. Hoewel het aantal studenten recentelijk is gegroeid, wil de universiteit vasthouden aan deze kleinschaligheid. Het onderwijs is sterk verweven met onderzoek. Iedere student moet ten minste één keer aan onderzoek deelnemen, zelf de weg afleggen naar het onbekende. Uitgangspunt is dat elke docent wetenschappelijk onderzoek doet.

De Radboud Universiteit koestert een levendige, succesvolle onderzoeksgemeenschap, die nieuwe inzichten en ideeën genereert en zo - vanuit het hele spectrum aan wetenschapsgebieden - nationaal en internationaal bijdraagt aan de culturele, maatschappelijke en economische ontwikkeling. Het onderzoek voedt het onderwijs; de verbinding tussen onderwijs en onderzoek is de belangrijkste pijler in het streven naar excellentie.

Nieuw strategisch plan in de maak

De Radboud Universiteit ontwikkelt een nieuw strategisch plan voor de periode 2020-2025. Medewerkers, studenten en stakeholders hebben in 2018 uitvoerig meegedacht en gediscussieerd over de koers van de universiteit voor de komende periode. Tien discussiethema's zijn geïdentificeerd, waaronder duurzaamheid, digitalisering, flexibilisering, disciplinair versus multidisciplinair onderwijs, en het aantrekken van talent. De basis voor de discussies werd gevormd door een evaluatie van het strategisch plan 2015-2020 en een omgevingsanalyse. Van daaruit zijn kansen en bedreigingen gedestilleerd voor de primaire processen onderwijs en onderzoek. In de eerste helft van 2019 zal dit uitmonden in een nieuw strategisch plan 2020-2025.

Duurzaamheidsagenda

Samen met studenten, medewerkers, het Radboudumc en andere partners geeft de universiteit vorm en inhoud aan haar duurzaamheidsbeleid. De universiteit streeft ernaar integraal maatschappelijk verantwoord te ondernemen. De duurzaamheidsagenda 2016-2020 omschrijft de vijf doelstellingen waaraan de universiteit werkt: duurzaam gedrag; duurzame werk- en studeeromgeving; duurzaamheid in onderwijs en onderzoek; duurzame relatie met partners en stakeholders; duurzaamheid ingebed in de organisatie.

In de volgende hoofdstukken van dit jaarverslag komen de behaalde resultaten op deze doelstellingen aan de orde.

A photograph of students in a laboratory setting. In the foreground, a student's hands hold a tablet displaying a 3D anatomical model of a brain. In the background, another student wearing a white lab apron and blue gloves is working with a real brain specimen on a green dissection board. The scene is brightly lit, and the focus is on the educational use of technology and hands-on dissection.

Stel je voor: een hologram midden in de collegezaal, van een stel hersens of een hart. Je kunt eromheen lopen, hier en daar iets aanwijzen, zien hoe een hersenonderdeel groeit, structuren laagje voor laagje afpellen.

Zo ziet anatomisch onderwijs voor studenten neurobiologie en geneeskunde er in de toekomst uit, als het aan universitair docent neurodevelopment Sharon Kolk en haar Radboudumc-collega's Dylan Henssen en Guido de Jong ligt. Zij ontvingen in april 2018 een Comeniusbeurs: een bedrag van vijftigduizend euro om in de ontwikkeling van nieuwe onderwijstechnieken te steken.

TEKST & BEELD: VOX

Onderwijs

ICT in het onderwijs

De Radboud Universiteit is op 3 september 2018 overgestapt van Blackboard naar Brightspace, een digitale leeromgeving met meer mogelijkheden voor interactie. In de maanden daarvoor hebben meer dan 1.400 docenten een training gehad en tijdens de overgangperiode waren meer dan 70 ondersteuners actief op de faculteiten. Dankzij de gezamenlijke inspanning van ICT-deskundigen, wetenschappelijk medewerkers en studenten is sprake van succesvolle ICT-innovatie.

Het gebruik van digitaal toetsen heeft een verdere vlucht genomen. Steeds meer docenten zien de voordelen ervan. De toename geeft wel druk op de ondersteuning. De verwachting is dat het gebruik van digitaal toetsen zal toenemen; de organisatie past zich hieraan.

In februari is gestart met een onderwijsinnovatieteam: het Teacher Information Point. Dit team verleent hands-on-ondersteuning aan docenten die hun vakken willen vernieuwen, al dan niet met behulp van ICT. Inmiddels hebben tientallen docenten van alle faculteiten hun weg naar het team gevonden. De terugkoppeling van deze docenten is positief.

Het project digitaal portfolio is succesvol afgerond. De interesse in portfoliogebruik lijkt steeds verder toe te nemen en met Brightspace wordt duidelijk in een behoefte voorzien. Ook in 2018 zijn weer proeftuinaanvragen voor onderwijsinnovatie gehonoreerd en wordt gekeken welke aanvragen breder toepasbaar zijn.

Tot slot zijn er in 2018 op veel faculteiten pilots geweest met digitale cursusevaluaties. Die pilots zullen de komende periode waarschijnlijk bestendig worden.

Kwaliteitszorg

Instellingstoets, implementatie aanbevelingen

De Radboud Universiteit heeft in 2017 de Instellingstoets kwaliteitszorg met goed gevolg doorlopen. In 2018 zijn de aanbevelingen opgepakt van het auditpanel dat de toets heeft uitgevoerd.

Het panel constateerde dat een overzichtelijke integrale beschrijving van het bestuursmodel van de Radboud Universiteit ontbreekt. Ook worden functies, verantwoordelijkheden en bevoegdheden per faculteit telkens net iets anders benoemd en belegd. Het panel adviseerde daarom een harmonisering van functies, titels, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zonder afbreuk te doen aan de eigenheid en relatieve autonomie van de afzonderlijke faculteiten. Hiervoor is in het najaar van 2018 een project gestart, waarvan de resultaten in 2019 worden verwacht.

Het advies van het panel om per opleiding structureel gebruik te maken van externe adviesraden is meegenomen in het systeem van interne kwaliteitszorg. Ten slotte is in 2018 de verdere ontwikkeling en ingebruikname van een managementinformatiesysteem voor onderwijs en onderzoek krachtig voortgezet, in lijn met het advies van het panel.

Docentprofessionalisering

Eind 2017 vond onder de vlag van de VSNU een peerreview plaats rond het thema docentprofessionalisering. De veertien Nederlandse universiteiten hebben daarin ervaringen uitgewisseld over de wijze waarop de basiskwalificatie onderwijs (BKO) en de professionaliseringsactiviteiten daarvoor en daarna zijn vormgegeven. De Radboud Universiteit heeft op basis daarvan twee aanbevelingen opgepakt.

In de eerste plaats worden de BKO-trajecten vanaf komend jaar niet meer op individuele basis verzorgd, maar in groepsvorm. Uit de peerreview bleek namelijk dat docenten elkaar in deze vorm kunnen inspireren, en minder komen te 'zwemmen' bij de samenstelling van hun portfolio en de toetsing. Overigens blijft binnen de groep maatwerk mogelijk.

In de tweede plaats heeft het college van bestuur de intentie uitgesproken om een Radboud Teaching and Learning Centre in te richten. Doel is een ontmoetingsplaats te creëren, waar drie cruciale elementen voor de versterking van de kwaliteit van het onderwijs bij elkaar worden gebracht: informeren (onderzoek naar wat in het onderwijs wél werkt of juist niet), inspireren (stimuleren en faciliteren van onderwijsinnovaties) en implementeren (motiveren en ondersteunen van docenten in hun professionele ontwikkeling). De eerste contouren van het centrum zijn eind vorig jaar geschetst.

Eind 2018 was 80,8 procent van het wetenschappelijk personeel (exclusief Radboudumc) dat betrokken is bij onderwijs procent in bezit van een basis- of uitgebreide kwalificatie onderwijs (BKO/UKO). Eind 2017 was dat 81,4 procent.

Interne kwaliteitszorg

De interne kwaliteitszorg wordt meer gericht op verbetering en minder op verantwoording. Een aantal nieuwe instrumenten is in 2017 en 2018 binnen de faculteiten ingevoerd. Het gaat daarbij om een pakket aan mogelijke maatregelen waaruit faculteiten kunnen kiezen om de kwaliteitscultuur binnen de opleidingen te versterken. De meeste faculteiten hebben gekozen voor een versterking van de band met het afnemende veld door de instelling van een adviesraad of de reactivering daarvan. Een enkele faculteit is ertoe overgegaan om jaarlijks een aantal scripties te laten herbeoordelen door collega's van een zusterfaculteit, om te kijken of zij tot andere oordelen komen. Sommige faculteiten zijn ervan afgestapt om iedere cursus ieder jaar opnieuw te laten evalueren. Toch is dat nog steeds de reguliere praktijk.

Twee belangrijke verbeterpunten voor de Radboud Universiteit die naar voren kwamen uit de Nationale Studenten Enquête zijn: de nakijktermijnen van de toetsen en de overeenkomst tussen de studielast die in de studiegids is vastgesteld en de daadwerkelijke studielast. Beide zaken zijn door alle faculteiten ter hand genomen, waarbij moet worden aangetekend dat er soms ook sprake is van onterechte percepties bij studenten.

Platform examencommissies

De universiteitsbrede bijeenkomsten voor examencommissies zijn voortgezet. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen de leden en secretarissen van examencommissies informatie en kennis delen. Zo zijn onder andere digitaal toetsen en de rol van examencommissies bij visitaties aan de orde geweest. De bijeenkomsten worden ondersteund door een digitale gemeenschap waarin documenten en ervaringen worden uitgewisseld. Op verzoek van het platform examencommissies wordt aan nieuwe commissieleden een introductiesessie aangeboden. Daarin krijgen ze informatie over de taken en bevoegdheden en de positie van de commissie in de opleiding.

Informatievoorziening onderwijs

In 2018 is besloten tot de inrichting van een managementinformatieportal. Doel hiervan is om de belangrijkste managementinformatie van de Radboud Universiteit beter, overzichtelijk, bij elkaar en visueel aantrekkelijker te presenteren. In het portaal komt managementinformatie beschikbaar voor de hele organisatie. De informatie gaat gebruikt worden in de gesprekken in het kader van de beleidscyclus. Faculteiten kunnen de informatie gebruiken in hun eigen kwaliteitszorgcyclus. In het portaal worden de indicatoren getoond die functioneren als *key performance indicator* (KPI, de belangrijkste stuurinformatie). Voor de domeinen onderwijs en onderzoek zijn deze al vastgesteld, voor de domeinen personeel en financiën moet dat nog gebeuren. Halverwege 2018 is begonnen met het vullen van de KPI's binnen het domein onderwijs. De planning is dat het managementinformatieportal eind 2019 voor alle vier de domeinen volledig is gevuld.

Visitatie- en accreditatieprocedures

In 2018 zijn de volgende opleidingen gevisiteerd en met ten minste een voldoende beoordeeld: Economie, Bedrijfskunde, Environment and Society Studies en Tandheelkunde. Voor deze opleidingen wordt accreditatie aangevraagd bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Ook de opleidingen Communicatiewetenschap, Culturele antropologie, Sociologie, Scheikunde en Communicatie- en Informatiewetenschappen zijn in 2018 gevisiteerd. De uitkomsten daarvan zijn nog niet bekend.

Onderwijsbeleid

Engelstalige bacheloropleidingen

Bij de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI) zijn met ingang van september 2018 de bacheloropleidingen Biology en Computing Science volledig Engelstalig. De Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen biedt binnen de opleiding Filosofie de Engelse track Philosophy, Politics and Society aan.

Comeniusprogramma voor onderwijsinnovatie

In 2018 vond de tweede ronde plaats van het Comeniusprogramma voor onderwijsinnovatie. Met dit programma wil de overheid docenten de kans geven hun visie op onderwijs in de praktijk te brengen. Er waren in totaal - voor wo en hbo samen - 74 beurzen beschikbaar, verdeeld over Teaching Fellows (46), Senior Fellows (22) en Leadership Fellows (6).

Vanuit de Radboud Universiteit zijn tien aanvragen ingediend voor Teaching Fellowships, vijf voor Senior Fellowships en één voor een Leadership Fellowship. De Teaching-aanvragen van dr. Jana Vyrastekova (managementwetenschappen), dr. Dennis Löwik (FNWI) en dr. Sharon Kolk (Donders Instituut) én de Senior-aanvragen van dr. Mariska Kleemans (sociale wetenschappen) en dr. Edwin van Meerkkerk (letteren) zijn gehonoreerd. De Radboud Universiteit scoorde daarmee in de top drie van universiteiten en hogescholen wat betreft het aantal gehonoreerde aanvragen.

Opleidingsaanbod

Tweejarige geïntegreerde educatieve masteropleidingen

De Radboud Docenten Academie en betrokken faculteiten gaan nieuwe, tweejarige geïntegreerde educatieve masteropleidingen inrichten. Daarbij wordt het onderwijs van de eenjarige vakmaster geïntegreerd met dat van de eenjarige lerarenopleiding. Het gaat om twee opleidingen - Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen - met zes respectievelijk acht specialisaties die corresponderen met veertien schoolvakken. De NVAO heeft (deels onder voorbehoud) positief besloten.

De eenjarige lerarenopleidingen blijven bestaan, waarbij het aantal CROHO-labels wordt gereduceerd van achttien naar drie: Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen, in de Mens- en Maatschappijwetenschappen en in de Bètawetenschappen.

Pedagogische wetenschappen van Primair Onderwijs

Een volledig academische bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs (PWPO) is in september 2018 van start gegaan. De opleiding leidt tot een lesbevoegdheid in het primair onderwijs. In het eerste jaar zijn 26 studenten aan deze nieuwe opleiding begonnen. Daarnaast zijn er vanuit pedagogische wetenschappen 20 studenten overgestapt naar het tweede jaar van de opleiding PWPO.

De nieuwe opleiding komt naast de Academische Lerarenopleiding Primair Onderwijs (ALPO), die wordt uitgevoerd in samenwerking met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. De bedoeling is dat beide opleidingstrajecten elkaar inhoudelijk versterken, terwijl het aantal (deels) academisch geschoolden met een lesbevoegdheid in het primair onderwijs op termijn groeit. Er zijn tot nu toe geen signalen dat de nieuwe opleiding ten koste is gegaan van de instroom in het ALPO-traject.

Talenten in het onderwijs – Honours Academy

Bij de Radboud Honours Academy is in 2018 ingezet op doorontwikkeling en verbreding van het onderwijsaanbod. Dit geldt voor zowel de universiteitsbrede, interdisciplinaire programma's als de facultaire honoursprogramma's. Speciale aandacht is uitgegaan naar kwaliteitszorg van het honoursonderwijs. Ook zijn naast de bestaande honoursprogramma's de honourslabs ontwikkeld.

Eind 2018 is het meerjarenplan Radboud Honours Academy 2019-2022 vastgesteld, dat het resultaat is van een intensieve dialoog binnen de academische gemeenschap. Het plan besteedt onder andere aandacht aan het onderdeel wetenschap en samenleving, het vaardighedenonderwijs, de flexibilisering van het honoursonderwijs en honours als proeftuin. De proeftuinfunctie van de Honours Academy, de rol van het ontwikkelen van nieuwe onderwijsvormen en de ondersteuning van docenten daarbij, zullen verder worden uitgewerkt. In dat kader is de Honours Academy ook betrokken bij de toekomstige inrichting van het Teaching and Learning Centre.

Aansluiting vo-ho – Pre-University College

De Radboud Universiteit heeft in 2018 gewerkt aan de concretisering van de gemeenschappelijke visie op aansluiting met het primair en voortgezet onderwijs, die in het najaar van 2017 is vastgesteld. In de komende jaren wordt, samen met de scholen in de regio, versterkt ingezet op wederzijds leren door vo- en wo-docenten; een effectief verrijkingsaanbod voor vwo-leerlingen over alle disciplines heen; een doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden van primair tot wetenschappelijk onderwijs; en ondersteuning van scholen bij de begeleiding van hun leerlingen bij de profielkeuze. In 2018 heeft het Radboud Pre-University College zijn aanbod vanuit de alfa- en gammawetenschappen sterk uitgebreid, zodat vwo-scholieren hun talenten kunnen ontplooiën in alle disciplines en zich hierbij kunnen voorbereiden op een universitaire studie.

Onderwijsondersteuning

De onderwijsondersteuning op de faculteiten kan verdeeld worden in vier aandachtsgebieden: onderwijsadvies, kwaliteitszorg, docentprofessionalisering op maat en docentondersteuning.

In het afgelopen jaar is het onderwijsadvies op verschillende faculteiten onder meer gericht geweest op (door)ontwikkeling van de visie op onderwijs, inzet van ICT in het onderwijs en/of aanscherpen van het toetsbeleid. Daarnaast is er advies en ondersteuning gegeven bij curriculumherzieningen en bij de ontwikkeling van curricula voor nieuwe opleidingen.

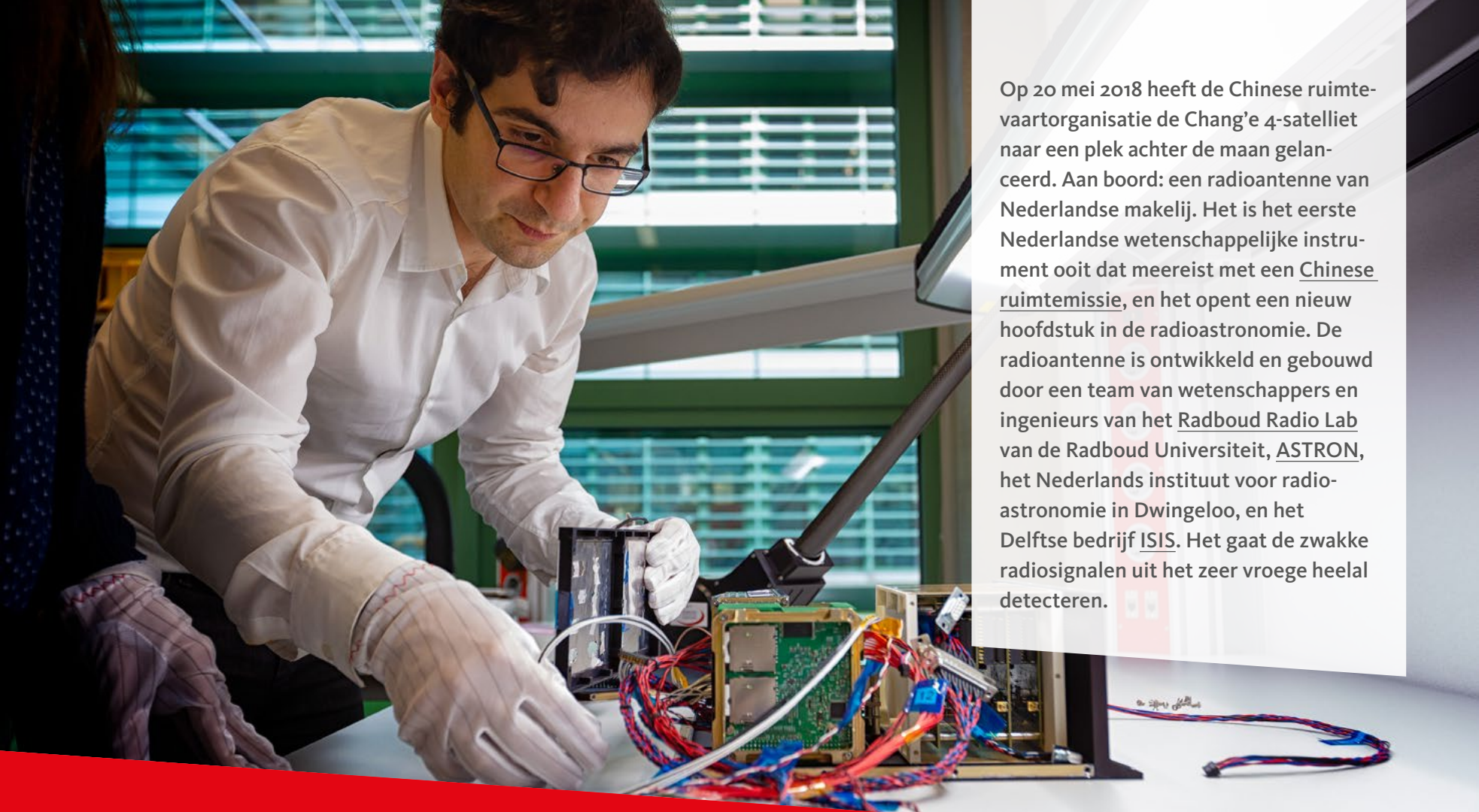
Veel faculteiten hebben het afgelopen jaar te maken gehad met heraccreditaties. Ze zijn ondersteund bij het schrijven van de zelfevaluatie, het tot stand laten komen van een studentenhoofdstuk en de voorbereiding op de visitatie via een proefvisitatie.

Op verzoek van de faculteiten wordt er daarnaast op maat invulling gegeven aan docentprofessionaliseringstrajecten. Zo zijn er trainingen voor startende docenten gegeven en zijn er lunchbijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast is de afdeling onderwijsondersteuning betrokken geweest bij het geven van basistrainingen Brightspace.

Naast docentprofessionalisering is ondersteuning geboden bij vragen van individuele docenten. Deze vragen zijn het afgelopen jaar steeds vaker opgepakt vanuit het Teacher Information Point, dat in februari van dit jaar is opgericht.

Duurzaamheid in het onderwijs

Duurzaamheid komt terug in zo'n zeventig cursussen binnen het brede onderwijsaanbod van de Radboud Universiteit: op master- en bachelorniveau, maar ook in de minor Sustainability challenges, de Radboud Honours Academy en de Radboud Summer School. Elke faculteit behandelt specifieke duurzaamheidsgerelateerde onderwerpen die passen bij de discipline. Daarmee bestrijken de cursussen een groot deel van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Op 20 mei 2018 heeft de Chinese ruimtevaartorganisatie de Chang'e 4-satelliet naar een plek achter de maan gelanceerd. Aan boord: een radioantenne van Nederlandse makelij. Het is het eerste Nederlandse wetenschappelijke instrument ooit dat meereist met een Chinese ruimtemissie, en het opent een nieuw hoofdstuk in de radioastronomie. De radioantenne is ontwikkeld en gebouwd door een team van wetenschappers en ingenieurs van het Radboud Radio Lab van de Radboud Universiteit, ASTRON, het Nederlands instituut voor radioastronomie in Dwingeloo, en het Delftse bedrijf ISIS. Het gaat de zwakke radiosignalen uit het zeer vroege heelal detecteren.

Wetenschappelijk onderzoek

Nieuw onderzoek naar migratiestromen

In 2018 zijn vele onderzoeksprojecten succesvol afgerond. Joris Schapendonk bijvoorbeeld onderzocht migratiestromen. Met een innovatief onderzoeksontwerp, gericht op het volgen van migranten, geeft zijn onderzoek empirisch inzicht in hoe, hoeveel en waarom Afrikaanse migranten over de binnengrenzen van de EU reizen. Met mobiliteit in plaats van plaatsgebondenheid als uitgangspunt, resulteert dit project in nieuwe startpunten om de positie van migranten in Europa te begrijpen.

Kwaliteitszorg onderzoek

In 2018 is de externe beoordeling begeleid en uitgevoerd van het Centre for Language Studies (CLS) en het Institute for Historical, Literary and Cultural Studies (HLCs), beide van de Faculteit der Letteren, en van het Radboud Institute for Health Sciences (RIHS) en het Radboud Institute for Molecular Life Sciences (RIMLS), beide van de Faculteit der Medische Wetenschappen. De beoordelingsrapporten over deze instituten worden begin 2019 verwacht.

Binnen de Faculteit der Sociale Wetenschappen, de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI), de Faculteit der Medische Wetenschappen en het interfacultaire Donders Centre for Cognitive Neuroimaging is gestart met de voorbereiding van de onderzoeksvisite van het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour. Deze visite zal plaatsvinden in 2019. Hetzelfde geldt voor het Research Institute for Philosophy, Theology and Religious Studies (PTR) van de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen en het Institute for Management Research (IMR) van de Faculteit der Managementwetenschappen. Ook zij zullen in 2019 extern worden beoordeeld. Daarnaast zijn de *midterm*-evaluaties uitgevoerd van het Institute for Molecules and Materials (IMM), het Institute for Mathematics, Astrophysics and

Particle Physics (IMAPP) en het Institute for Computing and Information Sciences (ICIS), alle drie van de FNWI.

Het beoordelingsrapport over de externe evaluatie van het Behavioural Science Institute (BSI) van de Faculteit der Sociale Wetenschappen is in 2018 ontvangen. Dit rapport was positief over het instituut en de bijbehorende onderzoeksprogramma's. De beoordelingscommissie had ook een aantal aanbevelingen, vooral gericht op: het formuleren van heldere indicatoren om de maatschappelijke impact te monitoren; het uitvoeren van een benchmark met vergelijkbare internationale instituten; en het inrichten van externe adviescommissies voor advisering op het gebied van wetenschappelijke vraagstukken en maatschappelijke relevantie. Ook adviseerde de commissie om heldere criteria te formuleren voor de promotie van universitair docent naar universitair hoofddocent en om (buiten)promovendi systematischer te registreren en te monitoren. Het BSI heeft de aanbevelingen overgenomen en omgezet in een aantal plannen voor veranderingen binnen het instituut.

Radboud Excellence Initiative

Het Radboud Excellence Initiative stelt uitmuntende buitenlandse postdocs in staat om twee jaar in Nijmegen te werken en er onderzoek te verrichten. Daarnaast kunnen met dit initiatief ook zeer befaamde buitenlandse senior wetenschappers een halfjaar onderzoek komen doen aan de Radboud Universiteit. In 2018 is de tiende selectieronde uitgevoerd en zijn drie professorships en vijf fellowships toegekend. Het initiatief - mede mogelijk gemaakt door de Stichting Reinier Post - telt inmiddels 56 fellows en 25 professors.

De evaluatie van de eerste vier jaar van dit initiatief is in het voorjaar van 2018 besproken in het college van bestuur en met de onderzoeksdirecteuren. In april is de nieuwe Hospitality Officer gestart met haar werkzaamheden.

Researchdatamanagement

De ambitie voor researchdatamanagement (RDM) van de Radboud Universiteit is om vanaf 2020 de onderzoeksdata van alle publicaties FAIR op te slaan. FAIR betekent dat de data vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn. In 2018 hebben alle onderzoeksinstituten hiervoor datamanagementbeleid vastgesteld en is gewerkt aan de ontwikkeling en implementatie van de benodigde systemen: het centrale onderzoeksinformatiesysteem Metis en de daaraan gekoppelde interface RIS; de Radboud Repository, die openbare toegang biedt tot publicaties en onderzoeksdata van de universiteit; en het informatie- en archiefsysteem Donders Repository. Voor dit systeem is verkend hoe het breder binnen de universiteit in gebruik kan worden genomen. Ook is vooruitgang geboekt op het gebied van ondersteuning en faciliteiten voor datamanagement, onder meer in de vorm van een online tool die onderzoekers helpt bij het opstellen van datamanagementplannen. Samen met het Radboudumc is ten slotte gewerkt aan richtlijnen voor onderzoekers, waarin de vereisten uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming zijn verwerkt.

Open Access

De Radboud Universiteit heeft in 2018 opnieuw deelgenomen aan de verlenging of afsluiting van een aantal open access-overeenkomsten met grote uitgevers, zoals Taylor & Francis, Springer en Oxford University Press. De interne workflow voor de afhandeling van aanvragen is vastgelegd en de informatievoorziening naar wetenschappers is opgezet.

De informatievoorziening en dienstverlening voor open access/open science zijn in 2018 aanzienlijk verbeterd. Aan de Universiteitsbibliotheek zijn de diensten voor onderzoeks-ondersteuning gecombineerd in een Open Science Supportteam. Tijdens lunchbijeenkomsten en presentaties op aanvraag krijgen wetenschappers informatie over de (on)mogelijkheden van open access publiceren. Eind 2018 is een Roadshow Open Science gestart, die alle faculteiten zal afgaan. Samen met Wageningen University Library is een Open Access Journal Browser ingericht en aangepast aan de licenties en kortingsregelingen die van toepassing zijn op de Radboud Universiteit. Zo kunnen wetenschappers eenvoudig controleren wat het per tijdschrift kost om open access te publiceren.

Het aandeel open access van de ruim 170.000 publicaties in de Radboud Repository stond eind 2018 op 28,4 procent. De synchronisatie van bronsysteem Metis/RIS en de Radboud Repository is verbeterd. Het afgelopen jaar is vooral ingezet op het ontdebellen van publicaties, waardoor de publicatielijsten in de profielpagina's, Radboud Repository en Narcis zijn verbeterd. In 2019 worden naast publicaties ook de bijbehorende datasets ontsloten via de Radboud Repository.

Wetenschappelijke integriteit

In 2018 stond de herziene gedragscode wetenschappelijke integriteit centraal. Met een open uitnodiging heeft het college van bestuur medewerkers betrokken bij de landelijke consultatierondes. Tijdens lunchbijeenkomsten gaven onderzoekers feedback op de consultatieversie van de gedragscode. Deze feedback is samengevoegd met een inventarisatie onder decanen en als institutionele feedback aan de herzieningscommissie aangeboden. De nieuwe gedragscode, die in het najaar van kracht is geworden, is geïnspireerd op de ALLEA-code en benadrukt onder meer de institutionele zorgplicht voor wetenschappelijke integriteit. Het beleid van de universiteit en de afzonderlijke instituten op het gebied van researchdatamanagement (RDM) is van belang voor de invulling van deze zorgplicht.

Dierproeven

Onderzoekers aan de Radboud Universiteit doen proeven met dieren om bijvoorbeeld therapieën te ontwikkelen en om kennis te verkrijgen over de oorzaken van ziekten. De universiteit spant zich in om het ongerief voor de dieren tijdens deze proeven zoveel mogelijk te beperken en het rendement van de experimenten zo groot mogelijk te maken. De universiteit heeft de Code Openheid Dierproeven ondertekend.

Het ontwerp en de uitvoering van alle experimenten in het Centraal Dierenlaboratorium (CDL) worden gecontroleerd door de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD). In nauwe samenwerking met de medewerkers van het Centraal Dierenlaboratorium en de statistici van de afdeling Epidemiologie ondersteunt en controleert de IvD de planning en uitvoering van alle dierproeven.

Het Centraal Dierenlaboratorium is een researchfaciliteit van het Radboudumc en de Radboud Universiteit en vormt een van de Radboudumc Technology Centers. De Centrale Commissie Dierproeven in Den Haag heeft in 2017 voor 58 nieuwe onderzoeksprojecten vergunningen verleend aan onderzoekers van het Radboudumc en de Radboud Universiteit. Het CDL publiceert deze vergunningen op zijn website. In 2017 zijn in het Centraal Dierenlaboratorium 280 experimenten met proefdieren uitgevoerd. Bij deze experimenten werden 12.490 dieren gebruikt, waarvan het merendeel muizen (9.352 dieren) en ratten (2.839 dieren).

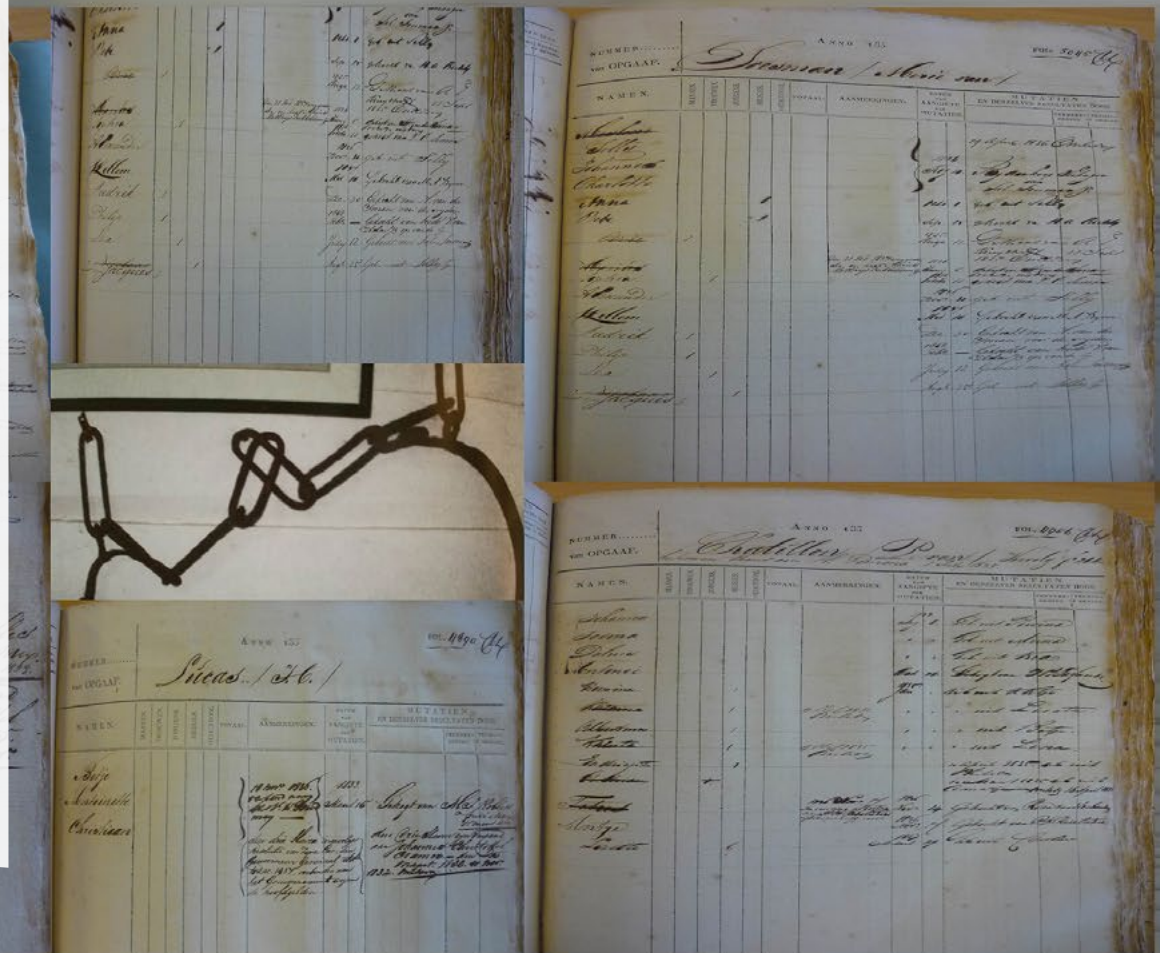
In totaal maken nu 500 onderzoekers gebruik van de researchfaciliteiten. Bij het ontwerpen en plannen van al deze experimenten streven onderzoekers en het Centraal Dierenlaboratorium er uitdrukkelijk naar om het gebruik van levende dieren te verminderen, te verfijnen en waar mogelijk te vervangen.

Duurzaamheid in het onderzoek

Binnen verschillende faculteiten en instituten zijn tientallen onderzoekers werkzaam op het brede terrein van duurzaamheid. Zo leverde klimaatwetenschapper Heleen de Coninck een belangrijke bijdrage aan het laatste rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Hoogleraar Plantenecologie Hans de Kroon coördineerde het onderzoek waarin de teloorgang van de insectenstand duidelijk wordt.

De Radboud Universiteit stimuleert interfacultaire samenwerking op het gebied van duurzaamheidsvraagstukken. Begin september 2018 is vanuit Radboud Innovation en de Nijmegen School of Management (NSM) een bijeenkomst georganiseerd. Duurzaamheidsonderzoekers uit verschillende faculteiten hebben daar afgesproken om de krachten te bundelen en te werken aan een duidelijker profilering van de universiteit op het gebied van duurzaamheid, in zowel onderzoek als onderwijs. Een van de concrete uitkomsten was het initiatief om gezamenlijk te komen tot specifiek masteronderwijs. Ook wordt gewerkt aan de oprichting van een Radboud Centre for Sustainability Challenges (RCSC). Dit netwerk moet onder meer leiden tot het versterken van bestaande duurzaamheidsinitiatieven, minoren, het Honours programma en de Summer School, maar ook tot het opzetten van gemeenschappelijke projectaanvragen voor onderzoek, geïnspireerd door een of meer Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Op 1 juli, de dag waarop in heel Nederland en Suriname de afschaffing van slavernij in Suriname in 1863 wordt herdacht, kwam de database van de Surinaamse slavenregisters officieel online beschikbaar. De registers, een unieke bron over het Surinaams-Nederlandse slavernijverleden, zijn te doorzoeken via de websites van de Nationale Archieven van Nederland en Suriname. Het project is een samenwerking van de Radboud Universiteit en de Anton de Kom Universiteit van Suriname (Paramaribo). Het kwam in korte tijd tot stand dankzij crowdfunding en *citizen science* met de hulp van bijna 1.500 enthousiaste betrokken vrijwilligers, donateurs en supporters, in Nederland en Suriname.

Maatschappelijke impact

Kennis voor de samenleving

Kennis die de Radboud Universiteit vergaart, komt ten goede aan de samenleving. De kennis die studenten opdoen, benutten zij in hun toekomstige werkomgeving. Onderzoekers delen hun bevindingen via tijdschriften – steeds vaker open access –, boeken, beleidsnotities en andere publicatievormen. Daarnaast geven onderzoekers lezingen bij publieksevenementen en beantwoorden ze vragen van de media.

Vrijwel dagelijks publiceert de Radboud Universiteit op haar website berichten over aansprekend onderzoek. Ook via de verdiepende lezingen van Radboud Reflects deelt de universiteit haar kennis met een breed publiek. Tijdens de laagdrempelige, publieksvriendelijke lezingen op de campus en in de stad Nijmegen komen actuele thema's, maatschappelijke tendensen, ethische kwesties of de relevantie van belangrijke filosofen, theologen en andere wetenschappers aan bod. Regelmatig zijn bekende internationale sprekers te gast. In 2018 namen 19.649 mensen deel aan 123 activiteiten van Radboud Reflects.

In de loop van 2018 is Radboud Recharge (www.radboudrecharge.nl) geïntroduceerd. Dit is een online service voor alumni en het brede publiek met verhalen en evenementen van 31 interesse-

gebieden. Eind 2018 hadden bijna 10.000 mensen een account aangemaakt.

Daarnaast was de Radboud Universiteit in 2018 zichtbaar op diverse grote publieksevenementen. Tijdens Lowlands Science konden festivalbezoekers in 3D communiceren met Microsoft Kinect en hun geluk beproeven in het Wetenschapscasino. De uitkomsten van het onderzoek kunnen bijdragen aan nieuwe behandelmethoden voor mensen met een taal- of communicatieprobleem. Bovendien helpen de resultaten om de invloed van de omgeving op ons gedrag te begrijpen.

“Bijna 10.000 mensen hebben een account aangemaakt op Radboud Recharge”

Bezoekers van de Vierdaagsefeesten konden bij de Radboud Space Experience een virtuele rondreis door het heelal maken en ontdekken wat zwaartekrachtgolven zijn en hoe ze werken. Ook de Radboud-evenementen Radboud Talks en

het InScience filmfestival droegen bij aan de profilering van het onderzoek.

In 2018 leverden Radboud-wetenschappers weer belangrijke bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken. Klimaatwetenschapper Heleen de Coninck schreef mee aan het klimaatrapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Het nieuwe rapport - een vervolg op het in 2015 getekende klimaatakkoord van Parijs - legt de wereld een nieuwe uitdaging voor: hoe de *global warming* te beperken tot 1,5 graden. Jolanda de Vries, hoogleraar Translationele tumorimmunologie, ontving de Huibregtsprijs 2017 voor haar werk aan natuurlijke dendritische celvaccins. Zij onderzoekt de rol van dendritische cellen in de afweer tegen verschillende vormen van kanker en de effectiviteit van dendritische celtherapie, en ontwikkelde vanuit deze dendritische cellen een vaccin tegen kanker. En taalonderzoeker Onno Crasborn pleitte voor een bredere toepassing van gebarentaal. Via de site www.gebarentaalinelkklasklokaal.nl kunnen scholen zich opgeven voor een les gebarentaal in de klas, voor leerlingen van zeven tot veertien jaar.

Valorisatie en innovatie

De Radboud Universiteit wil haar maatschappelijke impact vergroten. In oktober 2015 is daarom de eenheid Radboud Innovation ingericht. In haar missie en visie staat de vergroting van de maatschappelijke impact van de universiteit centraal.

De advisering over *grants* en subsidies (nationaal en internationaal), projectontwikkeling en het stimuleren van ondernemerschap worden in samenwerking met de faculteiten uitgevoerd. Goede advisering over subsidies en *grants* verhoogt het succes aanzienlijk. Radboud Innovation ondersteunt het tot stand brengen van samenwerking van wetenschappers en onderzoeksgroepen met publieke en private partners. Deze samenwerking kan tijdelijk zijn en een projectmatig karakter hebben, ondersteund door bijvoorbeeld een EFRO- of INTERREG-subsidie, maar ook meer structureel zijn. Doel is om in 2019 de *grant*- en subsidieadviesing en projectontwikkeling - in samenspraak met andere eenheden binnen Radboud Services - verder te verbeteren en beter te coördineren.

Radboud Innovation werkt nauw samen met facultaire impactteams, subsidie-ondersteuners en projectcontrollers. De (facultaire) *liaisons* vormen hierbij de *linking pins*. Voor deze *liaisons* is bij de start van Radboud Innovation tijdelijk budget beschikbaar gesteld. De aanstel-

ling van de *liaisons* is recentelijk met twaalf maanden verlengd, waarna deze opzet wordt geëvalueerd.

In 2018 ging Mercator Launch van start, een gezamenlijk initiatief van de Radboud Universiteit, het Radboudumc en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Mercator Launch is een fysieke, inspirerende flex- en ontmoetingsplek op de campus, die studenten, promovendi en andere medewerkers de gelegenheid biedt hun ideeën om te zetten in innovatieve producten, diensten of evenementen. Op deze plek kunnen studenten en medewerkers hun bedrijfsconcept

“Mercator Launch is een inspirerende plek op de campus, die de gelegenheid biedt ideeën om te zetten in innovatieve producten of evenementen”

testen en valideren met ondersteuning van experts, ondernemers, financiers, overheidsinstanties en bedrijven.

Een team van wetenschappers en ingenieurs van het [Radboud Radio Lab](#) ontwikkelde samen met [ASTRON](#), het Nederlands instituut voor radioastronomie in Dwingeloo, en het Delftse bedrijf [ISIS](#) een radioantenne die zwakke radiosignalen uit het zeer vroege heelal detecteert. Op 20 mei lanceerde de Chinese ruimtevaartorganisatie de Chang'e 4, een onbemande missie naar de maan. Die missie heeft een satelliet gelanceerd naar een positie achter de maan, met de antenne aan boord. Het is het eerste Nederlandse wetenschappelijke instrument ooit dat meereist met een Chinese ruimtemissie, en het opent een nieuw hoofdstuk in de radioastronomie.

Dankzij een injectie van één miljoen euro gaat het Nijmeegse bedrijf MindAffect, een spin-off van de Radboud Universiteit, van start met een unieke *brain-computer interface*, waarmee onder meer ALS-patiënten beter kunnen communiceren. Ook toepassingen in de game-industrie worden niet uitgesloten.

Samenwerking met Museum Het Valkhof resulteerde in een tentoonstelling van een van de grootste middeleeuwse kunstschatten uit Nederland: het gebedenboek van Maria van Gelre. Daarnaast opende de Radboud Universiteit op 6 mei de educatieve escape room 'Universiteit in verzet' in dit museum.

De brain-computer interface

In de City Deal Kennis Maken hebben de Radboud Universiteit, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de gemeente Nijmegen afgesproken om kennis uit onderwijs en onderzoek in te zetten voor het oplossen van maatschappelijke opgaven in de stad. De drie partners hebben hiervoor een strategische agenda opgesteld, waarbij de focus ligt op de integrale aanpak van wijkgerelateerde problematiek en het streven naar een gezonde stad. In 2018 zijn hiervoor de eerste projecten gestart.

Ieder Talent Telt is een beweging die de afgelopen jaren op gang is gebracht door de gemeente Nijmegen, samen met alle onderwijs- en opvanginstellingen in de stad. Het doel van Ieder Talent Telt is om onderwijsprofessionals uit al deze diverse onderwijssectoren de kans te geven om te werken aan talentontwikkeling van kinderen en jongeren uit Nijmegen. De Radboud Universiteit werkt actief mee door studenten en docenten in te zetten en door de beweging financieel te ondersteunen.

Leven lang leren

Naast het onderwijs voor reguliere studenten kent de Radboud Universiteit een groot aanbod in het kader van een leven lang leren. Dit aanbod omvat onder andere de vanuit specifieke beroepsgroepen gestimuleerde en vaak verplichte na- en bijscholing.

Hierbij valt te denken aan het aanbod vanuit het Centrum voor Postacademisch Juridisch Onderwijs (CPO), waarmee de Radboud Universiteit een leidende rol in Nederland speelt, maar ook aan het postacademisch onderwijs voor beroepen in de gezondheidszorg aangeboden door het Radboud Centrum Sociale Wetenschappen (RSCW) en aan de na- en bijscholingsactiviteiten voor docenten vanuit de Radboud Docenten Academie (RDA). Een leven lang leren omvat daarnaast onderwijs dat meer gericht is op de ontwikkeling van de individuele lerende, in het kader van zijn of haar carrière of interesse. Hieronder vallen bijvoorbeeld trajecten en leergangen van de Radboud Management Academy (RMA), taal- en communicatieopleidingen van Radboud in'to Languages en het aanbod in het

kader van Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO). Eind 2018 is een programmadirecteur aangesteld die tot taak heeft dit veelkleurige aanbod beter over het voetlicht te brengen en te adviseren over mogelijke synergie. Een advies hierover wordt eind 2019 verwacht.

“Een leven lang leren omvat onderwijs dat meer gericht is op de ontwikkeling van de individuele lerende, in het kader van zijn of haar carrière of interesse”

De Radboud-werkgroep vluchtelingen

De Radboud-werkgroep vluchtelingen is in 2015 in het leven geroepen naar aanleiding van de opvang van een grote groep vluchtelingen op Heumensoord.

Destijds heeft de werkgroep onder meer scholing van vrijwilligers op het vluchtelingenkamp verzorgd en leermiddelen verstrekt. De werkgroep zet zich in voor de integratie van vluchtelingen uit de regio in het academische leven van de Radboud Universiteit. Samen met de gemeente Nijmegen en de Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF heeft de werkgroep de inrichting van een universitair schakeljaar gerealiseerd. Vanaf september 2019 kunnen statushouders starten met het schakeljaar, dat wordt aangeboden in combinatie met een

zogenaamd *Inclusion*-programma en hun de gelegenheid biedt om kosteloos deel te nemen aan een vak uit een initiële opleiding van de Radboud Universiteit. Daarnaast zet de werkgroep zich in voor verbetering van de samenwerking tussen verschillende partijen die betrokken zijn bij de integratie van vluchtelingen in de Nederlandse samenleving, zoals andere onderwijsinstellingen, lokale overheden, Vluchtelingenwerk en DUO. Voorzitter van de werkgroep is prof. mr. Bas Kortmann.

Duurzame relaties met partners en stakeholders

De Radboud Universiteit werkt met verschillende stakeholders samen aan duurzaamheid. Daarbij zet ze regelmatig haar deuren open en stelt ze haar kennis ter beschikking.

2018 stond voor een belangrijk deel in het teken van Nijmegen Green Capital, waarbij zowel het Radboudumc als de universiteit een actieve rol vervulde. Op de twintigste verdieping van het Erasmusgebouw is via *augmented reality* zichtbaar gemaakt wat er op de campus en in de omgeving al aan duurzame initiatieven is gerealiseerd. Daarnaast is er een groene wandeling uitgestippeld over de

campus. Hoogleraar Milieu en beleid Pieter Leroy onderzoekt het Green Capital-jaar en richt zich specifiek op de vraag hoe minder welgestelde delen van de bevolking daarbij betrokken werden.

In samenwerking met Radboud Reflects zijn dubbellezingen georganiseerd. Wetenschappers met expertise op het gebied van duurzaamheid uit verschil-

lende faculteiten ontmoetten elkaar en gaven voor een breed publiek lezingen over hun onderzoek, bijvoorbeeld over *greenwashing* en de *carbon bubble*. Deze lezingen zijn steeds bezocht door een publiek van circa tweehonderd medewerkers, studenten en externe bezoekers.

Samen met de gemeente Nijmegen, de provincie Gelderland, vervoersmaatschappijen, het Radboudumc en de HAN werkt de universiteit aan een betere bereikbaarheid van campus Heyendaal. Naar aanleiding van een onderzoek over pieken in de vervoersstromen is in het voorjaar 2018 afgesproken dat de universiteit en de HAN hun collegetijden vanaf 1 september 2018 (de start van het nieuwe collegejaar) aanpassen. Doel is een grotere spreiding in de vervoersstroom te realiseren. De eerste resultaten doen vermoeden dat er een daadwerkelijke afname van de piekdruk te zien is. Er wordt nu gewerkt aan een vervolg, waarbij de effecten nader worden onderzocht en knelpunten en mobiliteitsoplossingen nader worden bekeken. Bovendien wordt samen met het Radboudumc en de HAN vanaf 2019 één logistieke hub op de campus tot stand gebracht. Dit gaat leiden tot een aanzienlijke vermindering van het aantal vervoersbewegingen en daarmee de CO₂-uitstoot. Tegelijkertijd gaat deze nieuwe aanpak gepaard met een betere service naar de eindgebruikers, onder andere via *track and trace*.

“Met ingang van 1 september 2018 hebben de Radboud Universiteit en de HAN hun collegetijden aangepast om een grotere spreiding in de vervoersstroom te realiseren”

In 2018 is de eerste biodiversiteitsmeting uitgevoerd op het campusterrein, met een methodiek van IPC Groene Ruimte. Een breed gezelschap van betrokkenen heeft hieraan deelgenomen: Radboud-studenten, het Universitair Vastgoed Bedrijf, het Radboudumc, de Wijkraad Brakkenstein, het IVN, Natuurplaza en de Future for Nature Academy. Hoogleraar Dierecologie en Ecofysiologie Henk Siepel organiseert wetenschappelijk onderzoek naar de werking van deze methodiek.

Het klinkt zo logisch: patiënt komt spreekkamer binnen, dokter observeert patiënt tot in detail. Toch gaat het niet altijd zo. Studenten geneeskunde aan de Radboud Universiteit kunnen het keuzevak 'De kunst van kijken en zien voor de medische professie' volgen. En daar leren ze nóg beter kijken. Het Radboudumc is het eerste academische ziekenhuis in Nederland dat het keuzevak – in samenwerking met kunstenaars – heeft geïntroduceerd. Zo'n zestig artsen in spe hebben de afgelopen twee jaar meegedaan.

Studenten

Welzijn

De Radboud Universiteit heeft in 2018 veel aandacht besteed aan het thema 'welzijn van studenten'. In dit kader organiseerden we in oktober de Well-Being Week: een week waarin studenten (en medewerkers) deel konden nemen aan meer dan veertig activiteiten. Liefhebbers lieten zich bijvoorbeeld vier uur lang vrijwillig opsluiten in een glazen huis zonder mobiele telefoon. Dankzij een gezamenlijke inspanning van faculteiten en Radboud Services werd deze week door de deelnemers goed gewaardeerd, met een gemiddeld rapportcijfer van 7,6.

Werving en voorlichting

Om beter aan te sluiten bij de oriënterende fase in de studiekeuze van scholieren in 4 en 5 vwo heeft de Radboud Universiteit een andere aanpak voor de voorlichting op scholen ontwikkeld. In plaats van voorlichting per opleiding geeft de universiteit sinds september 2018 voorlichting per interessegebied. Alle bacheloropleidingen zijn geclusterd in elf interessegebieden. Scholieren krijgen in één ronde een overzicht van meerdere opleidingen, ook opleidingen waarmee ze nog niet bekend waren. De voorlichting op vwo-scholen is vaak de eerste kennismaking met de Radboud Universiteit. Als vervolgstap worden scholieren uitgenodigd de open dag te bezoeken.

Met de start van meer Engelstalige bacheloropleidingen heeft de Radboud Universiteit de marketing en werving in een geselecteerd aantal focuslanden uitgebreid. Bovendien geeft de universiteit presentaties op internationale scholen in Nederland. Voor gebruik in het buitenland is een VR-tour ontwikkeld waarmee potentiële internationale studenten een beeld krijgen van de campus van de Radboud Universiteit.

De belangstelling voor de Master Open Dag is verder gegroeid. Ook het aantal bezoeken van internationale studenten is toegenomen. Via online campagnes zijn de Master Open Dag en de masteropleidingen onder de aandacht van de doelgroep gebracht. Ook is de informatie op de website herzien. Uit de bezoekersenquête blijkt dat de website het belangrijkste communicatiemiddel is om studenten te attenderen op de Master Open Dag.

Voorzieningen

De Theaterzaal C is in februari officieel geopend en vormt samen met café C een plek waar studenten- en andere universitaire organisaties hun culturele activiteiten kunnen ontplooiën.

Om de voorzieningen voor studenten nog beter te kunnen inrichten, coördineren en organiseren, heeft de universiteit een visie op onderwijsondersteuning opgesteld. Deze visie vormt de basis voor een verdere uitwerking van de verbeteragenda, die is gemaakt naar aanleiding van de doorlichting onderwijsondersteuning.

De universiteit heeft werk gemaakt van de verbeteragenda onderwijsondersteuning door drie belangrijke processen tegen het licht te houden en, waar mogelijk, te verbeteren. Voor het aanmeldingsproces van buitenlandse studenten is dit grotendeels afgerond; voor de processen roostering en studentenbegeleiding zijn belangrijke stappen gezet. Zo is onder andere een visie op studentenbegeleiding opgesteld.

De universiteit heeft een profileringsfonds. Dit is een centraal fonds voor ondersteuning van studenten die door bijzondere omstandigheden hun studie niet binnen de voorgescreven tijd kunnen voltooien, bijvoorbeeld door bestuurswerkzaamheden of omdat ze een toptalent in sport of cultuur zijn. Voor deze studenten is de universiteit gestart met de pilot Flexibel onderwijs. Deze pilot maakt het voor deze groepen mogelijk om hun eigen onderwijs op een flexibeler manier te organiseren.

Samen met studentenorganisaties zijn processen rond de aanvragen van subsidies en bestuursbeurzen sterk vereenvoudigd. Een nieuw, vereenvoudigd reglement voor het profileringsfonds maakt dit verder mogelijk. Een nadere toelichting op de verstrekking van de subsidies staat in de jaarrekening.

Met het gereedkomen van het Berchmanianum, het nieuwe academiegebouw, zijn ook de mogelijkheden voor diploma-uitreikingen sterk verbeterd.

Alumni

In de loop van 2018 heeft de universiteit www.radboudrecharge.nl geïntroduceerd. Dit is een online service in het Nederlands en Engels voor alumni en het brede publiek. Radboud Recharge is een service voor een leven lang leren en bevat verhalen en evenementen van 31 interessegebieden. Eind 2018 hadden bijna 10.000 mensen een account aangemaakt. Ook is onder de Recharge-noemer een aantal activiteiten voor alumni georganiseerd. Een voorbeeld is de Radboud Recharge Dag: een lustrumactiviteit met ruim 700 deelnemers.

Studenten en duurzaamheid

In 2018 heeft studentenorganisatie AGREEn het eerste Ecoteam opgezet bij de Faculteit der Managementwetenschappen. Dit is een team van studenten dat aan de slag gaat om duurzaamheidsmaatregelen op de faculteit te realiseren. Het Ecoteam zet zich bijvoorbeeld in voor meer groen in en om het gebouw en onderzoekt de mogelijkheid van een reparatieservice in de fietsenkelder. Er worden bij andere faculteiten ook Ecoteams opgezet. De studenten worden ondersteund door medewerkers van de faculteiten en door het Radboud Green Office, dat in 2018 is opgericht.

Dit heeft een vaste plek op de campus en bestaat uit studenten van alle faculteiten (inclusief de Faculteit der Medische Wetenschappen). Het Green Office voorziet in een behoefte van studenten (en medewerkers) om meer betrokken te zijn bij de duurzaamheid van de universiteit. Het Green Office wil versnippering tegengaan, mensen samenbrengen en initiatieven verder ontplooiën. Via bijvoorbeeld *living labs* kunnen studenten aan duurzaamheidsvraagstukken bijdragen vanuit hun specifieke kennis en kunde. Zo is er – naar aanleiding van een onderzoek van een student gedragswetenschappen – een project opgezet om zwerfvuil in collegezalen terug te dringen.

Vaak werken ze in stilte, op de achtergrond. Maar zonder hen zou het een stuk minder lekker lopen op de universiteit. Michel Derksen bezorgt al 21 jaar de post (en meer) op de campus van de Radboud Universiteit. Sinds kort rijdt hij in een 100 procent elektrische wagen. "Ik heb de hele tijd van die geluksmomentjes: het in beweging zijn, het wandelen, het tillen van een doos, het contact met de mensen, het van binnen naar buiten lopen, het ruiken, het voelen, dat is gewoon prachtig."

Bekijk [hier](#) het filmpje van Michel Derksen op VOXweb.

BRON: VOX

A man in a dark jacket and cap is walking towards the right, carrying a large white box labeled "OUD PAPIER" (Old Paper). In the background, a white electric delivery van is parked on a paved area. The van has a "100% elektrisch" (100% electric) logo on its side and a yellow license plate that reads "V-084-JF". The setting is a university campus with a modern building and trees in the background.

Medewerkers

Waardering van medewerkers

Vijfduizend medewerkers werken aan de Radboud Universiteit dagelijks samen aan het verbreden en verdiepen van kennis. Dankzij hun inzet is de universiteit in staat om goede onderwijs- en onderzoekskwaliteit te leveren. Medewerkers van de Radboud Universiteit zijn over het algemeen zeer tevreden over hun werk en hun werkomgeving. Tegelijkertijd ervaren zij wel een hoge werkdruk. Zij beoordelen hun werk gemiddeld met het rapportcijfer 7,6; de universiteit als werkgever krijgt een 7,4.

Personeelsopbouw Radboud Universiteit en Radboudumc

in fte op peildatum 31 december van elk jaar

	2016	2017	2018
Fte staf	4.921	4.891	4.932
Fte wetenschappelijke staf	2.764	2.742	2.735
waarvan percentage vrouw	46,8	46,6	47,4
waarvan percentage internationaal	24,6	24,9	25,7
Fte hoogleraren*	293,8	304,3	311,6
waarvan percentage vrouw	25,7	26,8	28,9

* Het aantal fte hoogleraren exclusief Radboudumc bedraagt 232,1 in 2018, het percentage vrouwelijke hoogleraren bedraagt 29,3.

Aantal medewerkers

Het aantal wetenschappelijk medewerkers is het afgelopen jaar licht gedaald, met 7,2 fte's. In de tabel is te zien dat dit komt door een afname van de omvang van het overig wetenschappelijk personeel (met 35,7 fte's).

Wetenschappelijk personeel Radboud Universiteit en Radboudumc

	2017, peildatum 31 december	2018, peildatum 31 december
Hoogleraar	304,3	311,6
Universitair hoofddocent	175,9	180,9
Universitair docent	371,5	377,8
Promovendus	918,2	929,1
Overig wetenschappelijk personeel	972,1	935,4
Totaal	2.742,1	2.735,0

Het aantal wetenschappelijk medewerkers is bij het Radboudumc gestegen met 43,6 fte's, terwijl het aantal wetenschappelijk medewerkers bij de Radboud Universiteit met 50,8 fte's is gedaald. Deze daling wordt veroorzaakt door een afname van het overig wetenschappelijk personeel (docenten en onderzoekers) met 33,5 fte's en een afname van het aantal promovendi met 23,4 fte's. De stijging bij het Radboudumc wordt grotendeels veroorzaakt door een stijging van het aantal promovendi, met 34,3 fte's.

De omvang van het ondersteunend personeel bij de Radboud Universiteit is gestegen met 8,8 fte's. Dit betreft een stijging van 12,5 fte's van het ondersteunend personeel direct gelieerd aan het onderwijs en onderzoek. De omvang van het overig ondersteunend personeel is gedaald met 3,7 fte's.

Ondersteunend personeel Radboud Universiteit,

exclusief Radboudumc

2017, peildatum 31 december	2018, peildatum 31 december
1.522,5	1.531,3

Inclusiviteit

De Radboud universiteit kenmerkt zich als academische gemeenschap door waardering van en respect voor elkaar en voor verschillen. Inclusiviteit in brede zin, sociale veiligheid en veiligheid van de studie- en de werkomgeving zijn belangrijke uitgangspunten. Wat betreft inclusiviteit heeft het college van bestuur in 2018 voornamelijk ingezet op genderdiversiteit.

De verhoging van het aandeel vrouwelijke wetenschappers zette in 2018 door. Zo steeg het aandeel vrouwelijke hoogleraren naar 28,7 procent, vooral door de inzet van het Christine Mohrmannprogramma en het Westerdijkprogramma van het ministerie van OCW. Vanuit dit landelijke programma zijn in 2018 bij de Radboud Universiteit en het Radboudumc 7 vrouwelijke universitair hoofddocenten bevorderd tot hoogleraar. Het aandeel vrouwelijke universitair docenten steeg naar liefst 41,9 procent. Ook hier is het effect zichtbaar van het Christine Mohrmannprogramma, en daarbinnen de fellowships in de vorm van tenuretracks voor vrouwelijke talenten. Het aandeel vrouwelijke universitair hoofddocenten is gelijk gebleven, mede door het relatief hoge aantal interne bevorderingen tot hoogleraar. Begin 2019 zullen een nieuwe strategie en plan van aanpak met bijbehorende nieuwe streefcijfers voor *diversiteit en inclusie* worden vastgesteld.

Percentage fte's vrouwen en mannen van totaal wetenschappelijk personeel

Radboud Universiteit en Radboudumc

	2017, peildatum 31 december		2018, peildatum 31 december	
	M	V	M	V
Hoogleraar	73,2	26,8	71,1	28,9
Universitair hoofddocent	67,2	32,8	67,2	32,8
Universitair docent	61,5	38,5	58,1	41,9
Promovendus	45,8	54,2	44,4	55,6
Overig wetenschappelijk personeel	48,8	51,2	49,4	50,6
Totaal	53,4	46,6	52,6	47,4

Voor het ondersteunend personeel geldt een weergave in salarisschalen. Dit geeft een goed beeld van de indelingsniveaus van mannen en vrouwen in het ondersteunend personeel. Daar is een verdere toename te zien van het percentage vrouwelijk ondersteunend personeel in alle schaalniveaus, waaronder de hogere salarisschalen van 10-12 en 13-18.

Percentage fte's vrouwen en mannen van totaal ondersteunend personeel

Radboud Universiteit, exclusief Radboudumc

	2017, peildatum 31 december		2018, peildatum 31 december	
	M	V	M	V
Schaal 1-5	55,2	44,8	53,9	46,1
Schaal 6-9	33,9	66,1	33,5	66,5
Schaal 10-12	54,6	45,4	53,3	46,7
Schaal 13-18	68,6	31,4	66,7	33,3
Overige schalen	55,3	44,7	61,5	38,5
Totaal	45,8	54,2	45,0	55,0

Internationalisering

De Radboud Universiteit en het Radboudumc streven naar verhoging van het aandeel internationale wetenschappers. Dit aandeel bedroeg eind 2017 24,9 procent en was eind 2018 gestegen naar 25,7 procent.

Percentage internationale staf van totaal wetenschappelijk personeel (fte)

Radboud Universiteit en Radboudumc

2017, peildatum 31 december	2018, peildatum 31 december
24,9	25,7

Verzuim

Het *ziekteverzuim* bij de Radboud Universiteit (exclusief Radboudumc) is in 2018 gestegen en daarom is extra aandacht nodig. Het verzuim in de afgelopen jaren ziet er als volgt uit.

Verzuimparameter	2014	2015	2016	2017	2018
Verzuimpercentage	3,0	3,1	3,4	3,3	3,7

Verzuimpercentage: het totaal aantal gewogen ziekte-dagen ten opzichte van het aantal gewogen contractdagen van het reguliere personeel in een jaar. Gewogen ziekte-dagen zijn de ziekte-dagen in relatie tot het arbeidsongeschiktheidspercentage.

Er is in 2018 met de Ondernemingsraad een plan van aanpak vastgesteld voor de hele Radboud Universiteit.

Thema's/deelprojecten die worden opgepakt zijn:

- Aanscherpen verzuimcijfers/managementinformatie.
- Verantwoordelijkheden, taken en rollen verdelen, vastleggen en communiceren met P&O-afdelingen.
- Intensiveren van algemene communicatie over verzuim.
- Intensievere aanpak van beïnvloedbaar verzuim.
- Verbetering van verzuimbegeleiding bij promovendi.
- Implementeren van best practices.

Eind 2018 is een taskforce aan de slag gegaan met bovenstaande activiteiten.

Beleid personeel en organisatie

Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste activiteiten gericht op verbetering van de kwaliteit van personeel en organisatie en de kwaliteit en professionalisering van de P&O-functie binnen de Radboud Universiteit.

In 2018 is een start gemaakt met de impuls van het *loopbaan-* en *bevorderingsbeleid* voor wetenschappelijk personeel. Er is een kader vastgesteld voor tenure -en carrière tracks en er is een pilot voor nieuw *Vidi-beleid* gestart. Daarin heeft de Radboud Universiteit bepaald hoe zij het vernieuwde NWO-beleid (met onder andere de inbeddingsgarantie) vormgeeft.

De universiteit spant zich in om de doelstellingen van de Participatiewet te realiseren en telde eind 2018 44 banen voor mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling voor 2018 (64 banen) is daarmee helaas niet gehaald. Enerzijds zijn 13 nieuwe medewerkers met een arbeidsbeperking ingestroomd, anderzijds zijn 14 mensen uitgestroomd doordat tijdelijke aanstellingen afliepen. Om meer banen voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt te creëren, is gestart met participatieteams. Deze teams van hoger opgeleide medewerkers leveren ondersteuning aan het primaire proces en kunnen zo bijdragen aan het verminderen van de werkdruk van (onderwijs)personeel.

De werving van nieuwe medewerkers is in 2018 verder geprofessionaliseerd door de implementatie van een nieuw digitaal recruitmentsysteem met veel mogelijkheden voor e-recruitment. Bovendien zijn er trainingen voor wervingscommissies uitgevoerd. Daarbij wordt aandacht gegeven aan professionalisering van het selectieproces en het voorkomen van onbewuste uitsluitingsmechanismen.

De Radboud Universiteit heeft de wettelijke re-integratieverplichting om medewerkers die werkloos dreigen te worden of dat al zijn, te begeleiden en te ondersteunen bij het zoeken naar ander werk. De Dienst P&O heeft daarvoor speciale instrumenten ontwikkeld, zoals de loopbaanportal [Navigator](#).

Medewerkers met een tijdelijke arbeidsovereenkomst kunnen gebruikmaken van [Radboud WerknaarWerk](#) (intranet), waar onder andere workshops beschikbaar zijn.

Het college van bestuur heeft in oktober 2018 met medewerking van Personeel & Organisatie de strategische nota 'Radboud International 2025: Quality First!' vastgesteld. De universiteit zal in het kader van aantrekkelijk werkgeverschap de benodigde juridische en sociaal-maatschappelijk ondersteuning geven aan internationaal mobiele medewerkers. Daarnaast worden de *hospitality services* en *dual career services* voortgezet om bij te dragen aan *one inclusive Radboud community*.

In 2018 is een *nieuwe cao* voor de periode 1 juli 2017 tot en met 31 december 2019 afgesloten. De belangrijkste elementen zijn:

- De salarissen zijn per 1 mei 2018 verhoogd met 2 procent en worden per 1 februari 2019 verhoogd met 2,6 procent.
- Meer perspectief voor junior docenten en postdocs. Junior docenten krijgen een langer durend (4-6 jaar) eenmalig contract aangeboden. Voor postdocs wordt onderzocht hoe hun perspectief en werkzekerheid op de arbeidsmarkt versterkt kunnen worden.
- Mobiliteit en duurzame inzetbaarheid ondersteunend personeel. De norm wordt dat iedere ondersteunende medewerker met een vast dienstverband zijn functie uitoefent voor een periode van maximaal 4 tot 6 jaar. In deze periode ontwikkelen medewerkers zich richting een volgende stap in hun loopbaan.
- Vitaliteitspact: medewerkers kunnen onder voorwaarden vanaf 5 jaar voor de AOW-leeftijd 20 of 40 procent minder gaan werken tegen een beloning van 85 respectievelijk 70 procent van hun salaris. Dit geldt voorts nog voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 1 juli 2020.
-

Kwaliteit van de organisatie

Rondom *leiderschapsontwikkeling* is in 2018 het visiedocument 'Moed, verbinding en openheid' verder uitgewerkt. Dit document is geconcretiseerd naar competenties en gedrag voor persoonlijk leiderschap. Deze concretisering is opgesteld voor de implementatie van de visie in vernieuwde programma's en aanpassing van bestaand aanbod. Verder is begonnen met het leiderschapsprogramma voor bestuurders: de Comeniusleergang. Tot slot is er een digitale gewijzer met praktische en relevante informatie voor leidinggevend ontwikkeld. Deze zal begin 2019 beschikbaar zijn.

Het college van bestuur heeft in 2018 een *personeelsenquête* uitgevoerd. Op basis van de enquête is in samenspraak met de Ondernemingsraad een plan van aanpak vastgesteld, met daarin de volgende verbeterpunten:

- 1 Vermindering werkdruk wetenschappelijk personeel.
- 2 Verbeteren sociale veiligheid (voorkomen van ongewenst gedrag).
- 3 Investeren in (brede) inzetbaarheid wetenschappelijk en ondersteunend en beheerspersoneel, waaronder vitaliteit.
- 4 Verbeteren bestuursklimaat binnen diverse eenheden.

Voor het verbeteren van de *sociale veiligheid* is een specifieke integrale aanpak vastgesteld. Die aanpak is gebaseerd op diverse aanbevelingen uit een brede universitaire inventarisatie die door het college van bestuur zijn overgenomen.

Rondom *werkdruk* is in 2018 – mede in het kader van de cao en in samenspraak met lokaal overleg en de Ondernemingsraad – een universitair plan van aanpak voor vermindering van de werkdruk vastgesteld. Het werkplan stelt maatregelen vast voor vermindering van werkdruk van wetenschappelijk personeel en werkt met vijf actielijnen die binnen eenheden worden uitgewerkt in specifieke maatregelen. Dit zijn:

- 1 Minder bureaucratie in het onderwijs.
- 2 Een simpeler onderwijsorganisatie.
- 3 Meer stabiliteit in het onderwijs.
- 4 Meer waardering voor het onderwijs.
- 5 Werkdruk in het onderzoek: aandacht voor publicatiedruk en werkdruk onder jonge wetenschappers.

Bedrijfsongevallen

Er zijn in 2018 in totaal zeventien bedrijfsongevallen of incidenten gemeld bij de Arbo- en Milieudienst. Dat aantal is iets hoger dan in 2017, toen er veertien zijn gemeld, en vrijwel gelijk aan dat in 2016, toen er negentien ongevallen en incidenten werden gemeld. Voor geen van de bedrijfsongevallen was het nodig de Inspectiedienst I-SZW te bellen, aangezien er geen verwacht blijvend letsel was. Wel hebben enkele ongevallen geleid tot verzuim van meer dan één dag.

**Vertrouwenspersonen
en klachtencommissies**

Regelingen

De Radboud Universiteit heeft een:

- [klokkenluidersregeling](#)
- [klachtenregeling voor ongewenst gedrag](#)
- [klachtenregeling wetenschappelijke integriteit](#)

Vertrouwenspersonen

Naast de klachtenregelingen zijn er verschillende [vertrouwenspersonen](#). Zij brengen jaarlijks verslag uit aan het college van bestuur. Het college bespreekt de verslagen vertrouwelijk met de medezeggenschap.

	2018	2017
Vertrouwenspersonen ongewenst gedrag medewerkers	38	29
aantal mensen dat om een gesprek heeft gevraagd		
Vertrouwenspersonen ongewenst gedrag studenten	23	30
aantal mensen dat om een gesprek heeft gevraagd		
Vertrouwenspersoon arbeidsconflict	17*	14
aantal mensen dat om een gesprek heeft gevraagd		
Vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit	4**	14
aantal mensen dat zich gemeld heeft		
Vertrouwenspersoon klokkenluider	0	1
aantal personen dat zich gemeld heeft		

* Inclusief vijf casussen die in 2017 zijn gestart.

** Het aantal meldingen is niet compleet vanwege het onverwacht overlijden van een van de vertrouwenspersonen. Van de vier casussen die hier zijn genoemd, zijn er twee al in 2017 gestart.

Klachtenregeling ongewenst gedrag

In het kader van de klachtenregeling ongewenst gedrag is er een klachtencommissie voor ongewenst gedrag met een externe, onafhankelijke voorzitter. In 2018 heeft de commissie vier klachten ontvangen. Drie ervan zijn in 2018 afgehandeld, één is in een afrondend stadium. Twee klachten zijn ingediend door studenten tegen studenten wegens seksuele intimidatie. Eén klacht is ingediend door een student tegen een medewerker wegens discriminatie en één door een medewerker tegen een andere medewerker

wegens seksuele intimidatie en discriminatie. Van de drie afgehandelde klachten is er één niet-ontvankelijk verklaard, één deels gegrond en deels ongegrond verklaard en één klacht werd ongegrond verklaard.

Klachten studenten

In 2018 zijn 64 klachten ontvangen. Deze hadden betrekking op facilitaire zaken, studiebegeleiding, communicatie, bejegening of de gang van zaken rondom onderwijs en tentamens. Nadat een klacht is ontvangen, wordt deze doorgestuurd naar de betreffende faculteit of dienst. Die neemt daarna contact op met de klager om de situatie te bespreken of om aan te geven tot welk resultaat de klacht heeft geleid. De laatste jaren neemt het aantal ontvangen klachten toe. In 2016 werden 35 klachten ontvangen, het jaar daarna 48. Er is geen eenduidige oorzaak voor deze stijging te geven.

Beroep bij het College van Beroep voor Examens

Voor geschillen over onder andere de beoordeling van tentamens en beslissingen van examencommissies kunnen studenten beroep instellen bij het College van Beroep voor Examens (CBE). In 2018 zijn er 100 beroepszaken bij het CBE ingesteld. Dat is meer dan in 2017 (83) en 2016 (66).

Hieronder is de uitkomst van de beroepen weergegeven:

Uitkomst zaken			
Ingetrokken			33
Geschikt			48
Uitspraak			14
waarvan	<i>gegrond</i>	6	
	<i>ongegrond</i>	7	
	<i>niet-ontvankelijk</i>	1	
Nog in behandeling			5
Ontvangen beroepen			100

Bezwaar bij het college van bestuur

Bezwaren tegen overige schriftelijke beslissingen kunnen worden ingediend bij het college van bestuur. Deze bezwaren gaan over financiële ondersteuning, toelating tot een bachelor of master, selectie, beurzen, en in- en uitschrijving en restitutie van collegegeld. In 2018 zijn er 132 bezwaren ontvangen. Dat is meer dan in 2017 (112) en 2016 (87). Er is vooral een stijging zichtbaar in het aantal bezwaren omtrent toelating tot bachelor- en masteropleidingen.

Uitkomst zaken	
Ingetrokken	14
Geschikt	6
Gegronnd	4
Kennelijk gegronnd	34
Ongegronnd	18
Kennelijk ongegronnd	47
Niet-ontvankelijk	0
Nog in behandeling	9
Ontvangen bezwaren	132

College van Beroep voor het Hoger Onderwijs

Een student die het niet eens is met een beslissing op bezwaar van het college van bestuur of een uitspraak van het College van Beroep voor Examen, kan in beroep gaan bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) in Den Haag. In 2018 is tegen twee beslissingen op bezwaar van het college van bestuur en drie uitspraken van het CBE beroep ingesteld bij het CBHO. Van de beroepen tegen de beslissingen van het college van bestuur is één zaak ingetrokken. Het tweede beroep is gegrond verklaard. Van de beroepen tegen de beslissingen van het CBE zijn er twee ongegrond verklaard; één beroep is nog in behandeling. Verder is nog een beroep ingediend bij het CBHO tegen een beslissing van het college van bestuur om een klacht niet in behandeling te nemen. Het CBHO heeft zich onbevoegd verklaard om van het beroep kennis te nemen.

Commissie wetenschappelijke integriteit

De commissie wetenschappelijke integriteit onderzoekt de klachten die bij het college van bestuur zijn ingediend en brengt advies uit aan het college. Het college van bestuur heeft in 2018 drie klachten ontvangen over een mogelijk vermoeden van inbreuk op de wetenschappelijke integriteit. Twee daarvan zijn voorgelegd aan de commissie wetenschappelijke integriteit. Het college heeft – op advies van de commissie – twee klachten ongegrond verklaard. De derde klacht heeft het college zelf afgehandeld.

In de loop van 2018 werd het grootste gedeelte van de Thomas van Aquinostraat gesloopt om ruimte te maken voor het Maria Montessori-gebouw, nieuwbouw voor de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Op social media reageren alumni geschokt op de beelden van 'hun' straatje – of wat daarvan over is. Maar ook al is de straat verdwenen, de mooie herinneringen blijven.

Vastgoed en infrastructuur

Vastgoed en onderhoud

De realisatie van het bouwprogramma, zoals in de Meerjareninvesteringsprognose (MIP) is opgenomen, ligt goed op schema. Zo zijn de volgende bouwprojecten in voorbereiding, in uitvoering of gerealiseerd:

- In juni is de aanbesteding van het Maria Montessorigebouw (nieuwbouw voor de Faculteit der Sociale Wetenschappen) met succes afgerond. Hoewel de aanbesteding door de aantrekkende bouwmarkt in financieel opzicht enigszins tegenviel, is de besluitvorming hierover - met inbegrip van toestemming van het Stichtingsbestuur - afgerond. De aannemer is aan het eind van het jaar gestart met de bouwvoorbereidingen en inmiddels zijn de eerste contouren van het nieuwe gebouw zichtbaar.
- Om de nieuwbouw van het Maria Montessorigebouw te kunnen realiseren, is in 2018 hard gewerkt om de oude gebouwen aan de Thomas van Aquinostraat te slopen. Het grootste deel van deze gebouwen is in de zomer van 2018 volledig gesloopt, waardoor het terrein kon worden vrijgemaakt voor de aannemer van de nieuwbouw. De sloper kon de overlast beperkt houden en was bovendien een maand eerder klaar dan verwacht.
- In 2018 is tevens het Berchmanianum opgeleverd. De verbouwing en herinrichting van het terrein liepen, onder andere door extra asbestwerkzaamheden, vertraging op, maar in oktober zijn de bewoners van het Bestuursgebouw verhuisd naar het gerenoveerde Berchmanianum. Het oude Bestuursgebouw is nu tijdelijk in gebruik genomen door de Faculteit der Sociale Wetenschappen, in afwachting van de nieuwbouw die naar verwachting eind 2020 kan worden betrokken.
- Op het terrein van het Berchmanianum zijn tevens nieuwe parkeerplaatsen aangelegd. Dit was mede nodig omdat voor de sportopleiding van de HAN in 2017 nieuwbouw is gerealiseerd onder het huidige Sportcentrum, en de parkeerplaatsen daar zijn verdwenen. Na de nieuwbouw van het Maria Montessorigebouw en de sloop van de laagbouw van het Spinozagebouw zullen in dat gebied nog extra parkeerplaatsen worden aangelegd.
- Onderdeel van de terreinwerkzaamheden is ook de uitvoering van het hybride energienet. Nadat hierover in het energiebeleidsplan 2017 al uitgangspunten waren geformuleerd, is dit in 2018 verder uitgewerkt. De conclusie is dat er nog meer gebouwen zouden kunnen worden aangesloten op dit energienet. De besluitvorming hierover is in 2018 afgerond, inclusief de toestemming van het Stichtingsbestuur. Naast de reservering van extra middelen is gestart met de uitvoering, die zal doorlopen tot eind 2019. Daarnaast is nog in ontwikkeling de visie op de gebouwen aan de oostzijde van de campus. De mogelijkheden hiervoor worden nader onderzocht. Doelstelling is om uiteindelijk zoveel mogelijk van het gas af te komen. Met de huidige uitvoering in Heyendaal-Zuid wordt al een reductie gerealiseerd van bijna 50 procent. Als ook de andere gebouwen worden meegenomen, kan dit oplopen tot circa 75 procent.

- In het Erasmusgebouw is de renovatie van de Refter en de begane grond in volle gang. Na definitieve besluitvorming hierover is ervoor gekozen om de aanpassingen in het centrumgebied van de campus gefaseerd uit te voeren. Begin 2019 zal als eerste de vernieuwde Refter worden opgeleverd en in gebruik worden genomen.
- In 2018 zijn diverse infrastructurele en terreinwerkzaamheden uitgevoerd in het gebied Heyendaal-Zuid ten behoeve van de sloop van de gebouwen aan de Thomas van Aquinostraat, de nieuwbouw van het Maria Montessorigebouw, de terreininrichting van het Berchmanianum en de aanpassingen in het centrumgebied/Erasmusgebouw.
- In uitvoering is de aansluiting van het gebouw van het FELIX-Laboratory met dat van het High Field Magnet Laboratory (HFML). De werkzaamheden zullen begin 2019 worden afgerond.
- Overige bouwprojecten: diverse kleine functionele aanpassingen en vervangingsonderhoud in de gebouwen.

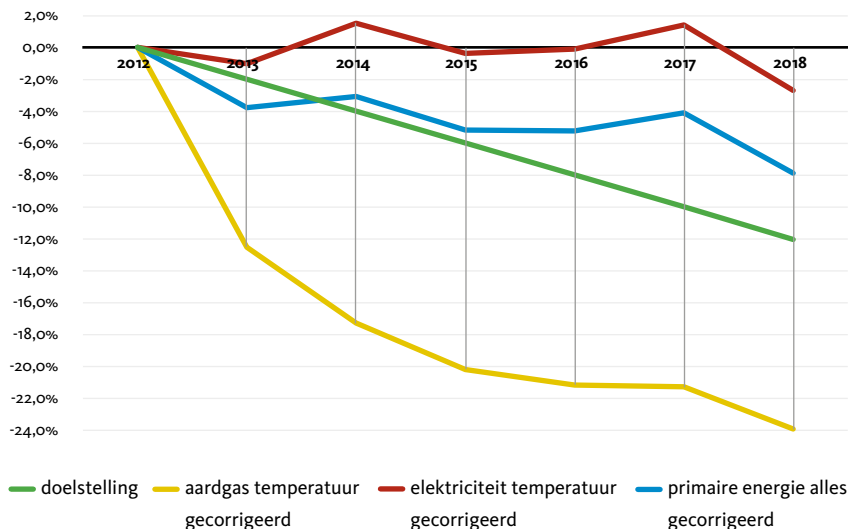
Energiebeleidsplan (2017-2020)

De universiteit is in 2018 begonnen met het **hybride energienet** (HEN). In de eerste helft van dat jaar zijn de gebouwen aan de Thomas van Aquinostraat 2 tot en met 6 gesloopt. De gebouwen 1 en 8 en het Spinozagebouw zijn ontkoppeld van het heetwaternet van het Radboudumc. De leidingen zijn hergebruikt voor een lagetemperatuurnet. De gebouwen worden voorzien van warmte door de ketels in het Erasmusgebouw. Dit zorgt al voor een besparing omdat de warmteverliezen kleiner zijn en het opwekkendement hoger. In de tweede helft van 2018 zijn de voorbereidingen getroffen voor koppeling van het Erasmusgebouw, Thomas van Aquinostraat 1 en 8 en het Spinozagebouw aan de warmte-koude-opslag (WKO). Door inzet van de WKO met warmtepompen kan straks veel gas bespaard worden. In juli 2018 is een aanvullend voorstel voor het hybride energienet (HEN+) goedgekeurd. Daardoor kunnen nog meer gebouwen aan de WKO gekoppeld worden. Het filmpje [Radboud Universiteit op weg naar energieneutraliteit](#) maakt de aanpak duidelijk.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gas- en elektriciteitsverbruik¹ op de campus² weergegeven, voor de gebouwen en terreininstallaties.

Ontwikkeling energieverbruik Radboud Universiteit

(in procenten ten opzichte van 2012)

Uit de gele lijn blijkt dat het gasverbruik op de campus³ in het afgelopen jaar flink is gedaald (correctie op basis van graad-dagen-methode). De daling is voornamelijk toe te schrijven aan de aanpak van het hybride energienet.

Op de campus zijn de mogelijkheden voor opwekking van **groene stroom** zeer beperkt en dus moet elders additionele groene stroom worden opgewekt. De Radboud Universiteit

en het Radboudumc hebben gezamenlijk een overeenkomst met Eneco gesloten voor de levering van elektriciteit van 2020 tot en met 2029. Eneco gaat nieuwe wind- en zonneparken realiseren die in honderd procent van de elektriciteitsbehoefte op de Radboud-campus kunnen voorzien. In 2022 voorzien deze parken in de helft van de elektriciteitsbehoefte, in 2024 in de volledige behoefte. Hiermee verduurzaamt de Radboud Universiteit geleidelijk haar elektriciteitsverbruik, ook al vindt de duurzame productie niet op de campus plaats. Tot deze tijd koopt de universiteit losse groencertificaten in. Zie voor een uitgebreidere omschrijving van activiteiten en de verbruiken [bijlage XIV](#) en het Energiejaarverslag 2018.

ICT-infrastructuur

Voor het Berchmanianum is een nieuwe netwerkinfrastructuur opgeleverd, evenals een nieuw draadloos netwerk dat ook een deel van het buitengebied moet bestrijken. Naast de netwerkinfrastructuur zijn ook de ICT-werkplekvoorzieningen ingericht, waarbij een 'snelle interventiemacht' aanwezig was om de ontstane problemen direct te kunnen oplossen.

ICT-beveiliging was ook in 2018 cruciaal om continuïteit te kunnen bieden en te voldoen aan de steeds strenger wordende privacywetgeving. De firewall is uitgebreid met zogenaamde *next generation*-functionaliteit. Die maakt het mogelijk om het internetverkeer te analyseren, bedreigingen te signaleren en daarop actief in te grijpen. De inrichting van deze functionaliteit op basis van securitybeleid is gestart - zo wordt nu al op centraal firewallniveau antivirusfiltering toegepast op verkeer van en naar het internet - en wordt in 2019 vervolgd.

Het project mobiele bereikbaarheid is in volle gang. Hierbij wordt samen met het Radboudumc de mobiele bereikbaarheid (telefonie en data via gsm) in gebouwen verbeterd. Het centrale deel is al grotendeels geïnstalleerd in de computerzaal van het Forum; het decentrale deel volgt in 2019.

Verder is in 2018 begonnen met het ontwikkelen van een beleidsvisie dataopslag, om tegemoet te komen aan de exponentiële groei van data (zowel gewone gebruikersdata als researchdata). Onderwerpen als de kosten van opslag, opslag binnen of buiten de campus, veiligheid en beheersbaarheid zijn daarbij aan de orde.

Om gebruik te kunnen maken van clouddiensten als Office365 is het nodig Active Directory Federation Services (ADFS) in te voeren. Hiermee kunnen gebruikers zich (met

1 Alle verbruiken zijn bepaald op basis van meterstanden van 1-1-2018, 00 uur tot 1-1-2019, 00 uur. De meterstanden worden automatisch ingelezen en opgeslagen in het Energie Consumptie Systeem van de universiteit.

2 Het verbruik van het magnetenlab (HFML) met neveninstallaties is hierin niet betrokken omdat dit expliciet wordt toegewezen aan de onderzoeksprojecten (deels voor derden). Ook de panden van de Stichting Studenten Huisvesting Nijmegen op de campus tellen niet mee aangezien die beheerd worden door de SSH&.

3 Sommige gebouwen nemen warmte af van het warmtenet van het Radboudumc. Dit verbruik is omgerekend naar aardgasequivalenten en komt op 18 procent van het totale gasverbruik.

single sign-on) in een clouddienst autoriseren met hun eigen Radboud-account. De implementatie van ADFS zal in het eerste kwartaal van 2019 afgerond worden.

In 2018 is verder gewerkt aan het ontwikkelen van een cloudvisie. Hierbij komen onderwerpen aan de orde als: als welke criteria moeten worden gehanteerd om te bepalen of diensten uit de cloud afgenomen kunnen worden; de benodigde veiligheidsmaatregelen; technische aanpassingen; en wat is er nodig om de organisatie klaar te stomen voor de cloud?

Ook dit jaar is onder de gebruikers een enquête gehouden over de kwaliteit van de dienstverlening van het gehele ICT Servicecentrum. De respons was duidelijk: wederom een 7,9.

Facilitaire voorzieningen

In januari zijn 22 onderwijszalen in gebruik genomen, waaronder één grote collegezaal en twee innovatieve samenwerkingszalen in het Elinor Ostromgebouw. Deze samenwerkingszalen zijn nieuw op de universiteit en in nauwe afstemming met de Faculteit der Managementwetenschappen ontworpen. De zalen faciliteren op flexibele wijze onderwijsvormen met veel interactie tussen docent en student, en tussen studenten onderling. Samen met het ICT Servicecentrum, het Universitair Vastgoed Bedrijf en de Faculteit der Rechtsgeleerdheid voert het Facilitair Bedrijf een pilot uit met Lone Rooftop. Dit systeem genereert actuele en betrouwbare informatie over de gebruiksintensiteit van ruimten. Hiermee kunnen facilitaire en huisvestingsdiensten beter op de behoeften van gebruikers worden afgestemd. Begin 2019 vindt besluitvorming plaats over het vervolg van de pilot met Lone Rooftop.

In de zomer van 2018 is begonnen met de verbouwing van de Rafter. Deze voorziening in het hart van de campus biedt, naast een gevarieerd aanbod aan eten en drinken, ruimte om samen te werken, te studeren en elkaar te ontmoeten. De opening en ingebruikname van de vernieuwde Rafter staat gepland voor het eerste kwartaal van 2019.

Bibliotheek

Met de overheveling van het centrale functioneel beheer van Metis/RIS naar de Universiteitsbibliotheek (UB), is het centrale UB-loket voor vragen rond onderzoeksdata (RDM support), datasets en publicaties (RIS servicedesk) versterkt. De gebruikerswebsites (www.ru.nl/rdm en www.ris.ru.nl) zijn vernieuwd.

Metis (als centrale database voor het onderzoeksdomein) is doorontwikkeld op basis van de wensen van faculteiten, instituten en gebruikers, net als de RIS-interface (voor het door onderzoekers zelf registreren en uploaden van datasets en publicaties). De RIS-interface is uitgebreid met een tool voor het schrijven van datamanagementplannen (DMP). Ook het Radboudumc is voor het archiveren van datasets en het schrijven van DMP's gebruik gaan maken van de RIS-interface.

De vindbaarheid van metadata van Radboud-datasets en -publicaties (inclusief *full text*) is vergroot door verdere synchronisatie tussen Metis en de Radboud Repository. Ook de gegevensuitwisseling met de landelijke database Narcis is uitgebreid, onder andere voor datasets. Er zijn (eerste) stappen gezet in de gegevensuitwisseling met externe systemen, zoals Web of Science, NWO/VSNU en OpenAIRE, en de koppeling met andere Radboud-systemen, zoals de Donders Repository.

WorldShare, het nieuwe bibliotheeksysteem, heeft gefungeerd als motor achter het kritisch bekijken en aanpassen van diverse werkprocessen. De geboden nieuwe functionaliteiten hebben ervoor gezorgd dat er flinke stappen zijn gezet. Dit levert efficiëntie op doordat de Universiteitsbibliotheek onder andere gebruikmaakt van de data die alle andere aangesloten bibliotheken – internationaal – hebben ingevoerd.

Sport en cultuur

Met de groei van het aantal studenten aan de Radboud Universiteit is ook het aantal sportende studenten verder toegenomen.

In november 2018 heeft het Radboud Sportcentrum de jaarlijkse conferentie georganiseerd van het European Network of Academic Sports Services. Met zo'n 180 professionals uit de studentensportwereld uit 24 landen (een nieuw record) werd het thema 'Sustainability in University and College Sport' van vele kanten belicht. De conferentie vond plaats in het kader van het 95-jarig bestaan van de Radboud Universiteit en sloot thematisch aan bij de titel European Green Capital, die de stad Nijmegen in 2018 mocht dragen.

Theaterzaal C is in februari 2018 officieel geopend. Deze zaal biedt ruimte aan 174 mensen en vormt samen met café C een plek waar studentenorganisaties en andere aan de universiteit gerelateerde organisaties hun culturele activiteiten kunnen ontplooiën.

Sinds september 2018 starten de eerste colleges van de Radboud Universiteit om 8.30 uur en die van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om 9.00 uur. Vorig jaar startten beide onderwijsinstellingen nog om 8.45 uur.

Sinds de collegetijden gespreid zijn, is het in Nijmegen minder druk tijdens de piek van de ochtendspits. Dat is vooral te merken in de trein, waar het aantal reizigers op het drukste moment met 22 procent is afgenomen. Maar ook op straat wachten auto's en fietsers minder lang voor verkeerslichten en stroomt het verkeer iets vlotter door.

Organisatie en werkwijze

Internationalisering

De Radboud Universiteit heeft in 2018 haar ambities op het gebied van internationalisering vastgelegd in een nieuwe internationaliseringsstrategie: 'Radboud International 2025: Quality first!'. De universiteit wil in 2025 een internationaal georiënteerde, interculturele en meertalige kennisorganisatie zijn, waar kwaliteit altijd centraal staat; een open academische gemeenschap, die getalenteerde onderzoekers en studenten werft uit de hele wereld en van alle achtergronden. Zo ontstaat een coherente, inclusieve academische gemeenschap.

De ambities uit de strategie zijn uitgewerkt in een zevenjarig plan van aanpak. In 2019 zal gestart worden met de implementatie van de geformuleerde maatregelen, bijvoorbeeld op het terrein van taalbeleid, de *international classroom* en internationale mobiliteit van studenten en medewerkers.

Verskillende nieuwe Engelstalige bachelorprogramma's zijn in 2018 gestart: Biology en Computing Science (Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica), English Language and Culture en American Studies (Faculteit der Letteren) en Philosophy, Politics and Society (Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen). Voor september 2019 staat Comparative European History gepland.

Door een nieuw geharmoniseerd toelatingsproces en uitbreiding van de capaciteit bij het Admissions Office zijn de doorlooptijden van aanmeldingen van internationale studenten flink verbeterd.

Voor internationale promovendi is gewerkt aan een oplossing voor het huisvestingsprobleem dat velen van hen ondervonden. Eind 2018 is een online reserveringssysteem gereedgekomen, waarmee internationale promovendi zelf huisvesting kunnen regelen voor hun verblijf in Nijmegen. Het aanbod van accommodaties die geschikt zijn voor deze doelgroep is en wordt nog verder uitgebreid.

De Radboud Summer School brak in de zomer van 2018 opnieuw records: er waren ruim 650 deelnemers uit 85 landen.

Kwaliteit van de dienstverlening

Hoe kan de Radboud Universiteit haar dienstverlening aan de primaire processen onderwijs en onderzoek continu blijven verbeteren? Die vraag staat centraal in het programma Kwaliteitsverbetering Ondersteunende Functies, dat eind 2016 is gestart. Binnen dit programma wordt voor alle ondersteunende functies (of kolommen) in kaart gebracht hoe er effectiever en efficiënter kan worden samengewerkt. Het programma omvat de doorlichting van de kolommen van ondersteunende functies op decentraal én centraal niveau en de implementatie van de daaruit voortvloeiende verbeteragenda's.

Veel verbeterpunten uit de verbeteragenda van de eerste doorlichting, die van de onderwijsondersteuning, zijn inmiddels opgepakt. Belangrijk aandachtspunt hierin is het realiseren van een geharmoniseerde aanpak van de onderwijsondersteuning (zoals procedures, systemen en roosters) om zo de samenwerking tussen faculteiten, de RDA en de centrale diensten te bevorderen. In dit kader is het MESA-overleg opgericht: het Managementteam Education and Student Affairs, dat bestaat uit hoofden van de facultaire onderwijsbureaus, de RDA en de directeur Studentenzaken namens geheel Radboud Services. Het MESA speelt een belangrijke rol in de verdere harmonisering van werkprocessen, die daarmee ook – zoals steeds de bedoeling was – in de lijn is belegd. Naast de oprichting van het MESA is ook op andere verbeterpunten voortgang geboekt, zoals het realiseren van een dashboard voor managementinformatie in het datawarehouse en zicht op vaststelling van één jaarrooster, waarmee de implementatie van de verbeteragenda onderwijsondersteuning voorspoedig verloopt.

In 2018 zijn de doorlichtingen van de kolom human resources en het Radboud Sportcentrum afgerond. Om de hr-functie toekomstbestendig te maken, is een langetermijnvisie nodig die gezamenlijk ontwikkeld en uitgevoerd wordt. Daarnaast moet de focus liggen op professionalisering van personeel & organisatieadvies, strategische personeelsplanning (kwalitatief en kwantitatief), mobiliteit en ontwikkeling van en voor de hr-medewerkers en digitalisering. De ambities zijn vastgelegd in een hr-verbeterplan waar vanaf september uitvoering aan wordt gegeven. In april 2019 worden de eerste resultaten van deelprojecten verwacht.

De doorlichting van het Radboud Sportcentrum heeft als belangrijkste opdracht opgeleverd om een visie te ontwikkelen op het sportcentrum in de komende vijf à tien jaar. Deze opdracht wordt in 2019 uitgevoerd. De doorlichtingen van de kolommen vastgoed en facilitaire zaken zijn afgerond; de visitaties vonden plaats in januari 2019. Eind 2018 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de doorlichting van de kolom marketing en communicatie.

Duurzaamheid ingebed in de organisatie

Het uitgangspunt van de universiteit is dat duurzaamheid wordt ingebed in alle aspecten van de organisatie, zoals integratie in de bedrijfsprocessen en opname in de planning-en-controlcyclus. Duurzaamheid staat op de agenda van managementgesprekken, bestuurlijk overleg en het overleg met de medezeggenschap. Daarnaast is het doel om duurzaamheid zoveel mogelijk te integreren in onderwijs, onderzoek en de manier waarop de universiteit werkt aan maatschappelijke impact.

De bestuurlijke portefeuillehouders van het Radboudumc en de Radboud Universiteit voeren hiervoor periodiek overleg. Daarnaast is er de interne programmaraad duurzaamheid, met vertegenwoordigers van verschillende onderdelen binnen de universiteit. De programmaraad wordt voorgezeten door Wilma de Koning, vicevoorzitter van het college van bestuur, en heeft als opdracht om de voortgang van de doelen van de duurzaamheidsagenda te stimuleren en te bewaken.

Om verdere regie en coördinatie op dit onderwerp te voeren, is in 2018 een programma-directeur duurzaamheid aangesteld. Voor het creëren van betrokkenheid en het faciliteren van initiatieven van studenten en medewerkers is in hetzelfde jaar het Radboud Green Office opgericht (zie het hoofdstuk Studenten). Onder de noemer 'proeftuinen' kan het Green Office deze initiatieven met tijd en middelen ondersteunen. Daarnaast is in 2018 een externe Adviesraad Duurzaamheid ingesteld, met als doel de universiteit en het Radboudumc te adviseren over het duurzaamheidsbeleid, belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen, koppeling aan kaders als de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen en andere strategische vraagstukken. De portefeuillehouders vanuit beide besturen zijn bij dit stakeholderoverleg aanwezig. Deze raad bestaat uit externe deskundigen: voorzitter Jacqueline Cramer (hoogleraar Sustainable innovation aan de Universiteit Utrecht), Antoine Driessen (directievoorzitter Rabobank Rijk van Nijmegen), Kevin Rijke (directeur industriepark Kleefse Waard) en Dirk van Schaijk (hoofd communicatie en marketing bij ArtEZ, hogeschool voor de kunsten).

De Radboud Universiteit heeft in het kader van het ISO 14001-managementsysteem een aantal verbeteringen doorgevoerd: een notitie om doelstellingen te kwantificeren, verbeteringen in de monitoring van afspraken, en beter kijken naar de bijdrage die leveranciers en andere externe partijen aan het universitair duurzaamheidsbeleid kunnen leveren. Ook is, in samenwerking met het Radboudumc, een traject in gang gezet om te bezien of de ISO 26000-richtlijn voor maatschappelijk verantwoord ondernemen aanvullend kan zijn op de ISO 14001-norm.

In 2018 is verder de meetbaarheid van duurzaamheidsdoelstellingen in kaart gebracht en is het Radboud Sustainability Dashboard ontwikkeld. Deze tool is gemaakt door studenten van informatica (GiPHouse). Doel is dat de universiteit helder krijgt hoever zij is met de naleving van wetgeving en het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen. Meetbaarheid en het dashboard worden komend jaar afgestemd op het nieuwe duurzaamheidsbeleid, dat wordt ontwikkeld voor de komende jaren. De Radboud Universiteit en het Radboudumc werken daarin nadrukkelijk samen aan een verscheidenheid aan onderwerpen. Zo is afgelopen jaar een plan ontwikkeld om te komen tot een rookvrije Radboud-campus.

Bescherming persoonsgegevens

Omgaan met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Vanaf 25 mei 2018 wordt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gehandhaafd. De Radboud Universiteit beschikt over een functionaris gegevensbescherming. Op verzoek van het college van bestuur heeft PwC tussen januari en mei 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de status van de AVG-implementatie. Hoewel de universiteit actief bezig is met de AVG waren de benodigde beheersmaatregelen eind mei nog niet volledig geïmplementeerd. Dit kwam deels doordat de universiteit afhankelijk is van externe partijen, bijvoorbeeld voor het afsluiten van verwerkersovereenkomsten. De stuurgroep van het project bescherming persoonsgegevens heeft daarom het project verlengd tot eind 2018. De belangrijkste acties naar aanleiding van het PwC-rapport waren:

- Inrichting van een decentrale privacy-organisatie.
- Completering van de registraties van alle dataverwerkende systemen voor het register van verwerkingsactiviteiten om te voldoen aan de documentatieplicht. Het compleet maken blijkt lastig aangezien de grondslag, bewaartermijnen en de vraag welke gegevens van wie verwerkt worden, niet altijd direct inzichtelijk zijn.
- Beoordeling van verwerkingen op basis van de grondslag 'toestemming' of 'gerechtvaardigd belang' en bepalen van vervolgacties.
- Vaststellen en ondertekenen van verwerkersovereenkomsten. De verwerkersovereenkomsten met hoge urgentie waren afgesloten, de vervolgstap was het afsluiten van de verwerkersovereenkomsten met minder risico.
- Uitvoeren en beoordelen van Data Privacy Impact Assessments (DPIA) voor laagrisicosystemen. Voor de hoogrisicosystemen (die met veel of bijzondere persoonsgegevens) zijn de DPIA's voor 25 mei 2018 afgerond (onder andere studentenadministratie, elektronische leeromgeving, personeelsadministratie).
- Daarnaast zijn bewustwordingsacties uitgevoerd. Deze dienen herhaald te worden om de aandacht voor dit lastige onderwerp te behouden.

Fondsenwerving

Er zijn in 2018 twee crowdfundingcampagnes ontwikkeld en uitgevoerd, namelijk: 'Maak het eerste wetenschappelijke kinderboek over dyslexie mogelijk' (hiervoor is 117 procent van het doelbedrag opgehaald) en 'Help mee de verhalen van verlies te vertellen' (75 procent van het doelbedrag opgehaald). Verder is de overgang naar een nieuw crowdfundplatform voor zowel de Radboud Universiteit als het Radboudumc begeleid. Er is een educatieve escape room 'Universiteit in verzet' ontwikkeld en geopend in Museum Het Valkhof. Rond dit project zijn verschillende sponsors en subsidieverleners aangesloten en is de nodige publiciteit ontstaan.

Sturing en beheersing

Startpunt van de planning-en-controlcyclus van de universiteit is de beleidsbrief waarin de inhoudelijke en financiële kaders voor het nieuwe begrotingsjaar in het voorjaar worden vastgesteld. In het najaar leggen de faculteiten en overige eenheden hun (meerjaren)begroting (inclusief beleidsvoornemens) voor aan het college van bestuur en vinden de begrotingsgesprekken plaats. Het college legt de universitaire begroting en de bestuurlijke agenda voor aan de medezeggenschap. De medezeggenschap (Gezamenlijke Vergadering, zie [bijlage XVI](#)) heeft instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de universitaire begroting. De begroting wordt vervolgens goedgekeurd door het Stichtingsbestuur. Via het jaarverslag legt de universiteit verantwoording af over het afgesloten jaar. Hiervoor wordt dezelfde procesgang gevoerd: de eenheden stellen hun eigen jaarverslag op binnen de universitaire richtlijnen, waarna de faculteiten hun jaarverslag voorleggen aan het college van bestuur. Na het voeren van de jaarverslaggesprekken wordt het universitaire jaarverslag ter informatie voorgelegd aan de medezeggenschap en goedgekeurd door het Stichtingsbestuur.

Tijdens het jaar wordt periodiek zicht gehouden op de ontwikkeling van een aantal kengetallen, onder andere op het gebied van onderwijs, onderzoek, medewerkers, studenten en financiën. Zo nodig wordt op basis van deze gegevens tussentijds bijgesteld.

De informatie over de samenstelling van het college van bestuur, de achtergronden, nevenfuncties en portefeuilleverdeling staan in [bijlage XVII](#).

Medezeggenschap en opleidingscommissies

Studenten en medewerkers dragen bij aan de kwaliteit van bestuurlijke besluiten door een actieve rol te spelen in de medezeggenschap op universitair (centraal) niveau, facultair (decentraal) niveau en op het niveau van de opleidingen. De universiteit biedt leden van de medezeggenschap en opleidingscommissies verschillende trainingen aan om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun rol.

Centrale medezeggenschap

De centrale medezeggenschap bestaat uit drie raden:

Ondernemingsraad (OR)

- waarvan de 21 leden om het jaar worden gekozen door de medewerkers.

Universitaire Studentenraad (USR)

- waarvan acht leden jaarlijks gekozen worden door de studenten;
- en zes leden benoemd worden door de koepels van studentenorganisaties.

Universitaire Gezamenlijke Vergadering (UGV), die bestaat uit:

- de 21 leden van de OR;
- de acht gekozen leden van de USR;
- vier leden namens het wetenschappelijk personeel van het Radboudumc.

Acht keer per jaar vergaderen deze raden samen met het college van bestuur in de Gezamenlijke Vergadering (GV). Op de agenda staan onder meer de begroting en het jaarverslag en de Meerjareninvesteringsprognose, waarin onder andere de nieuwbouwprojecten worden vastgesteld. Belangrijke thema's en discussiepunten in het afgelopen jaar waren onder meer: de besteding van studievoorschotmiddelen; de Instellingstoets kwaliteitszorg; duurzaamheid; diverse investeringen, onder andere vanwege knelpunten in het studiecentrum van het Radboudumc; de WWZ en tijdelijke aanstellingen bij wetenschappelijk medewerkers; en de welzijnsenquête onder studenten.

Ieder academisch jaar brengt de GV een jaarverslag uit, dat wordt gepubliceerd op Radboudnet: het intranet van de universiteit, dat toegankelijk is voor studenten en medewerkers.

Decentrale medezeggenschap

De decentrale medezeggenschap bestaat uit drie raden:

Onderdeelcommissie (OC)

- waarvan de vijf tot vijftien leden om het jaar worden gekozen door de medewerkers.

Facultaire Studentenraad (FSR)

- waarvan vier tot acht leden jaarlijks gekozen worden door de studenten.

Facultaire Gezamenlijke Vergadering, die bestaat uit:

- de leden van de OC;
- de leden van de FSR.

In de praktijk vergaderen deze raden niet afzonderlijk, maar periodiek in de Facultaire Gezamenlijke Vergadering, samen met het faculteitsbestuur.

De Facultaire Gezamenlijke Vergadering heeft - anders dan bij andere universiteiten - instemmingsrecht op de integrale onderwijs- en examenregeling, bespreekt de begroting en het jaarverslag en overlegt over alle hoogleraarsbenoemingen aan de faculteit. Bij het faculteitsbestuur zit een studentassessor die ook op bestuurlijk niveau aandacht vraagt voor de positie van de student.

In het kader van de Wet Studievoorschot is in 2017 een pilot afgerond over het adviesrecht over de facultaire begroting. Het adviesrecht wordt doorgevoerd in de reglementen.

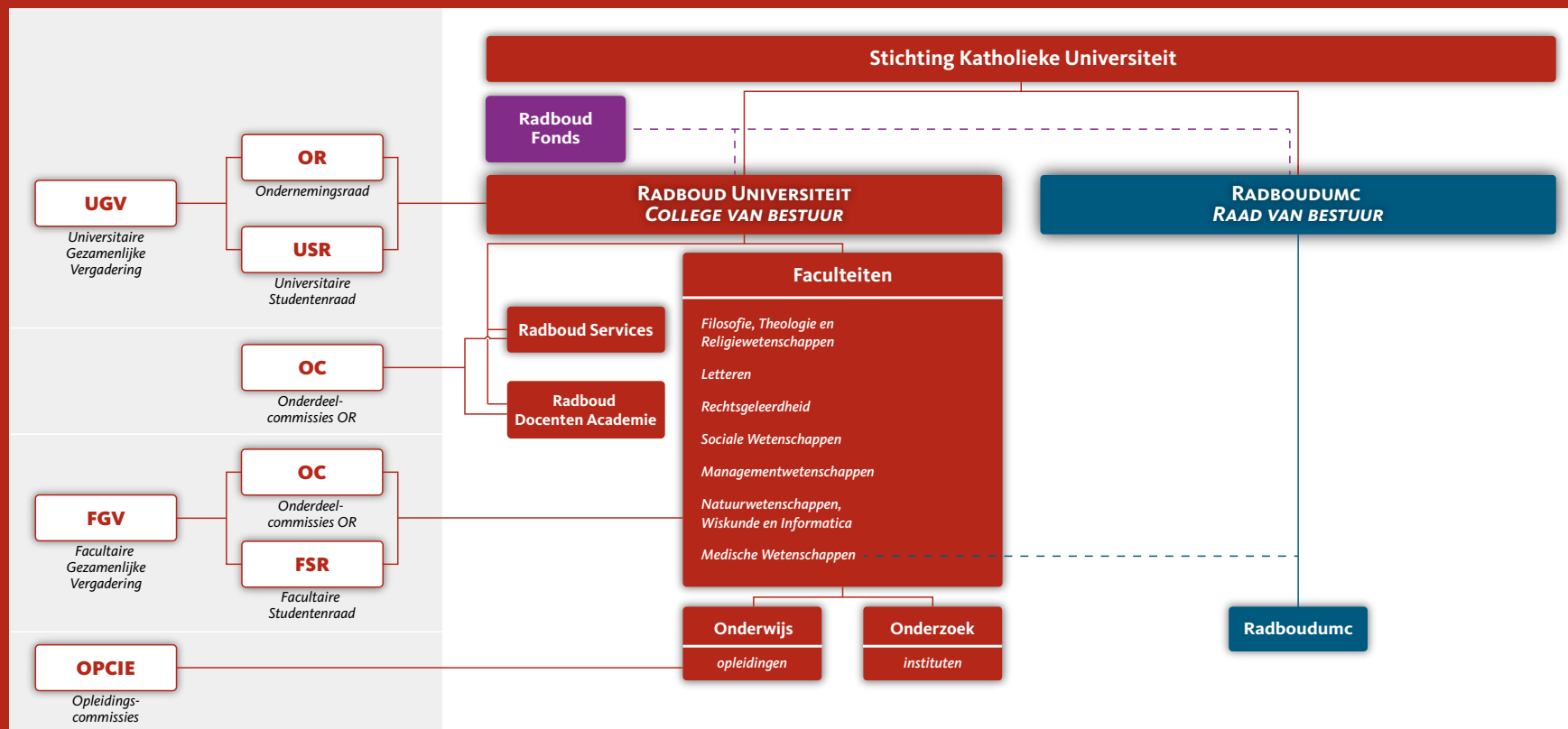
Opleidingscommissies

Iedere opleiding heeft een opleidingscommissie (OLC), met zowel docent- als student-leden. De OLC adviseert het faculteitsbestuur over belangrijke onderwijszaken met betrekking tot de opleiding. Op basis van onderwijsbeoordelingen doet de commissie aanbevelingen om het onderwijsprogramma te verbeteren. Onderwerpen die binnen de commissie aan bod komen, zijn bijvoorbeeld het studiemateriaal, de moeilijkheidsgraad van tentamens en het functioneren van docenten. De studentleden van de OLC's worden gekozen tijdens de universitaire studentenraadsverkiezingen, die jaarlijks in mei plaatsvinden.

Andere Onderdeelcommissies

Het Donders Instituut, de Radboud Docenten Academie en Radboud Services hebben ieder een eigen Onderdeelcommissie.

Organigram

De Stichting Katholieke Universiteit is de toezichthouder van de Radboud Universiteit en het Radboudumc. Het Radboudumc bestaat uit het academisch ziekenhuis en de Faculteit der Medische Wetenschappen van de Radboud Universiteit. De verantwoordelijkheid voor het onderzoek en onderwijs aan de faculteit ligt bij het college van bestuur van de universiteit. Voor de patiëntenzorg en de bedrijfsvoering in het Radboudumc – inclusief die van de Faculteit der Medische Wetenschappen – is de raad van bestuur van het Radboudumc verantwoordelijk.

Via het College voor Bestuurlijke Samenwerking (CBS) stemmen het college van bestuur van de universiteit en de raad van bestuur van het Radboudumc hun strategisch beleid en hun bedrijfsvoering op elkaar af.

Financieel
beeld

Inhoud

Financieel beeld	45
Resultaten	46
Baten	48
Lasten	49
Balans en vermogensontwikkeling	50
Studievoorschot - kwaliteitsafspraken	53
Interne risicobeheersing, accountancy, control	54
Treasury	55
Vastgoedontwikkeling	55
Continuïteit en verwachting komende jaren	56
Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs	57

FINANCIEEL BEELD 2018 INCLUSIEF CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Resultaten

Resultaat 2018

Het jaar 2018 is afgesloten met een positief exploitatieresultaat van 10,3 miljoen euro. Het resultaat wordt voor 3,0 miljoen euro beïnvloed door enkele eenmalige baten en lasten. Zonder deze lasten zou het resultaat 13,3 miljoen euro positief hebben bedragen. Samengevat is het beeld als volgt:

<i>bedragen x € 1 miljoen</i>	2018	2017
Exploitatieresultaat	10,3	1,1
<i>Tijdelijke en eenmalige posten</i>		
voorziening asbestverwijdering	5,2	5,6
voorziening onderhoud gebouwen	1,1	0,0
niet-geactiveerde kleine werken	1,7	1,4
onderbesteding op niet-begrote additionele rijksbijdrage	-5,0	0,0
30%-regeling	0,0	3,1
overig	0,0	0,2
	3,0	10,3
Genormaliseerd exploitatieresultaat	13,3	11,4

De post 'onderbesteding op niet-begrote additionele rijksbijdrage' is direct gerelateerd aan de referentieraming 2018 van circa 5 miljoen euro. Dit bedrag is pas in de loop van 2018 bekend geworden en vervolgens toegewezen aan de faculteiten/AUA ter verdere versterking van onderwijs en onderzoek. De uitgaven kunnen echter grotendeels pas in 2019 gerealiseerd worden; vooral het werven van extra personeel vergt tijd.

In de jaarrekening zijn de belangrijkste verschillen ten opzichte van het begrote resultaat nader toegelicht.

Ontwikkeling exploitatieresultaat

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Baten								
Rijksbijdragen (excl. werkplaatsfunctie)	292.881	291.104	304.726	312.795	313.937	318.362	321.671	322.326
College-, cursus-, les- en examengelden	39.516	41.000	41.184	38.500	38.500	38.500	38.500	38.500
Baten werk i.o.v. derden	175.696	176.070	181.164	191.226	189.975	186.097	182.894	183.446
Overige baten derden	47.042	46.081	48.646	47.292	47.330	47.178	47.460	45.272
Totaal baten	555.135	554.255	575.720	589.813	589.742	590.138	590.525	589.545
Lasten								
Personele lasten	382.894	384.408	393.873	422.320	422.884	423.593	425.032	424.829
Afschrijvingen	30.309	31.140	32.251	32.191	31.596	31.094	30.868	30.655
Huisvestingslasten	28.658	19.173	28.067	21.039	21.151	22.129	22.560	22.793
Overige lasten	112.411	116.976	111.258	117.059	114.445	112.627	111.845	110.577
Totaal lasten	554.272	551.697	565.448	592.609	590.076	589.443	590.305	588.854
Saldo baten en lasten	863	2.558	10.272	-2.796	-334	695	220	691
Financiële baten	271	0	51	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	-16	0	-39	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat	1.117	2.558	10.284	-2.796	-334	695	220	691

Voor 2019 is een tekort begroot, voornamelijk vanwege onderbestedingen bij de faculteiten die pas in 2019 tot extra uitgaven leiden (voornamelijk toename van de onderwijsformatie). Voor de jaren 2020-2023 zijn – met uitzondering van 2020 – licht positieve resultaten begroot.

Baten

Rijksbijdrage

De voor 2019 begrote rijksbijdrage is 8,1 miljoen euro hoger dan in 2018. Dit wordt voornamelijk verklaard door:

- de ingeschatte loonbijstelling 2019 (+ 6,4 miljoen euro);
- de ingeschatte prijsbijstelling 2019 (+ 1,0 miljoen euro);
- de oploep in de reeksen van referentieramingen tot en met 2018 (+ 1,6 miljoen euro);
- de relatieve daling van het aantal bekostigde inschrijvingen, graden en promoties (-/- 0,7 miljoen euro);
- de oploep van de compensatie vanwege de halvering van het collegegeld voor eerstejaarsstudenten (+ 2,3 miljoen euro);
- de oploep van de doelmatigheidskorting uit 2018 (-/- 0,8 miljoen euro);
- de oploep van diverse 'oude' OCW-kortingen (-/- 1,2 miljoen euro);
- de lumpsumkorting 2019 (-/- 0,9 miljoen euro).

De volledige specificatie is opgenomen in deze tabel:

<i>bedragen x € 1 miljoen</i>	Begroting 2019 t.o.v. 2018	Realisatie 2018 t.o.v. 2017
Loonbijstelling	6,4	5,2
Prijsbijstelling	1,0	1,5
Referentieramingen (reeksen t/m 2018)	1,6	5,4
Studievoorschotmiddelen	0,0	5,3
Inschrijvingen en graden	-2,4	-1,4
Promoties	1,7	-0,3
Compensatie halvering collegegelden	2,3	1,6
Overig	-2,5	-5,4
	8,1	11,8

Middelen geesteswetenschappen (als onderdeel van de rijksbijdrage)

Met de middelen voor geesteswetenschappen van het ministerie van OCW zijn de volgende zaken gerealiseerd:

- Verbetering van de basisverhouding onderwijs en onderzoek: 40 procent onderzoek voor hoogleraren en UHD's en 30 procent onderzoek voor UD's.
- Structurele versterking van onderwijs en onderzoek: aanstellingen van tijdelijke UD's zijn waar mogelijk omgezet in vaste aanstellingen.
- Scherpere profilering van het masteraanbod, waaronder de tracks 'Docent NT2' en 'Culture and Tourism'.
- Schriftelijke vaardigheden (onder andere verplichte taaltoets in de propedeuse vanaf 1 september 2016 en voorbereiding op de toets).
- In stand houden ophoging aantal studieadviseurs.
- Continuering en uitbouw van de Graduate School for the Humanities (promovendoördinatoren en bijeenkomsten en scholing van promovendi).

Collegegelden

De ontwikkeling in studentenaantallen, de trendmatige verhoging van het collegegeld en de jaarlijkse extra verhoging tot en met 2018 vanwege het actieplan LeerKracht van Nederland (lerarentekort) resulteren in een stijging van de collegegelden van 39,5 miljoen euro in 2017 tot 41,2 miljoen euro in 2018. Hierbij is tevens rekening gehouden met de verlaging van het wettelijk collegegeld voor eerstejaarsstudenten met ingang van het studiejaar 2018-2019.

De ontwikkeling van de studentenaantallen is opgenomen in paragraaf 10. Meerjarig is vanaf 2019 voor de collegegelden een raming van 38,5 miljoen euro aangehouden. De verlaging ten opzichte van 2018 betreft met name de oploep in de halvering van het wettelijk collegegeld voor eerstejaarsstudenten (effect in 2018: vier maanden, effect in 2019: twaalf maanden).

Baten derden

Ten opzichte van 2017 is in 2018 een toename met 7,1 miljoen euro gerealiseerd. De toename doet zich vooral voor bij de Faculteit der Medische Wetenschappen (+ 6 miljoen euro) en de Faculteit der Sociale Wetenschappen (+ 1,3 miljoen euro). Voor 2019 is een verdere toename begroot met 8,7 miljoen euro. Dat betreft vooral de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI; + 6,4 miljoen euro) en de Faculteit der Medische Wetenschappen (+ 2,8 miljoen euro). Meerjarig is een afname geraamd. Dit hangt samen met de projectenportefeuille, waarbij het niet goed mogelijk is om verder dan ongeveer drie jaar vooruit te kijken. FNWI begroot vanaf 2021 afnemende baten vanwege aflopende projecten inzake HFML en FELIX. Bij de Radboud Beroepsopleiding Advocaten (RBA) is meerjarig een afname tot nihil begroot in verband met

onzekerheid over het verlengen van het contract met de Nederlandse Orde van Advocaten.

Lasten

Personele lasten

De stijging van de personele lasten in 2018 ten opzichte van 2017 met circa 11,0 miljoen euro doet zich vooral voor bij de Faculteit der Medische Wetenschappen (+ 8,8 miljoen euro). Bij de overige eenheden is sprake van een toename met 2,2 miljoen euro. In de jaarrekening is een nadere specificatie opgenomen.

Fte's

De ontwikkeling van het gemiddeld aantal fte's per jaar (inclusief de Faculteit der Medische Wetenschappen) is als volgt:

	2017 realisatie	2018 realisatie	2019 begroting	2020 raming	2021 raming	2022 raming	2023 raming
WP	2.742	2.735	2.889	2.879	2.860	2.850	2.853
OBP	2.149	2.197	2.214	2.213	2.211	2.210	2.210
Totaal	4.891	4.932	5.103	5.093	5.071	5.060	5.064
Waarvan college van bestuur	2,6	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Voor de toekomst geldt dat de uitgezette studievoorschotmiddelen met name gericht zijn op uitbreiding van WP. De verwachting is dat dit een aanzienlijk effect op de verhouding OBP/WP zal hebben.

Huisvestingslasten (exclusief afschrijving gebouwen)

In de huisvestingslasten over 2018 en 2017 zijn enkele eenmalige posten opgenomen, vooral inzake voorzieningen voor sloop en asbestverwijdering: in 2018 5,3 miljoen euro en in 2017 5,6 miljoen euro.

Balans en vermogensontwikkeling

<i>bedragen x € 1 miljoen</i>	2017 realisatie	2018 realisatie	2019 begroting	2020 raming	2021 raming	2022 raming	2023 raming
ACTIVA							
<i>Vaste activa</i>							
Materiële vaste activa	366,8	382,4	402,6	417,8	422,3	411,7	418,5
Financiële vaste activa	2,0	1,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	368,8	383,4	403,2	417,8	422,3	411,7	418,5
<i>Vlottende activa</i>							
Vorraden	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Vorderingen	24,9	25,7	22,0	22,0	22,0	22,0	22,0
Liquide middelen	92,8	91,2	58,8	37,8	23,7	32,5	24,2
	118,0	117,1	81,1	60,1	46,0	54,8	46,5
TOTAAL ACTIVA	486,8	500,5	484,3	477,9	468,3	466,5	465,0
PASSIVA							
<i>Eigen vermogen</i>	295,8	306,1	301,5	301,2	301,9	302,1	302,8
Voorzieningen	37,5	33,9	29,9	29,1	24,1	22,4	20,5
Langlopende schulden	2,2	8,6	7,9	7,6	7,3	7,0	6,7
Kortlopende schulden	151,3	151,9	145,0	140,0	135,0	135,0	135,0
TOTAAL PASSIVA	486,8	500,5	484,3	477,9	468,3	466,5	465,0

Kengetallen Inspectie van het Onderwijs

	2017 realisatie	2018 realisatie	2019 begroting	2020 raming	2021 raming	2022 raming	2023 raming	norm OCW
Solvabiliteit*	0,68	0,68	0,68	0,69	0,70	0,70	0,70	> 0,3
Liquiditeit**	0,78	0,77	0,56	0,43	0,34	0,41	0,34	> 0,5
Huisvestingsratio	0,10	0,10	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	< 0,15
Weerstandsvermogen***	0,53	0,53	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	> 0,05
Rentabiliteit****	0,00	0,02	-0,00	-0,00	0,00	0,00	0,00	> -0,10
								1-jarig
								> -0,05
								2-jarig
								> 0
								3-jarig

* (Eigen vermogen + voorzieningen)/totaal passiva.

** Vlottende activa/kortlopende schulden.

*** Eigen vermogen/totale baten.

**** Exploitatieresultaat/totale baten.

De liquide middelen worden aangehouden op spaarrekeningen en deposito's met een geringe looptijd.

De vermogenspositie op lange termijn is solide. De solvabiliteit (eigen vermogen als percentage van het balanstotaal) bedraagt 61,2 procent (in 2017: 60,8 procent). De Radboud Universiteit heeft als doelstelling haar eigen vermogen, gecorrigeerd voor inflatie, minimaal intact te houden. Ook voor de komende jaren blijft de solvabiliteit ruimschoots op peil.

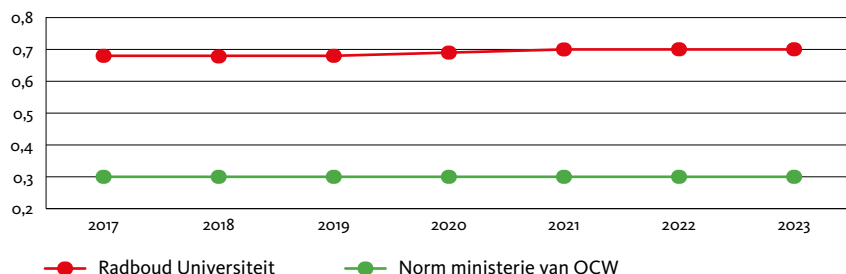
bedragen x € 1 miljoen	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Eigen vermogen lopend prijspeil*	306,1	295,8	294,7	297,2	294,4	277,1
Consumentenprijsindex**	1,6%	1,6%	0,6%	0,6%	1,0%	2,5%
Eigen vermogen prijspeil 2018	306,1	300,5	304,2	308,6	307,6	292,4

* Bij jaarrekening 2016 herzien voor correctie tegenwaarde Faculteit der Medische Wetenschappen/Radboudumc.

** Bron: Centraal Economisch Plan.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit¹ blijft ruim boven de door OCW gestelde norm:

Liquiditeit

De liquide middelen zijn in 2018 met 1,6 miljoen euro afgenomen. De specificatie van de afname is als volgt:

bedragen x € 1 miljoen	2018	2017
Exploitatieresultaat	10,3	1,1
Afschrijvingen*	30,7	28,5
Cashflow	41,0	29,6
Mutatie voorzieningen	-3,5	-5,8
Mutatie nettowerkkapitaal	-10,8	2,3
Subtotaal operationele kasstroommutatie	26,7	26,1
Investerings/desinvesterings materiële vaste activa	-35,7	-40,4
Mutatie financiële vaste activa	0,9	-1,7
Mutatie langlopende schulden	6,5	5,8
Mutatie liquide middelen	-1,6	-10,2

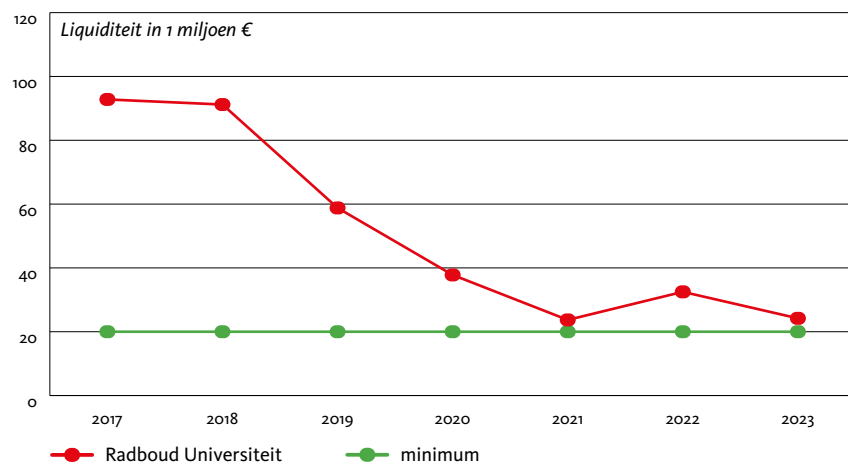
* Exclusief Faculteit der Medische Wetenschappen/Radboudumc.

De omvang van de liquide middelen houdt mede verband met vooruitontvangen bedragen op onderzoeksprojecten (eigen en coördinatieprojecten). Ultimo 2018 betrof dit ruim 50 miljoen euro. De liquide middelen worden in de komende jaren ingezet voor renovatie/aanpassing. Voor de jaren 2019-2023 is een investering voorzien van circa 144 miljoen euro. Dit betreft met name:

- de nieuwbouw voor de Faculteit der Sociale Wetenschappen;
- de renovatie en aanpassing van een deel van het Erasmusgebouw/centrumgebied;
- de renovatie van de Prekliniek;
- het terrein Heyendaal-Zuid;

¹ Conform definitie OCW: (eigen vermogen + voorzieningen)/totaal passiva.

De universiteit hoeft voor deze investeringen geen gebruik te maken van externe financiering. In 2021 zal de liquiditeit gedaald zijn naar circa 20 miljoen euro. In 2020 zal de nieuwbouw voor de Faculteit der Sociale Wetenschappen naar verwachting zijn afgerond.

De liquiditeit blijft boven de norm van 20 miljoen euro.

Studievoorschot - kwaliteitsafspraken

In 2018 is het 'Plan kwaliteitsafspraken 2019-2024' opgesteld, waarmee de medezeggenschap heeft ingestemd. Vanaf 2018 ontvangen de universiteiten studievoorschot-middelen. De Radboud Universiteit heeft via de rijksbijdrage in 2018 circa 5,3 miljoen euro ontvangen. 2018 geldt als een tussenjaar en maakt geen deel uit van de kwaliteitsafspraken die betrekking hebben op de jaren 2019-2024. De voor deze jaren geraamde middelen en middelentoewijzing en de realisatie 2018 zijn als volgt:

<i>bedragen x € 1 miljoen</i>	Tussenjaar	Kwaliteitsafspraken					
	Realisatie 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
<i>Middelen</i>							
– bijdrage OCW*	5,3	5,3	6,3	10,7	13,3	14,1	15,9
– additioneel CvB (= a + b +/- bijdrage OCW)	1,2	1,6	1,2	1,3	1,3	1,2	1,1
Totaal middelen	6,5	6,9	7,5	12,0	14,6	15,3	17,0
<i>Middelentoewijzing</i>							
a. middelentoewijzing aan faculteiten							
– uit voorinvesteringsperiode	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
– additioneel			1,0	5,5	8,1	8,9	10,5
<i>subtotaal (conform tabel 2)</i>	<i>4,9</i>	<i>4,9</i>	<i>5,9</i>	<i>10,4</i>	<i>13,0</i>	<i>13,7</i>	<i>15,4</i>
b. centraal (uit voorinvesteringsperiode)							
– openingstijden UB	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
– ICT in onderwijs	1,0	1,4	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
– weblectures	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1,6	2,0	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Totaal bestedingen	6,5	6,9	7,5	12,0	14,6	15,3	17,0

* - 2019-2024 conform rekenblad OCW bij eerste brief 2019 (loon- en prijspeil 2019).

- OCW verdeelt de landelijke middelen op basis van aandeel per universiteit in de 'studentgebonden financiering' (bekostigde inschrijvingen en graden). Aandeel Radboud Universiteit in 2019: 7,46 procent. Dit percentage wijzigt jaarlijks.

Het plan voor de kwaliteitsafspraken is een gezamenlijk plan van de Radboud Universiteit, waarin de zeven faculteiten, de medezeggenschap en andere belanghebbenden een essentiële rol hebben. De voornemens en doelen voor de kwaliteitsverbetering zijn tot stand gekomen in nauwe samenspraak met de medezeggenschap (docenten en studenten), de interne toezichthouders en - in specifieke gevallen - na raadpleging van externe belanghebbenden. Bestuur en medezeggenschap hebben gezamenlijk brede betrokkenheid van de gemeenschap georganiseerd. Zo is een werkgroep kwaliteitsafspraken ingericht, die bestaat uit een afvaardiging van vertegenwoordigers uit de universitaire medezeggenschap, aangevuld met studenten uit de facultaire medezeggenschap. De werkgroep is tijdens het proces regelmatig met het college van bestuur en ondersteuning in gesprek geweest en heeft overzicht gehouden op het totale proces. Dit gebeurde in aanvulling op de facultaire medezeggenschapstrajecten.

De kwaliteitsafspraken zijn opgenomen op de site van de universiteit.

Interne risicobeheersing, accountancy, control

De Radboud Universiteit hanteert een inzichtelijke, centraal geregisseerde planning- en controlcyclus. De decanen en directeurs bespreken hun begroting en jaarverslag jaarlijks met het college van bestuur. Risicomanagement is onderdeel van het proces. Deze cyclus houdt tevens in dat de uitvoering van de begroting maandelijks per eenheid en viermaandelijks op totaalniveau wordt gemonitord. Wat betreft de inhoudelijke activiteiten (onderwijs, internationalisering en onderzoek) wordt een set met kengetallen (*key performance indicators*) nader ontwikkeld. Dit maakt een tijdig bijsturen door decanen/directeurs en het college van bestuur beter mogelijk.

In de administratieve organisatie zijn de principes van functiescheiding geborgd. Voor de meeste financiële en hr-processen wordt gebruikgemaakt van workflows met elektronische autorisatie. Zowel de financiële als de hr-administratie wordt gevoerd met het ERP-systeem van Oracle. In 2018 is een workflowproces ontwikkeld voor vacaturestelling. Dit wordt in 2019 verder geïmplementeerd.

De Interne Audit Dienst (IAD) heeft in 2018 onder andere een aantal projectsubsidiecontroles en de bekostigingscontrole uitgevoerd, maar richt zich inmiddels voornamelijk op het uitvoeren van *operational audits* inzake de besturing en beheersing van de centrale processen. In 2018 zijn op verzoek van het college van bestuur de volgende audits uitgevoerd: de naleving en borging van het treasurystatuut, het proces van inkopen en aanbesteden, en de sturing en beheersing van vastgoedprojecten. De twee laatstgenoemde audits worden in 2019 afgerond. Daarnaast is in 2018 een meerjarenplan voor *operational audits* opgesteld, waarbij op basis van een risicoanalyse de urgentste onderwerpen die in

aanmerking komen voor een audit zijn vastgesteld. Dit plan zal vanaf 2019 worden uitgevoerd.

In 2015 is een structuur opgezet met een indeling van risicogebieden waarvoor domeineigenaren zijn aangewezen. De eenheden hebben de risicogebieden benoemd en waar nodig worden aanvullende beheersmaatregelen genomen. De eenheden hebben in de deelbegrotingen 2018 een inventarisatie opgenomen van de belangrijkste risico's met bijbehorende beheersingsmaatregelen en bij het jaarverslag een opgave van de effectiviteit daarvan. Dit betreft niet alleen de financiële aspecten, maar ook het stelsel van kwaliteitsborging in onderwijs en onderzoek. Borging van wetenschappelijke integriteit en visitaties en accreditaties spelen daarbij een belangrijke rol. De universiteit heeft passende maatregelen genomen om de risico's te beheersen. De belangrijkste risico's op universitair niveau zijn:

Algemeen

- reputatieschade;
- niet meer kunnen voldoen aan regelgeving volgens de privacywetgeving, mede gezien de verdere aanscherpingen die medio 2018 van kracht zijn geworden.

Primaire proces

- integriteitsschendingen inzake het wetenschappelijk onderzoek;
- (grote) daling of stijging van de studenteninstroom, onzekere ontwikkeling masterinstroom, met mogelijk consequenties voor de rijksbijdrage;
- inaccurate en niet-tijdige informatievoorziening over de ontwikkeling van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek.

Hr

- het onvoldoende kunnen binnenhalen en vasthouden van talent en daarmee samenhangende externe financiering (projectbaten);
- het onvoldoende/vertraagd kunnen uitbreiden van de onderwijsformatie in het kader van de gemaakte kwaliteitsafspraken.

Huisvesting

- de ontwikkeling van de huisvestingslasten door hoge bezetting in de bouwsector met daardoor prijsdruk op de kosten van de geplande (nieuw)bouwprojecten.

Treasury

De Radboud Universiteit heeft in 2016 het treasurystatuut geactualiseerd naar aanleiding van aanscherping van de regelgeving door het ministerie van OCW. Het statuut is goedgekeurd door het Stichtingsbestuur. In dit statuut zijn de spelregels voor het liquiditeitsmanagement voor het college van bestuur aangegeven. Uitgangspunt is de strategische planvorming op het gebied van onderwijs en onderzoek, alsmede toekomstige investeringen in het vastgoed, om zo het proces van sturen, beheersen en bewaken van (toekomstige) geldstromen mogelijk te maken. In het statuut is expliciet vastgelegd welke richtlijnen de Radboud Universiteit in acht neemt bij het beleggingsbeleid, het financieringsbeleid, participaties in rechtspersonen en leningen aan rechtspersonen. Verder wordt in de uitgangspunten van het statuut aangesloten bij de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. De universiteit staat bij haar bankrelaties als een niet-professionele belegger geregistreerd.

De liquiditeitsstromen binnen de instelling worden doorlopend gemonitord op basis van gedetailleerde, wekelijks geactualiseerde liquiditeitsoverzichten. Het college van bestuur kiest ervoor de huidige bouwvolumes volledig met eigen middelen te financieren. Dit voorkomt externe financieringslasten, waardoor de beschikbare rijksmiddelen maximaal voor onderwijs en onderzoek kunnen worden ingezet.

De treasury-activiteiten hebben zich in het verslagjaar beperkt tot het zo optimaal mogelijk plaatsen van de overtollige liquide middelen. Er is beperkt gebruikgemaakt van vaste deposito's waarvan de looptijd drie maanden bedraagt. Een groot deel van de middelen staat op flexibele spaarrekeningen. De middelen zijn weggezet bij grote Nederlandse banken met minimaal een A-rating.

Ten aanzien van financieringsrisico's geldt dat de Radboud Universiteit:

- Alleen werkzaam is in Nederland en er bij ingaand geldverkeer geen en bij uitgaand geldverkeer een beperkt c.q. incidenteel valutarisico is.
- Niet beschikt over effecten en dus geen prijsrisico loopt.
- Geen materiële rentedragende vorderingen heeft en dus geen renterisico loopt.
- Geen significante concentraties van kredietrisico heeft.
- De komende jaren geen liquiditeitsrisico heeft en investeringen uit eigen middelen kan financieren.

Vastgoedontwikkeling

Huisvesting

In 2018 is voor 39,6 miljoen euro geïnvesteerd in gebouwen en terreinen en voor 6,8 miljoen euro in inventaris, apparatuur en informatiesystemen. De Radboud Universiteit financiert investeringen geheel uit eigen middelen.

De huisvestingslasten zijn in 2018 gestegen naar 10,2 procent van de baten, mede door aanvullende dotatie aan de voorziening asbestverwijdering. Vanaf 2019 daalt dit weer naar 9 procent.

Door het bouwprogramma zal de liquiditeit de komende jaren dalen. Voor de periode 2019-2023 is een investeringsniveau voorzien van ongeveer 144 miljoen euro. Deze investeringen zijn vastgelegd in de Meerjareninvesteringsprognose (MIP), die tweejaarlijks inhoudelijk wordt herzien en jaarlijks financieel wordt geactualiseerd in het begrotingsproces. Belangrijke toetsingscriteria zijn de ontwikkeling van de boekwaarde als percentage van de aanschafwaarde en het percentage huisvestingslasten ten opzichte van de omzet. Daarbij geldt dat de universiteit de huisvesting zonder vreemd vermogen wil financieren.

Jaarlijks wordt de Meerjareninvesteringsprognose financieel geactualiseerd, gericht op de hele universiteit (dus inclusief de Faculteit der Medische Wetenschappen). Belangrijke aandachtspunten voor de komende periode, naast de eerdergenoemde geplande investeringsprojecten, betreffen:

- Marktwerving: in de update van de MIP is rekening gehouden met verwachte prijsstijgingen, gebaseerd op de huidige ontwikkelingen in de markt. Uitgangspunt is dat de universiteit geen externe financiering hoeft aan te trekken.
- Asbestsanering: de universiteit heeft de toekomstige verplichtingen bepaald voor het saneren van asbest die in bestaande gebouwen aanwezig is. Voor zover er besluiten zijn genomen tot sloop/asbestsanering is dit in de jaarrekening financieel verwerkt.
- Duurzaamheid in de huisvestingsplannen.
- Optimaliseren van het areaal met keuzes over het al dan niet slopen van gebouwen.

Sectorrapportages vastgoed

In 2017 zijn drie sectorrapporten (van de Inspectie OCW, VSNU en de Algemene Rekenkamer) verschenen over vastgoed in de universitaire context. In het algemeen wordt gesteld dat de vastgoedvraagstukken voldoende aandacht krijgen. De diverse aanbevelingen worden door de Radboud Universiteit opgevolgd, waarvan de belangrijkste is: het opstellen van een vastgoedstrategie in 2019, als onderdeel van het nieuwe strategisch plan.

De universiteit zal meer aandacht gaan besteden aan projectevaluaties. In 2018 is gestart met de evaluatie van het project 'Gymnasium/Elinor Ostrom'.

Continuïteit en verwachting komende jaren

Het financieel resultaat over 2018 en de vermogenspositie geven aan dat de universiteit financieel gezond en toekomstbestendig is. Voor 2019 is een tekort begroot van 2,8 miljoen euro, vooral vanwege een te maken inhaalslag bij de faculteiten om extra – medio 2018 toegewezen – middelen in te zetten. Voor 2020 is een klein tekort geraamd en voor de jaren 2021-2023 een klein overschot. In de begrotingen zijn de nieuwe kortingen verwerkt die OCW heeft doorgevoerd: de korting 'doelmatiger onderwijs' die vanaf 2018 een oploep kent naar 2021 en de lumpsumkorting in 2019. Deze nieuwe kortingen staan in schril contrast tot de knelpuntenanalyse die de VSNU in 2018 heeft opgesteld. In deze analyse zijn de belangrijkste knelpunten benoemd waarmee de universiteiten worden geconfronteerd:

- De studentenaantallen zijn de laatste jaren toegenomen en voor de komende jaren wordt een verdere groei verwacht. De bekostiging per student is echter afgenomen: van circa 20.000 euro in 2000 naar circa 15.000 euro in 2017.
- De onderzoeksmiddelen nemen al jarenlang – behoudens indexering – niet of nauwelijks toe, terwijl de matchingsdruk wel toeneemt. De vrije onderzoeksruijme staat hierdoor sterk onder druk.
- De werkdruk voor het universitair personeel is (te) hoog.
- De ontwikkeling van infrastructuur en ICT blijft achter bij het gewenste niveau.

De universiteit moet voor de komende jaren bovendien rekening houden met:

- Het voornemen van het ministerie van OCW om het verdeelmodel voor de universiteiten te gaan wijzigingen. Naar verwachting gaat dit leiden tot een herverdeling van de middelen tussen de universiteiten (de minister heeft aangegeven geen extra middelen beschikbaar te stellen voor bèta/techniek). Het Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) heeft in 2018 in opdracht van OCW een onderzoek verricht, maar geen aanbevelingen gedaan. In vervolg hierop heeft de minister de commissie Van Rijn ingesteld, met de opdracht om in het voorjaar van 2019 een advies uit te brengen.
- De kwaliteitsafspraken in het kader van de Wet studievoorschot. Deze brengen met zich mee dat een groter deel van de rijksbijdrage afhankelijk wordt van het al of niet realiseren van deze afspraken.
- De ontwikkeling van de referentieramingen (bijstelling bekostiging voor de landelijke ontwikkeling van de studentenaantallen). De bedragen worden door OCW pas bij de voorjaarsnota 2019 vastgesteld. In de begroting 2019 is hiervoor geen bedrag geraamd.
- De loon- en prijsontwikkelingen en de compensatie ervoor door OCW. In de begroting 2019 is een eigen inschatting gemaakt van beide compensaties.
- De onzekerheid over de wijze van toedeling van extra onderzoeksmiddelen uit het regeerakkoord Rutte III. Deze middelen zijn niet meegenomen in de begroting.
- Onzekerheden over de (inter)nationale verwerving van onderzoeksmiddelen. De aanvraagdruk neemt toe en de onderzoeksmiddelen kunnen mogelijk verder afvlakken of afnemen, mede afhankelijk van het kabinetsbeleid. Meer aandacht voor valorisatie geeft daarbij mogelijk druk op budgetten voor fundamenteel onderzoek.

De universiteit tracht voldoende wendbaar te zijn om deze onzekerheden op te vangen.

Verder raamt de universiteit voor de komende jaren het aantal studenten op 22.000. Er wordt niet zozeer ingezet op groei, maar vooral op kwaliteit. Daarnaast wordt ingezet op beheerste uitbreiding van de instroom van niet-EER-studenten.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal studenten	20.967	22.142	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000

Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs

Met de notitie 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs' (d.d. 29 augustus 2003 en de aanvulling daarop van 27 augustus 2004) vraagt het ministerie van OCW om helderheid te geven over onderstaande aspecten ten aanzien van de bekostiging.

- De Radboud Universiteit heeft in 2018 geen geregistreerde opleidingen uitbesteed aan private organisaties.
- De Radboud Universiteit heeft in 2018 geen publieke middelen aangewend voor de uitvoering van private activiteiten. Er zijn geen onderwijskundige publiek-private arrangementen afgesloten. De private activiteiten zijn deels opgenomen in Radboud University Holding B.V., een 100 procent dochteronderneming. De activiteiten binnen Radboud University Holding B.V., komen mede voort uit de wettelijke valorisatietaak. De universiteit is zeer terughoudend met het aangaan van deelnemingen en participaties, mede ter beperking van de daaraan verbonden risico's. De universiteit zet voor valorisatie andere instrumenten in, zoals octrooien/patentrechten en startup-leningen via de KERN-regeling. In de holding zijn tevens opgenomen een uitvoeringsorganisatie voor postinitieel onderwijs en een intern detachingsbureau voor studenten. Het uitgangspunt is dat er geen faciliteiten of activiteiten worden gerealiseerd op grond van uitsluitend commerciële overwegingen.
- De Radboud Universiteit verleent alleen vrijstellingen op verzoek van de individuele student. Vrijstellingen worden verleend door de examencommissie; de gronden waarop vrijstelling verleend kan worden, zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. Vrijstellingen worden geregistreerd in het studentendossier.
- De Radboud Universiteit schrijft buitenlandse studenten alleen in als student als zij volledig voldoen aan de wet- en regelgeving hieromtrent.
- De Radboud Universiteit neemt niet deel aan het Experiment leeruitkomsten.
- Er is geen sprake van kunstonderwijs of maatwerktrajecten.
- De inschrijfpcedures zijn conform de wet- en regelgeving. De Radboud Universiteit besteedt geen rijksbijdrage aan het op enige manier compenseren van het collegegeld dat studenten hebben betaald. Als het collegegeld namens een student door derden wordt betaald, staat dit expliciet aangegeven op de door de student afgegeven machtiging.
- Studenten die slechts een gedeelte van een opleidingsprogramma volgen, worden ingeschreven als contractcursist conform de regeling 'Contractcursisten aanschuifonderwijs', die binnen de Radboud Universiteit van toepassing is. Hun gegevens worden niet uitgewisseld met DUO.

- Studenten geven zonder tussenkomst van de Radboud Universiteit rechtstreeks via Studielink zelf aan voor welke opleiding(en) zij zich aanmelden en zich willen laten inschrijven. De Radboud Universiteit schrijft studenten niet in voor andere opleidingen dan waarvoor zij zich hebben aangemeld.
- Educatieve modules (maatwerk). In het collegejaar 2017-2018 had de Radboud Universiteit hiervoor drie studenten: een student Engels, een student natuurkunde en een student aardrijkskunde.
In het collegejaar 2018-2019 had de Radboud Universiteit hiervoor zeven studenten: twee studenten natuurkunde, een student scheikunde, een student Duits, een student geschiedenis, een student wiskunde en een student aardrijkskunde.

Verslag van de toezichthouder Radboud Universiteit

Toelichting van het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit over het jaar 2018 inzake zijn toezichhoudende taak op het bestuur van de Radboud Universiteit.

Stichtingsbestuur en commissies SKU

Het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit (SKU) houdt toezicht op de Radboud Universiteit. In die rol vergaderde het stichtingsbestuur in 2018 zes maal plenair met het college van bestuur over interne aangelegenheden en externe ontwikkelingen. De (vice) voorzitter van de raad van bestuur van het Radboud universitair medisch centrum woonde deze vergaderingen in de regel bij.

De leden van het stichtingsbestuur bespraken in commissieverband deelonderwerpen met de portefeuillehouders van het college van bestuur, ter voorbereiding op de plenaire vergaderingen.

De *Auditcommissie*, heeft in 2018 viermaal vergaderd ter voorbereiding van en advisering over de behandeling van met name financiële onderwerpen door het stichtingsbestuur. De commissie bestaat uit de leden drs. M.L. Henneman (voorzitter), drs. P. Holland, en drs. P.A. Morshuis RC (adviseur van het stichtingsbestuur op het gebied van Financiën en per 11 december 2018 lid van het stichtingsbestuur).

In 2018 zijn de jaarrekening 2017, het bestuursverslag, de begroting 2019, de 4- en 8 maands cijfers en de managementletter van PwC alsmede het PwC controle plan aan de orde geweest. Tevens zijn het jaarplan en het audit jaarverslag van de Interne Audit Dienst besproken. Een update van de Meerjaren Investerings Prognose (MIP) 2017 is aan de orde geweest in nauwe samenhang met een drietal externe rapporten over de landelijke universitaire vastgoedsituatie en de door het college van bestuur voorgenomen ontwikkeling van een huisvestingsvisie. In dat verband deelde het college zijn zorg over de marktwerking bij aanbestedingen en werd van de zijde van het stichtingsbestuur aandacht gevraagd voor het uitvoeren van stress tests. De Auditcommissie heeft kennisgenomen van een dotatie aan de asbestvoorziening in verband met de voorgenomen renovatie en sloop van verschillende gebouwen op de campus. De Auditcommissie heeft een positief advies uitgebracht over de investeringsvoorstellen voor het Maria Montessorigebouw en het Hybride Energienet. Verder kwamen het Informatiseringsplan, de Liquiditeitsrapportage en de Knelpuntenanalyse VSNU 2018 aan de orde. Naar aanleiding van dit laatste onderwerp werd toegelicht dat de ontwikkeling van infrastructuur en ICT landelijk achterblijft bij het gewenste niveau. Daarentegen stelde de externe accountant in het kader van de automatisering van de Radboud Universiteit dat het niveau van de algemene IT-beheersmaatregelen relatief goed is. De Auditcommissie heeft het college van bestuur hiermee gecompimenteerd, desalniettemin is verdere voortgang op

gebied van standaardisatie van processen een punt van aandacht. De Auditcommissie steunt het advies van PwC om een auditor met EDP/IT ervaring aan het team van de Interne Audit Dienst toe te voegen, omdat deze kan bijdragen aan het definiëren van de IT-audit scope en kan beziën welke IT-audit expertise dient te worden ingehuurd. Ter verbetering van het functioneren en zelfevaluatie van de Auditcommissie is de jaar agenda planning geoptimaliseerd. Tevens is aandacht besteed aan evaluatie van de relatie met externe auditors.

De *Commissie Onderwijs & Onderzoek* is ingesteld om de kwaliteit en integriteit van het primaire proces te monitoren, ter voorbereiding van de plenaire vergaderingen van het stichtingsbestuur. De commissie staat onder voorzitterschap van prof.dr. J.C. Stoof. Tevens nam prof. dr. D.C. van den Boom (adviseur van het stichtingsbestuur op het terrein van Onderwijs & Onderzoek) deel aan de commissievergaderingen. De Commissie besprak – naast actuele ontwikkelingen binnen de Radboud Universiteit en het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in het algemeen – onder meer de prestaties op het terrein van wetenschappelijk onderzoek, de resultaten van de (SEP-) onderzoek-visitaties, de wijziging van het hooglerarenbeleid, de ontwikkeling van de studenten-aantallen, de uitkomst van de Nationale Studente Enquête (NSE), de implementatie van een dashboard voor managementinformatie, de aanschaf van Hora Finita (een promovendi- volgsysteem), de samenwerking met nationale en internationale universiteiten en het onderwerp wetenschappelijke integriteit. Voor een beter inzicht in hetgeen zich afspeelt binnen de faculteiten wordt in de vergadering regelmatig een faculteitsdecaan ontvangen voor een presentatie over relevante ontwikkelingen binnen diens faculteit. In het verslagjaar kwam de Commissie driemaal bijeen.

De *Remuneratiecommissie*, bestaande uit drs. L.M.L.H.A. Hermans (voorzitter) en mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You, voerde in 2018 de jaargesprekken met de leden van het college van bestuur, waartoe vooraf input werd gevraagd van alle leden van het stichtingsbestuur. De commissie rapporteerde over haar bevindingen aan het stichtingsbestuur. De bezoldiging van de leden van het college van bestuur is in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens (WNT). Twee leden worden bezoldigd op het niveau van de WNT-2. Het derde lid wordt bezoldigd conform de bepalingen van de WNT-1; het hieraan gerelateerde afbouwtraject start per 1 januari 2020.

In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de vergoedingen aan en de ingediende declaraties van de individuele leden van het college van bestuur. Een overzicht van de kosten 2018 van facturen en declaraties van het college van bestuur is op de website opgenomen.

Aanwezigheid bestuursleden*	SKU-vergade- ringen	Audit Commissie	Commissie O&O	UGV-vergade- ringen	Remuneratie- commissie
Hermans	6/6			1/2	1/1
Gonçalves	6/6			1/2	1/1
Henneman	6/6	4/4			
Holland	5/6	3/4		1/1	
Morshuis	1/1				
Stoof	6/6		3/3		

*afwezige leden brengen tevoren hun opmerkingen bij de agendapunten ter kennis van de voorzitter en de secretaris

Overleg stichtingsbestuur met het college van bestuur

De primaire processen – onderwijs en onderzoek

Mede aan de hand van rapportages van de Commissie Onderwijs & Onderzoek besprak het stichtingsbestuur een grote verscheidenheid aan onderwerpen.

Aan de orde kwam dat, hoewel de focus van de universiteit op kwaliteit ligt en niet op groei, het aantal studenten dat zich bij de Radboud Universiteit inschrijft, blijft stijgen; de grens van 20.000 ingeschreven studenten werd al in 2017 gepasseerd. De groei wordt vooral veroorzaakt door bachelorstudenten. Het stichtingsbestuur besprak met het college het marktaandeel masterstudenten, dat ten opzichte van de universiteiten in de randstad achterblijft. Het college van bestuur zoekt samen met de decanen naar mogelijkheden om de masterstudent te stimuleren naar Nijmegen te komen. Nieuwe, unieke masteropleidingen die aansluiten bij het toponderzoek van de Radboud Universiteit kunnen daarbij instrumenteel zijn. Anderzijds is er sprake van een toenemend aantal pre-master studenten, die de universiteit geen inkomsten opleveren. In het overleg met het college werd voorts aandacht besteed aan de effecten van de sterke groei op de kwaliteit van de opleidingen en op de bedrijfsvoering, alsmede aan mogelijkheden om de toestroom van (bachelor)studenten te beperken.

Het college van bestuur informeerde het stichtingsbestuur dat het € 2 miljoen extra middelen ter beschikking heeft gesteld als impuls voor interfacultaire samenwerking; het bedrag is geoormd voor speciale projecten die samenwerking tussen faculteiten bevorderen.

Het college van bestuur gaf een toelichting op de voortgang van het unieke onderzoeksproject 'Healthy Brain', waarin een cohort van 30-35-jarigen uit de regio wordt samengesteld voor langjarige onderzoeksdoeleinden. Het onderzoek beoogt nieuwe inzichten te verwerven over en een groter bewustzijn van de werking van de hersenen te creëren.

Het onderzoek, dat toont hoe onderzoekers uit meerdere faculteiten samen kunnen werken en synergie bereiken, wordt ingebed in de reguliere activiteiten van de Radboud Universiteit en Radboudumc. Het stichtingsbestuur attendeerde op alternatieve mogelijkheden voor subsidieverwerving.

Het stichtingsbestuur besprak met het college van bestuur de aanbevelingen uit het interuniversitaire Peer review Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) inzake docentprofessionalisering. Vastgesteld werd dat docentprofessionalisering als onderdeel goed past in het leiderschapsprogramma van de Radboud Universiteit.

Gedurende het verslagjaar werd het stichtingsbestuur op de hoogte gehouden over de vorderingen van de kwaliteitsafspraken over de studievoorschotmiddelen voor de periode 2019-2024. Het college heeft in nauwe samenspraak met faculteiten en met facultaire en universitaire medezeggenschapsorganen een plan opgesteld. Onderdeel van het plan is beschikbaarstelling van extra middelen voor studentenwelzijn. Voorts is een deel van de studievoorschotmiddelen bestemd voor de uitvoering van het meerjarenplan van de Radboud Honours Academy, waarin wordt ingezet op excellentie en talentontwikkeling. Het college rapporteerde dat over dit laatste intensief overleg heeft plaatsgevonden met de medezeggenschap.

Het stichtingsbestuur complimenteerde het college van bestuur met het mooie aantal onderzoeksubsidies – zowel nationaal als Europees - die gedurende het jaar aan medewerkers van de Radboud Universiteit werden toegekend. Opgemerkt werd dat het gemiddeld aantal toekenningen van onderzoeksubsidies aan de Radboud Universiteit nog steeds hoger is dan op basis van de omvang van de universiteit verwacht zou mogen worden. Het college informeerde het stichtingsbestuur over een aanpassing in het HR-beleid als gevolg waarvan alle Vidi aanvragers in een tenure-track naar een vast dienstverband worden geplaatst. Op deze wijze wil het college scherper op talent selecteren. Een belangrijke stap voorwaarts is de overgang van Blackboard naar Brightspace. Het stichtingsbestuur werd geïnformeerd over de succesvolle overgang in één keer per 1 september 2018.

AVG

Per 25 mei 2018 werd de Algemene Verordening Persoonsgegevens van kracht. Het college van bestuur informeerde het stichtingsbestuur elke vergadering over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van deze verordening; het blijkt een zeer complex en arbeidsintensief traject te zijn.

Ontwikkeling Strategisch plan

Het college van bestuur rapporteerde periodiek over de vorderingen van de totstand-koming van de nieuwe strategische visie en het aan de hand daarvan op te stellen strategisch plan. Bij de ontwikkeling is – in verschillende sessies - een beroep gedaan op de gehele academische gemeenschap, zodat het plan gedragen zal worden door elke medewerker. Het stichtingsbestuur wijdde met het college een themabijeenkomst aan de ontwikkeling van het strategisch plan, waarin het stichtingsbestuur als klankbord fungeerde en het college op talrijke punten van advies diende. Hierbij kwamen belang-rijke elementen als de missie en de identiteit van de universiteit aan de orde.

Onderwijsbekostiging

In het overleg tussen het stichtingsbestuur en het college van bestuur is meermaals aandacht besteed aan de financiering van het hoger onderwijs. Aandacht werd besteed aan de lobby van de vier TU's bij het departement voor een verhoging van de financiering voor bèta en techniek, hetgeen bij gelijkblijvend macrobudget ten laste zal komen van de algemene universiteiten; de Knelpuntennotitie van de VSNU en de instelling van de commissie Van Rijn. Deze commissie buigt zich over een herziening van de huidige bekostigingssystematiek, waarbij de knelpunten bij bèta en techniek, toegankelijkheid, financiële prikkels en de onderzoeksbekostiging centraal staan.

Informatieverstrekking

Met enige regelmaat verzorgt het college van bestuur presentaties voor het stichtingsbestuur; de leden van het college, dan wel verschillende professionals lichtten de ontwik-kelingen binnen de universiteit, een faculteit of dienst toe. De leden van het stichtingsbestuur krijgen hierdoor een breder inzicht in ontwikkelingen in onderwijs en onderzoek en op de processen binnen de universiteit en nemen de gelegenheid in gesprek te gaan met de professionals.

Het college gaf een presentatie over de Kwaliteit van Onderwijs, waarin werd toegelicht op welke wijze de kwaliteit van het onderwijs wordt gewaarborgd en tevens werd ingegaan op de opleidingsvisities.

In 2018 startte de universiteit met een nieuw managementinformatiesysteem. Wanneer het systeem is ingericht, zal de dashboardfunctie basisinformatie weergeven, waarbij kan worden ingezoomd op details.

Van Bestuurlijke agenda naar Jaarplan

In het Jaarplan ontvouwt het college van bestuur jaarlijks zijn plannen voor het komende jaar in relatie tot het strategisch plan.

Bij gelegenheid van de bespreking van de jaarrekening 2017 en het jaarverslag 2017 heeft het stichtingsbestuur met het college de Bestuurlijke Agenda 2017 geëvalueerd, waarbij

het college van bestuur de noodzaak van prioritering in taken toelichtte. De behaalde doelen werden belicht en anderzijds kwamen onderwerpen aan bod waar nog onvoldoende stappen zijn gemaakt.

Het stichtingsbestuur heeft in het verlengde van de begrotingsbespreking 2019 het Jaarplan 2019 besproken en goedkeuring verleend aan de Jaarkalender 2019.

Vastgoed op de campus

Het stichtingsbestuur verleende gedurende het verslagjaar goedkeuring aan investe-ringsplannen voor de nieuwbouw van de Faculteit der Sociale Wetenschappen – het Maria Montessorigebouw - en het Hybride Energie net.

Het college besprak met het stichtingsbestuur de problematiek rond een aanbesteding waarbij de aanbestedingsgrens werd overschreden en de maatregelen die in dit verband genomen zijn om herhaling te voorkomen.

In een themabijeenkomst hebben het college van bestuur en de raad van bestuur gezamenlijk hun visie op vastgoed op campus Heyendaal toegelicht. In de daarop-volgende gedachtewisseling is gesproken over wonen op de campus, een rookvrije campus, versnelling van de verduurzaming van het vastgoed, behoefte aan congres-faciliteiten en technologische ontwikkelingen.

Contacten met interne stakeholders

Een delegatie van het stichtingsbestuur was tweemaal aanwezig bij het overleg tussen het college van bestuur en de Universitaire Gezamenlijk Vergadering, ter gelegenheid van de bespreking van de Algemene Gang van Zaken, de Jaarrekening/Jaarverslag 2017 en de begroting 2019. In een informele bijeenkomst sprak het stichtingsbestuur met het college van bestuur en de decanen van de faculteiten. Deze ontmoeting heeft als doel om het stichtingsbestuur te informeren over actuele ontwikkelingen binnen de faculteiten. Delegaties van het stichtingsbestuur woonden enkele bijzondere bijeenkomsten van de Radboud Universiteit bij: de Nieuwjaarsbijeenkomst, de academische plechtigheid ter gelegenheid van het Lustrum van de Radboud Universiteit met de uitreiking van de eredoctoraten en de opening van het academisch jaar.

Mensen

Het stichtingsbestuur besprak met het college van bestuur de maatregelen naar aanlei-ding van de uitkomsten van de studentenwelzijnsenquête. Met name studenten met psychische problemen behoeven aandacht. Vanuit het stichtingsbestuur is in overweging gegeven zelfhulp-programma's in te zetten, omdat studenten moeilijk praten over zaken als angst en drugsgebruik.

Naar aanleiding van de personeelsenquête, waarin de Radboud Universiteit ten opzichte van de benchmark goed scoorde, werd aandacht besteed aan het plan van aanpak

'Vermindering werkdruk'. Hoewel de werkdruk bij de Radboud Universiteit minder hoog is dan bij andere universiteiten, blijft dit onderwerp een punt van aandacht. Het stichtingsbestuur besprak tweemaal een overzicht van hooglerarenbenoemingen en verleende hieraan zijn goedkeuring. In de context van deze bespreking gaf het college een toelichting op het gewijzigde hooglerarenbeleid, wat uniformering tussen faculteiten beoogt te bewerkstelligen. Het stichtingsbestuur ondersteunt het initiatief van het college van bestuur om over te gaan op benoemingstermijnen van vijf jaar, de jaarcyclus te benutten voor beoordeling van het functioneren van hoogleraren en het leiderschapstraject in dit kader nader vorm te geven.

Het percentage vrouwelijke hoogleraren aan de Radboud Universiteit bedraagt ultimo 2018 28,9.

Het college rapporteerde dat een landelijk onderzoek naar promoties een opmerkelijk beeld opleverde, dat met name binnen de Radboud Universiteit opgeld doet: het percentage vrouwen dat promoveert is significant lager dan het percentage mannen. Omdat algemene verklaringen voor dit fenomeen voor de Radboud Universiteit niet opgaan, zal het college dit goed laten onderzoeken, waarbij ook de samenstelling van de promotiecommissie onder de loep genomen wordt.

Het college van bestuur informeerde het stichtingsbestuur ad hoc over knelpunten in de (personele) organisatie. Het stichtingsbestuur heeft met het college de voortgang en ontwikkeling daaromtrent besproken en waar nodig geadviseerd over oplossingsrichtingen.

Financiën

Het stichtingsbestuur besprak met het college van bestuur de 4- en 8-maandsrapportages. Het college van bestuur rapporteerde daarbij over het verwachte exploitatie-resultaat. Het Auditplan 2018 werd goedgekeurd. Het stichtingsbestuur heeft zich ervan verzekerd dat binnen de Radboud Universiteit een adequaat intern controle- en beheersingssysteem is ingericht.

In december 2018 werd de Begroting 2019 van de Radboud Universiteit goedgekeurd.

In de vergadering van 24 mei 2019 heeft het stichtingsbestuur in aanwezigheid van de externe accountant en op basis van een positief advies van de Auditcommissie het Jaarverslag 2018 en de Jaarrekening 2018 goedgekeurd en werd aan het college van bestuur décharge verleend.

Samenstelling stichtingsbestuur, met functies en activiteiten en einde zittingstermijn

Drs. L.M.L.H.A. Hermans (1951), voorzitter

Functies

- voorzitter Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen
- bestuurslid Stichting Instituut Gak
- lid raad van toezicht TMO Fashion Business School

Activiteiten

- adviseur Adfiz
- adviseur Hague Corporate Affairs
- lid raad van advies Stichting Zeldzame Ziekten Fonds (ZZF)
- voorzitter Vrienden van het Nationaal Archief
- ambassadeur Hermitage Amsterdam

Zittingstermijn eindigend 1 oktober 2019

Mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You (1946), vice-voorzitter

Functies

- bestuurder NL Financial Investments, Den Haag
- voorzitter Adviescommissie Etnisch Profileren bij de Politie, Amsterdam

Activiteit

- voorzitter Stichting Juridische Samenwerking Nederland-Suriname

Zittingstermijn eindigend 1 juli 2019

Drs. M.L. Henneman (1956)

Functies

- directeur/eigenaar Henneman Strategies BV bureau voor strategie en (crisis)communicatie
- directeur/eigenaar Hof van Amstel bv, dressuurstal
- lid raad van toezicht Regionale Publieke Omroep

Activiteiten

- lid VSNU commissie nieuwe code - bestuur
- lid raad van advies Ministerie van Justitie en Veiligheid
- lid raad van toezicht, The Netherlands Institute of International Relations Clingendael
- lid raad van advies Baker & McKinsey
- voorzitter commissie ZonMw kennisprogramma Gender & Gezondheid
- bestuurslid stichting Trustfonds Hippische Alliantie Rotterdam
- lid comité van aanbeveling Stichting ParaPaard, onderdeel Fonds Gehandicaptensport
- lid raad van advies Anne Frank Stichting

Zittingstermijn eindigend 1 juli 2019

Drs. P.C.H.M. Holland (1943)

Activiteiten

- voorzitter kwaliteitskader cosmetische geneeskunde vanaf 1-7-2017

Zittingstermijn eindigend 1 juni 2019

Drs. P.A. Morshuis RC (1959)

Functie

- vicevoorzitter van het bestuur van de Stichting Shell Pensioen Fonds

Activiteiten

- voorzitter commissie governance en bestuursverslag van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving

Zittingstermijn eindigend 11 december 2022

Prof. dr. J.C. Stoof (1946)

- Commissie Onderwijs & Onderzoek Radboud Universiteit
- Commissie Kwaliteit en Veiligheid Radboudumc
- Lid overlegdelegatie Stafconvent, VAR en PAR Radboudumc

Zittingstermijn eindigend op 1 januari 2021

Prof.dr. C.G.J.M. Hilders (1965)

Functie

- directievoorzitter van het Reinier de Graaf Gasthuis, Delft
- lid Raad van Bestuur ReinierHagaGroep
- lid van de Adviescommissie Pakketbeheer, Zorginstituut Nederland
- lid Raad van Toezicht Kanker.nl
- bijzonder hoogleraar ESHPM/EUR, Medisch Management en Leiderschap

Activiteiten

- lid landelijke coalitie Kansrijke Start, VWS
- lid Raad van Advies, Studenten Platform Medisch Landschap
- lid Advisory Council, Value Based Healthcare Center Europe
- lid comité van aanbeveling, ZuidOost Kliniek Amsterdam
- bestuurslid Landelijk Platform Shared Decision Making

Zittingstermijn eindigend 15 januari 2023

Governance

Het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit bestaat statutair uit tenminste 7 leden, die worden benoemd door de Nederlandse Bisschoppenconferentie. In het verslagjaar heeft drs. G.B. Paulides te kennen gegeven zich niet voor herbenoeming beschikbaar te stellen. Het stichtingsbestuur is de heer Paulides bijzonder erkentelijk voor zijn inzet voor de Stichting Katholieke Universiteit.

Het stichtingsbestuur en de Nederlandse Bisschoppenconferentie zijn in het verslagjaar een nieuwe werkwijze voor benoemingen overeengekomen, waarna is gestart met werving voor gefaseerde opvolging van de bestuursleden. Met het oog hierop is het rooster van aftreden aangepast. In december 2018 en januari 2019 zijn resp. de vacatures Financiën en Zorg vervuld door de benoeming van resp. drs. P.A. Morshuis en prof.dr. C.G.J.M. Hilders. In 2019 wordt successievelijk voorzien in vervulling van de overige vacatures.

Jaarlijks evalueert het stichtingsbestuur zijn functioneren. Eens in de drie jaar geschiedt dit onder externe begeleiding. Op 8 maart 2018 vond een interne evaluatie over 2017 plaats, waarvan de resultaten zijn besproken met het college van bestuur. Naast het algemeen functioneren van het stichtingsbestuur werd bijzondere aandacht gegeven aan de samenstelling van het stichtingsbestuur en zijn commissies, alsmede aan de structuur van de SKU. Voorts werd besloten periodiek thema- bijeenkomsten met het college van bestuur en de raad van bestuur te plannen, om specifieke onderwerpen diepgaander te kunnen behandelen. Om beter inzicht te krijgen in het reilen en zeilen van de faculteiten is ieder lid van het stichtingsbestuur 'gekoppeld' aan een decaan van een faculteit, met het voornemen deze duo's jaarlijks te alterneren.

Voor de leden van het stichtingsbestuur wordt jaarlijks een collectieve scholing georganiseerd. Voor het overige nemen de stichtingsbestuursleden op individuele basis deel aan conferenties en workshops op het gebied van onder andere *good governance*. De bezoldiging van de leden van het stichtingsbestuur ligt beneden het wettelijk bezoldigingsmaximum voor toezichthouders.

Code Goed Bestuur Nederlandse Universiteiten

Er bestaat geen belangenverstrengeling tussen het bestuurslidmaatschap van de SKU en de overige activiteiten van de bestuursleden. De overige activiteiten van de stichtingsbestuursleden hebben geen invloed op de toezichthoudende taken die voortvloeien uit het bestuurslidmaatschap SKU. Door de samenstelling van het stichtingsbestuur wordt de in de Code Goed Bestuur vereiste onafhankelijkheid gerespecteerd. De Radboud Universiteit voldoet aan de Code Goed Bestuur Nederlandse Universiteiten.

Toezichtvisie

Het stichtingsbestuur heeft in 2018 zijn Toezichtvisie geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Op basis hiervan is een informatieprotocol vastgesteld. De Toezichtvisie en de Profielschets van het stichtingsbestuur zijn op de website gepubliceerd. Als toezichtkader voor de Radboud Universiteit wordt het jaarlijks vast te stellen Jaarplan van het college van bestuur gehanteerd.

Gemeenschappelijk Overleg

Periodiek spreekt het stichtingsbestuur met het college van bestuur van de Radboud Universiteit en de raad van bestuur van het Radboudumc gezamenlijk. In het verslagjaar is in dit overleg gesproken over de samenstelling van het stichtingsbestuur, de structuur van de SKU en de relatie met de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Tevens kwam periodiek de problematiek aan de orde van een gezamenlijke spin off van Radboud Universiteit en Radboudumc, die in juridische procedures verwikkeld is.

Tenslotte

Het stichtingsbestuur kijkt samen met het college van bestuur terug op een succesvol jaar en dankt alle medewerkers van de Radboud Universiteit voor hun bijdragen daaraan.

	Bestuurlijk	Juridisch	Financieel	Onderwijs & Onderzoek	Gezondheidszorgbeleid	Sociaal beleid	Public policy/ Communicatiebeleid
Hermans	✓			✓		✓	✓
Gonçalves	✓	✓				✓	
Henneman	✓		✓			✓	✓
Holland	✓		✓		✓		
Stoof	✓			✓	✓		

Inhoud

Jaarrekening 2018	65
1 Geconsolideerde balans per 31 december 2018	66
2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2018	66
3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018	67
4 Toelichting algemeen	68
5 Toelichting op de geconsolideerde balans	74
6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	84
7 Enkelvoudige balans per 31 december 2018	95
8 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2018	95
9 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	96

Jaarrekening 2018

1 Geconsolideerde balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	<i>Verwijzing</i>	<i>31-12-2018</i>	<i>31-12-2017</i>
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	5.1	382.398	366.852
Financiële vaste activa	5.2	1.040	1.978
Totaal vaste activa		383.438	368.830
Vlottende activa			
Vorraden	5.3	221	318
Vorderingen	5.4	25.622	24.900
Liquide middelen	5.5	91.183	92.775
Totaal vlottende activa		117.026	117.993
Totaal activa		500.464	486.823
Passiva			
Eigen vermogen	5.6	306.068	295.785
Voorzieningen	5.7	33.946	37.484
Langlopende schulden	5.8	8.641	2.186
Kortlopende schulden	5.9	151.809	151.368
Totaal passiva		500.464	486.823

2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2018

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	<i>Verwijzing</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Baten				
Rijksbijdragen (excl. werkplaatsfunctie)	6.1	304.726	291.104	292.881
College-, cursus-, les- en examengelden	6.2	41.184	41.000	39.516
Baten werk i.o.v. derden	6.3	181.164	176.070	175.696
Overige baten derden	6.4	48.646	46.081	47.042
Totaal baten		575.720	554.255	555.135
Lasten				
Personele lasten	6.5	393.873	384.408	382.894
Afschrijvingen	6.6	32.251	31.140	30.090
Huisvestingslasten	6.7	28.153	19.173	28.193
Overige lasten	6.8	111.172	116.976	113.095
Totaal lasten		565.449	551.697	554.272
Saldo baten en lasten		10.271	2.558	863
Financiële baten	6.9	51	0	270
Vennootschapsbelasting	6.10	0	0	0
Resultaat deelnemingen		-39	0	-16
Exploitatieresultaat		10.283	2.558	1.117

De verschillen tussen de realisatie 2018 en de realisatie 2017 worden in hoofdstuk 6 toegelicht. Het exploitatieresultaat is € 7,7 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste verschillen in exploitatieresultaat ten opzichte van de begroting 2018 zijn als volgt:

Begroot exploitatieresultaat 2018		2,6
Hogere rijksbijdrage (referentieraming en studievoorschot)	8,4	
Hogere baten (derden)	7,7	
Hogere personele lasten (cao/ABP/fte's)	-4,3	
Hogere dotatie voorzieningen huisvesting	-6,3	
Overige	2,2	
		7,7
Gerealiseerd exploitatieresultaat 2018		10,3

3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2018

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2018	2017	Verwijzing
Resultaat	10.233	846	hoofdstuk 2
Aanpassing voor:			
– Afschrijvingen	30.703	28.726	5.1
– Mutatie voorzieningen	-3.538	-5.785	5.7
	37.398	23.787	
Veranderingen in vlottende middelen:			
– Mutatie voorraden	96	-25	5.3
– Mutatie vorderingen	-187	1.370	5.4
– Mutatie kortlopende schulden	-10.660	7.135	5.9
	-10.751	8.480	
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	<i>26.647</i>	<i>32.267</i>	
Ontvangen interest	51	271	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	938	-1.688	5.2
Kasstroom uit operationele activiteiten	27.636	30.850	
Investerings materiële vaste activa	-35.900	-40.714	5.1
Desinvesteringen materiële vaste activa	218	107	5.1
Investerings immateriële vaste activa	0	0	5.2
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-35.682	-40.607	
Nieuw opgenomen leningen	6.454	-434	5.8
Kasstroom financieringsactiviteiten	6.454	-434	
Mutatie liquide middelen	-1.592	-10.191	
Beginstand liquide middelen	92.775	102.966	
Mutatie liquide middelen	-1.592	-10.191	
Eindstand liquide middelen	91.183	92.775	

4 Toelichting algemeen

Rechtspersoon

De Radboud Universiteit Nijmegen maakt samen met het Radboudumc deel uit van de Stichting Katholieke Universiteit te Nijmegen. Het bestuur van de stichting ziet toe op de uitvoering van het geheel van de universitaire en academische ziekenhuistaken. De Stichting Katholieke Universiteit stelt een geconsolideerde jaarrekening op.

De activiteiten van de Radboud Universiteit betreffen:

- Het verzorgen van wetenschappelijk onderwijs.
- Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.
- Het exploiteren van hieraan gerelateerde studentenvoorzieningen en -faciliteiten.
- Het zorg dragen voor impact (maatschappelijke dienstverlening) van onderwijs en onderzoek.

De Radboud Universiteit is gevestigd te Houtlaan 4, 6525 XZ Nijmegen.

KvK-nummer: 41055629.

Jaarrekeningregels

De enkelvoudige en de geconsolideerde jaarrekening zijn opgesteld in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Volgens deze regeling is Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing voor de jaarverslaggeving, met uitzondering van de afdelingen 1, 11, 12 en 13, een en ander voor zover in deze regeling niet anders is bepaald.

De algemene waarderingsgrondslag betreft de geamortiseerde kostprijs. Deze is veelal gelijk aan de nominale waarde tenzij anders is vermeld. De bedragen in de jaarrekening zijn opgenomen in duizenden euro's tenzij anders is aangegeven. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de universiteit zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Financiële instrumenten

Algemeen

De universiteit heeft in de normale bedrijfsvoering te maken met markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. De universiteit heeft een beleid en procedures opgesteld om de risico's van ongunstige ontwikkelingen en daarmee de invloed op financiële prestaties van de universiteit te beperken.

Kredietrisico

De universiteit loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico dat de universiteit loopt, concentreert zich voornamelijk op debiteuren en nog te factureren bedragen. Met de meeste tegenpartijen bestaat een langdurige relatie; zij hebben tot nu toe tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

De blootstelling aan kredietrisico van de universiteit wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Met het merendeel van de afnemers wordt al meerdere jaren zaken gedaan en er is slechts in incidentele gevallen sprake geweest van verliezen.

Renterisico en kasstroomrisico

De Radboud Universiteit loopt renterisico over de rentedragende vorderingen. Voor vorderingen en vastrentende leningen loopt de universiteit risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. De universiteit maakt geen gebruik van rentederivaten.

Valutarisico

Als gevolg van de internationale activiteiten loopt de universiteit uit hoofde van in de balans opgenomen schulden een beperkt valutarisico.

Liquiditeitsrisico

De universiteit bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen en -rapportages. Het management ziet erop toe dat voor de universiteit steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten – verantwoord onder liquide middelen, kortlopende vorderingen en schulden – benadert de boekwaarde daarvan.

4.1 Grondslagen van consolidatie**Consolidatie**

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de instelling en haar verbonden partijen per 31 december van het boekjaar. Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Als 20 procent of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

In de jaarrekening zijn de cijfers van de volgende verbonden partijen meegeconsolideerd:

- Radboud University Holding B.V. (opgericht april 2010), waarin zijn opgenomen:
 - B.V. Campus Radboud Universiteit.
 - Radboud University Participations B.V. (opgericht april 2010), met als deelnemingen:
 - Secmatix B.V. (opgericht december 2014), omvang belang: 21,5 procent.
 - tf2 devices B.V. (opgericht 9 december 2009), omvang belang: 51,0 procent.
 - Campus Detachering B.V. (opgericht april 2010).
 - Radboud Beroepsopleiding Advocaten B.V. (opgericht juli 2013), waarin opgenomen het belang in de VOF Uitvoeringsorganisatie Beroepsopleiding Advocaten (opgericht juli 2013), proportioneel voor 52 procent. De VOF wordt proportioneel meegeconsolideerd, omdat het een joint-venture betreft.
- Stichting ter Bevordering van Rechtsgeleerd Onderzoek (SBRO).
- Stichting Steunfonds Juridisch Postdoctoraal Onderwijs (SJPO).

Een nader overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in paragraaf 9.16, Overzicht verbonden partijen.

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan worden toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap. De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming, vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Is de verkrijgingsprijs hoger dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Is de verkrijgingsprijs lager dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen. De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd.

Faculteit der Medische Wetenschappen/Radboudumc

In 1999 is besloten tot inrichting van het Radboudumc, dat bestaat uit de Faculteit der Medische Wetenschappen en het Academisch Ziekenhuis. De bestuurlijke samenwerking en afstemming tussen de raad van bestuur van het Radboudumc en het college van bestuur van de Radboud Universiteit vindt plaats in het College voor Bestuurlijke Samenwerking (CBS). De eindverantwoordelijkheid voor onderwijs en onderzoek ligt bij het college van bestuur. In de jaarrekening zijn, in overeenstemming met de richtlijn voor de jaarverslaggeving 660.506, de exploitatiecijfers van de Faculteit der Medische Wetenschappen in de staat van baten en lasten opgenomen.

4.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**Valutaomrekening**

De uit de transacties in vreemde valuta voortvloeiende kosten en opbrengsten, respectievelijk vorderingen en schulden, worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum respectievelijk balansdatum. Koersverschillen worden onder de financiële baten en lasten opgenomen.

Leasing

Er zijn leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, bij derden liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Pensioenen

De Radboud Universiteit is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP met een toegezegd-pensioenregeling. De universiteit heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van de toekomstige premies. De universiteit heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De pensioenpremies zijn ten laste van het resultaat verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. De opbouw van pensioen gebeurt op basis van een middelloonregeling. De indexatie van pensioenen is voorwaardelijk. In 2018 zijn de pensioenen niet geïndexeerd.

Het ABP had op 31 december 2018 een dekkingsgraad van 103,8 procent (104,4 procent op 31 december 2017), net onder de minimaal vereiste grens van 104,2 procent. Omdat de financiële situatie van het ABP onvoldoende blijft, heeft het fonds in maart 2018 een herstelplan ingediend bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). In het herstelplan beschrijft het pensioenfonds welke maatregelen het gaat nemen om de financiële situatie te herstellen. In een eerder herstelplan uit 2017 staat hoe het ABP de financiële situatie in tien jaar tijd kan herstellen. Dit betekent dat eind 2026 de beleidsdekkingsgraad ongeveer 128 procent moet zijn. Dit is in lijn met de nieuwe regels voor pensioenfonds. Heeft het ABP een lagere dekkingsgraad dan 128,2 procent, dan is er sprake van een tekort. In het herstelplan staan de maatregelen die het bestuur neemt om het tekort weg te werken.

Voor eventuele toekomstige herstelpremies heeft de Radboud Universiteit geen voorziening opgenomen.

Materiële vaste activa***Gebouwen en terreinen***

Gebouwen, terreininrichting en wegen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde minus lineaire afschrijvingen conform de componentenmethode en, indien van toepassing, cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kosten van herstel en groot onderhoud worden geactiveerd en afgeschreven zodra ze zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De gebouwen, terreininrichting en wegen worden afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Een gedeelte van de panden, in bezit bij de universiteit, wordt aan derden verhuurd. De bijbehorende baten zijn, in de periode waarop ze betrekking hebben, verantwoord onder opbrengsten derden.

Inventaris, apparatuur en informatiesystemen

Inventaris, apparatuur en informatiesystemen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde en lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. Een eventuele cumulatieve bijzondere waardevermindering wordt in mindering gebracht op de boekwaarde. Apparatuur waarvan de aanschaf is gefinancierd ten laste van de tweede- en derde-geldstroomsubsidies, wordt in het jaar van aanschaf afgeschreven. Informatiesystemen worden alleen geactiveerd voor zover het gekochte systemen betreft. Interne kosten van ontwikkeling van software en implementatie worden niet geactiveerd, maar komen direct ten laste van het resultaat.

Boekenbezit

Het boekenbezit is niet geactiveerd. De aanschaf wordt als last verantwoord.

Bijzondere waardeverminderingen

De universiteit beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien zulke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening, onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoop-overeenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt, waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt.

Als wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De onder de financiële vaste activa opgenomen deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. De deelnemingen in de balans zijn opgenomen tegen het aandeel van de Radboud Universiteit in de nettovermogenswaarde, vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving. Als de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, wordt deze methode niet langer toegepast en blijft de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil gewaardeerd. Hierbij worden andere langlopende belangen in de deelneming, die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering, ook meegenomen.

Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening opgenomen. Een vervolgens verkregen aandeel in de winst van de deelneming wordt pas weer verwerkt indien en voor zover het cumulatief niet-verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.

In de staat van baten en lasten wordt het aandeel van de universiteit in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Transacties met verbonden partijen worden alleen verwerkt voor zover gerealiseerd.

Leningen/vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bij de waarde-ring wordt rekening gehouden met eventuele bijzondere waardeverminderingen, die ten laste van de staat van baten en lasten komen.

De reële waarde van de financiële vaste activa benadert de boekwaarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten hebben betrekking op projecten die in opdracht van derden worden uitgevoerd en die op balansdatum nog niet gereed zijn. De onderhanden projecten zijn gewaardeerd tegen de direct toegerekende kosten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte kosten, tot het maximum van de verwachte externe opbrengsten. Gedeclareerde termijnen worden in mindering gebracht op de onderhanden projecten.

Het nettobedrag per onderhanden project wordt verwerkt als actief of als schuld, indien het saldo van het onderhanden project een debet- respectievelijk creditstand vertoont. Ten aanzien van onderhanden projecten wordt, indien noodzakelijk, een voorziening gevormd voor te verwachten tekorten. De projectopbrengsten en -kosten uit hoofde van onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestatie per balansdatum verwerkt, indien het resultaat van een onderhanden project op betrouwbare wijze kan worden ingeschat (*percentage of completion*-methode). Dit is de hoofdregel. Voor het bepalen van het percentage gereedheid wordt uitgegaan van de gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Als het eindresultaat van een onderhanden project door onzekerheden niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, worden de opbrengsten voorzichtigheidshalve alleen verwerkt in de winst-en-verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald, en worden de projectkosten in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de periode waarin ze zijn gemaakt (*percentage of completion* met *zero profit*-methode).

Vorderingen

Vorderingen dienen initieel gewaardeerd te worden tegen de reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Waar nodig wordt rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid. Alle vorderingen hebben een looptijd van ten hoogste een jaar, tenzij anders vermeld.

Liquide middelen

De liquide middelen (kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen) zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite - zij het eventueel met opoffering van rentebaten - ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Als de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn de schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. Schulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Onder de kortlopende schulden zijn schulden opgenomen met een resterende looptijd van ten hoogste één jaar, tenzij anders vermeld. Schulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs.

Algemeen-resultaatbepaling

Bij de bepaling van het resultaat wordt het baten-en-lastenstelsel gehanteerd. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De baten en lasten van de Faculteit der Medische Wetenschappen zijn resultaatneutraal opgenomen.

Rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen voor de primaire bekostiging worden ten gunste van het jaar gebracht waarvoor ze ter beschikking zijn gesteld.

Collegegelden

De opbrengsten uit hoofde van collegegelden zijn tijdsevenredig in het boekjaar verantwoord.

Baten werk in opdracht van derden

Hieronder worden de opbrengsten verantwoord uit niet onder de primaire bekostiging vallend onderwijs.

Daarnaast worden de baten uit contractonderzoek hier verantwoord. De projectresultaten worden ten gunste of ten laste van de exploitatierekening gebracht, zoveel als mogelijk gedurende de looptijd van het project, tenzij projectonzekerheden een voorzigtiger berekeningswijze vergen. Eventuele voorzienbare verliezen worden in de resultaten verantwoord zodra ze blijken.

Overige baten

De overige baten hebben betrekking op de derde geldstroom (voor zover deze baten geen betrekking hebben op contractonderwijs en -onderzoek) en zijn naar hun aard nader toegelicht bij de betreffende post in deze jaarrekening.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden ten laste van het resultaat gebracht indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Afschrijvingskosten vormen een aparte regel in de winst-en-verliesrekening. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Als een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige lasten.

Financiële baten en lasten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan de Radboud Universiteit wordt toegerekend.

Intercompany transacties

Resultaten uit transacties met en tussen geconsolideerde verbonden partijen worden volledig geëlimineerd. Resultaten uit transacties met en tussen deelnemingen die tegen de nettovermogenswaarde gewaardeerd worden, zijn proportioneel verantwoord. Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd, tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering.

4.3 Kasstroomoverzicht

Het geconsolideerde kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winst-belastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Transacties waarbij geen in- of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

5 Toelichting op de geconsolideerde balans

VASTE ACTIVA

5.1 Materiële vaste activa

<i>bedragen x € 1.000</i>	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2017	Waardevermin- deringen en afschrijvingen t/m 2017	Boek- waarde 31-12-2017	Desinves- teringen 2018	Inves- teringen 2018	Van aan- bouw naar gereed 2018	Afschrijvingen in desinveste- ringen/overige mutaties	Afschrij- vingen 2018	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2018	Waarde- verminderingen en afschrij- vingen t/m 2018	Boek- waarde 31-12-2018
Gebouwen en terreinen											
Terreinen	7.777	0	7.777	0	0	0	0	0	7.777	0	7.777
Gebouwen	642.180	352.937	289.244	36.779	4.235	43.572	36.779	23.589	653.209	339.746	313.463
Data	3.790	3.047	743	0	0	0	0	204	3.790	3.251	538
Gebouwen in uitvoering	35.495	0	35.495		35.203	-43.572			27.126	0	27.126
Gebouwen en terreinen verb. partijen	27.282	15.788	11.494	0	210	0	0	622	27.492	16.409	11.083
<i>Subtot. gebouwen en terreinen</i>	<i>716.524</i>	<i>371.771</i>	<i>344.753</i>	<i>36.779</i>	<i>39.648</i>	<i>0</i>	<i>36.779</i>	<i>24.415</i>	<i>719.393</i>	<i>359.407</i>	<i>359.986</i>
Inventaris en apparatuur											
Inventaris en apparatuur	46.375	24.896	21.479	3.513	6.046	0	3.342	5.977	48.908	27.531	21.377
Inventaris en apparatuur verbonden partijen	458	447	11	0	0	0	0	6	458	453	6
Transportmiddelen	258	175	83	0	0	0	-42	23	258	240	18
Informatiesystemen											
Informatiesystemen	7.610	7.131	479	0	772	0	0	240	8.382	7.371	1.011
Informatiesystemen verbonden partijen	328	284	44					44	328	328	0
<i>Subtot. inventaris/apparatuur, transportmiddelen en informatiesystemen</i>	<i>55.029</i>	<i>32.932</i>	<i>22.097</i>	<i>3.513</i>	<i>6.818</i>	<i>0</i>	<i>3.300</i>	<i>6.289</i>	<i>58.334</i>	<i>35.922</i>	<i>22.412</i>
Totaal	771.553	404.703	366.850	40.292	46.466	0	40.078	30.704	777.727	395.329	382.398
Afschrijvingslast inventaris en apparatuur Faculteit der Medische Wetenschappen/Radboudumc								1.548			
Totaal afschrijvingen in exploitatierekening								32.251			
WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen											
			Bedrag	Peildatum							
WOZ-waarde gebouwen en terreinen			314.443	01-01-'18							
Verzekerde waarde gebouwen			755.677	31-12-'18							

Afschrijvingstermijnen

- Op terreinen wordt niet afgeschreven.
- Investerings in gebouwen worden wat betreft het bouwkundige casco afgeschreven in zestig jaar, de afbouw in dertig jaar en de technische voorzieningen in vijftien jaar.
- Renovaties worden afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur (variërend van tien tot dertig jaar).
- Voor terreinvoorzieningen en wegen (waaronder riolering en gas-, water- en elektrische leidingen) geldt een afschrijvingstermijn van dertig jaar.
- Voor sportterreinen en technische infrastructuur bedragen de afschrijvingstermijnen respectievelijk tien en vijftien jaar.
- Voor inventaris en apparatuur wordt afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur (variërend van drie tot twintig jaar).
- Transportmiddelen worden in vijf tot tien jaar afgeschreven.
- Voor informatiesystemen bedraagt de afschrijvingstermijn acht jaar.

Gebouwen en terreinen

Op balansdatum is € 27,1 miljoen geïnvesteerd in projecten in uitvoering:

Overzicht activa in uitvoering	bedragen x € 1 miljoen
FSW instandhouding en nieuwbouw	14,1
Centrumplan	3,9
Terrein Heyendaal-Zuid	2,2
Migratie regeltechniek Huygens	0,9
Hybride net	2,4
Kantoren FEL	2,4
Radboud Universiteit diversen	1,2
Totaal	27,1

Gedurende het boekjaar zijn de volgende afgeronde bouwprojecten ad € 43,6 miljoen in gebruik genomen:

Overzicht uit aanbouw naar gereed	
Gymnasion FdM	23,5
Berchmanianum	10,1
Tandheelkunde	0,9
Gymnasion HAN	0,6
Technische verbeteringen	1,1
Radboudumc Prekliniek	2,0
Aanpassingen t.b.v. tijdelijke huisvesting FSW	0,7
Glasvezel backbone Heyendaal-Zuid	3,1
Diversen	1,6
Totaal	43,6

5.2 Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2017	Mutaties		Boekwaarde 31-12-2018
		Investerings 2018	Resultaat 2018	
Deelnemingen	46	0	-39	7
Leningen		Nieuwe leningen	Overige mutaties	
Langlopende lening deelneming	266	19	0	285
Voorziening lening	-266	0	-19	-285
	0	19	-19	0
Overige leningen	28		-21	7
<i>Leningen</i>	28	19	-40	7
Langlopend gedeelte kaskorting/ BaMa	1.904		-878	1.026
Totaal financiële vaste activa	1.978	19	-957	1.040

Deelnemingen

Het resultaat deelnemingen betreft het aandeel van Radboud University Participations B.V. in tf2 devices B.V.

Leningen

Radboud University Participations B.V. heeft in 2015 twee converteerbare leningen voor in totaal € 86.000 (looptijd tot 1 januari 2020, rente 8 procent) verstrekt aan Secmatix B.V. In 2016 is een aanvullende lening verstrekt van € 75.000 en in 2017 ook (totaal € 236.000). De verschuldigde rente over 2017 over de hierboven genoemde leningen is conform contractuele afspraken toegevoegd aan de hoofdsom van de leningen, waardoor de stand ultimo 2018 € 285.000 bedraagt. Gezien de financiële positie van Secmatix B.V. is ultimo 2018 een voorziening getroffen voor de totale vordering.

Langlopend gedeelte kaskorting/BaMa

In 2018 en 2017 is zowel het langlopende deel van de kaskorting als dat van de BaMa-compensatie (een compensatie van OCW vanwege de invoering van de bachelor-masterstructuur) opgenomen als langlopende vordering.

VLOTTENDE ACTIVA**5.3 Voorraden**

bedragen x € 1.000,-	31-12-2018	31-12-2017
Gebruiksgoederen	221	318
Totaal voorraden	221	318

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs met een opslag voor indirecte kosten of lagere marktwaarde.

5.4 Vorderingen

bedragen x € 1.000,-	31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren	8.569	7.655
Personeel	662	1.247
Overige vorderingen	54	106
Vorderingen op gelieerde ondernemingen	0	0
Kaskorting/BaMa-compensatie	727	573
Subtotaal	10.012	9.581
Vooruitbetaalde kosten	6.813	6.411
Verstekte voorschotten	22	1
Overige overlopende activa	8.940	9.029
Overlopende activa	15.776	15.441
Voorziening wegens oninbaarheid	-165	-122
Totaal	25.622	24.900

Kaskorting en BaMa-compensatie

In 2018 en 2017 is zowel het kortlopende deel van de kaskorting als dat van de BaMa-compensatie (een compensatie van OCW vanwege de invoering van de bachelor-masterstructuur) opgenomen.

Overige overlopende activa

In deze post zijn de vordering op NWO inzake de SEO-gelden (Stimulering Europees Onderzoek) 2018 ad € 3,6 miljoen en vooruitbetaalde vennootschapsbelasting (Radboud University Holding B.V.) ad € 0,7 miljoen opgenomen.

5.5 Liquide middelen

bedragen x € 1.000,-	31-12-2018	31-12-2017
Bank- en girorekeningen	26.153	27.744
Depositorrekeningen	65.000	65.000
Kas	30	31
Totaal	91.183	92.775

De liquide middelen zijn in 2018 met circa € 1,6 miljoen afgenomen. Zie voor een nadere toelichting het geconsolideerde kasstroomoverzicht. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

PASSIVA

5.6 Eigen vermogen

Het resultaat over 2018 ad € 10,3 miljoen is ten gunste van het eigen vermogen gebracht. Het eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	Saldo 31-12-2017	Mutaties		Saldo 31-12-2018
		Bestemming exploitatie- saldo 2018	Overige mutaties 2018	
<i>Algemene reserve</i>	278.409	8.926	-471	286.864
<i>Bestemmingsreserve publiek</i>				
– Faculteiten	185	-33	0	152
– Overige eenheden	3.072	-23	0	3.049
	3.257	-56	0	3.201
<i>Bestemmingsfonds publiek</i>				
– Profileringsfonds	3.330	0		3.330
– Decentrale arbeidsvoorwaarden	977	-343	0	634
	4.307	-343	0	3.964
<i>Subtotaal publieke reserves</i>	285.973	8.527	-471	294.029
<i>Bestemmingsreserve privaat</i>				
– Faculteiten	5.899	669	540	7.108
– Overige eenheden	3.913	1.087	-69	4.931
<i>Subtotaal private reserves</i>	9.812	1.756	471	12.039
Totaal eigen vermogen	295.785	10.283	0	306.068

De overige mutaties betreffen correcties inzake vorige boekjaren van onder andere Radboud Centrum Sociale Wetenschappen en Radboud Management Academy.

Algemene reserve

De algemene reserve dient, behalve als weerstandsvermogen, met name ter financiering van de gebouwen, infrastructuur en apparatuur.

Bestemmingsreserve publiek

Dit betreft een reservering voor toponderzoek (€ 0,5 miljoen), het botenhuis (€ 2,5 miljoen) en Kaski (€ 0,2 miljoen). Deze bedragen zijn gereserveerd voor de genoemde bestemmingen. Het college van bestuur besluit over de inzet van deze middelen.

Bestemmingsfonds publiek

Er zijn twee bestemmingsfondsen:

- Profileringsfonds. Dit betreft een centraal fonds voor ondersteuning van studenten die door bijzondere omstandigheden hun studie niet binnen de voorgeschreven tijd kunnen voltooien, bijvoorbeeld door bestuurswerkzaamheden of omdat ze een toptalent in sport of cultuur zijn. De gerealiseerde kosten hiervan bedroegen in 2018 circa € 0,9 miljoen. Omdat de kosten binnen de begroting (€ 1,2 miljoen) vallen, is de reserve niet gemuteerd.

Een overzicht van het aantal aanvragen, toekenningen en uitgekeerde bedragen:

Vergoedingen 2018	Aangevraagd	Toegekend	Uitgekeerd	Gem. hoogte	Gem. duur in maanden
Tegemoetkoming studievertraging (WHW 7.51, 1^e en 2^e lid)					
overmacht	77	65	€ 89.823	€ 1.382	4,0 maanden
bestuursbeurzen	905	745	€ 767.858	€ 1.031	3,2 maanden
toptalenten in sport of cultuur	0	0	€ 0	€ 0	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>982</i>	<i>810</i>	<i>€ 857.681</i>		
Ondersteuning vanwege niet voldoen aan nationaliteitsvereiste (WHW 7.51d, 1^e lid)					
beurzen voor inkomende niet-EER-studenten	1.098	57	€ 452.894	€ 7.946	12,0 maanden
Ondersteuning in verband met internationalisering (WHW 7.51d, 2^e lid)					
beurzen voor uitgaande studenten	639	617	€ 528.534	€ 857	3,1 maanden
Totaal generaal	2.719	1.484	€ 1.839.109		

- Bestemmingsfonds arbeidsvoorwaardengelden. Over de inzet van deze middelen zijn met het lokaal overleg afspraken gemaakt. In 2018 is per saldo € 0,3 miljoen onttrokken aan het fonds.

Bestemmingsreserves privaat

Dit betreft het private deel van het universitair vermogen en is voornamelijk ontstaan uit positieve resultaten met betrekking tot contractonderwijs. Het college van bestuur besluit over de inzet van deze middelen.

5.7 Voorzieningen

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	Stand 31-12- 2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand 31-12- 2018	Korter dan 1 jaar	Langer dan 1 jaar
Personele voorzieningen							
WNU-voorziening	10.317	2.571	-4.448	0	8.441	2.884	5.557
Voorziening langdurig zieken	2.088	184	0	0	2.272	2.272	0
Transitiegelden	1.305	1.375	-1.333	0	1.347	633	714
Reorganisaties en herstructurering	514	153	-408	-67	192	192	-
Sabbatical leaves/educatief verlof	1.495	345	-108	0	1.731	100	1.631
Seniorenregeling	5.226	0	-1.661	0	3.564	1.117	2.447
Jubilea	3.296	945	-329	0	3.912	223	3.689
<i>Subtotaal</i>	<i>24.241</i>	<i>5.573</i>	<i>-8.288</i>	<i>-67</i>	<i>21.459</i>	<i>7.421</i>	<i>14.038</i>
Overige voorzieningen							
Asbestverwijdering	8.313	5.530	-4.442	-69	9.332	248	9.084
Overige voorzieningen	1.000	0	0	0	1.000	1.000	-
Voorzieningen huisvesting overig	3.930	1.293	-2.743	-326	2.155	75	2.080
<i>Subtotaal</i>	<i>13.243</i>	<i>6.824</i>	<i>-7.185</i>	<i>-395</i>	<i>12.487</i>	<i>1.323</i>	<i>11.164</i>
Totaal	37.484	12.397	-15.473	-462	33.946	8.744	25.202

De aansluiting van de staat van baten en lasten met de mutaties in de balanspost voorzieningen (in € 1.000,-) is als volgt:

Balans	Dotatie	Vrijval	Saldo
Personele voorzieningen	5.573	-67	5.506
Overige voorzieningen	6.824	-395	6.429
Totaal	12.397	-462	11.935

Staat van baten en lasten	Verwijzing	Totaal
Personele voorzieningen	6.5	5.506
Overige voorzieningen	6.7	
Asbestverwijdering		5.462
Huisvesting overig		967
		6.429
Totaal		11.935

Personele voorzieningen

WNU (Werkloosheidsregeling Nederlandse Universiteiten)

Deze voorziening omvat de verplichtingen uit hoofde van de wettelijke en boven-wettelijke WW-uitkeringen en is bepaald op basis van de maximale uitkeringsrechten voor reeds ingegane uitkeringen, zonder rekening te houden met een eventuele niet-volledige benutting van de uitkeringsrechten.

Er wordt geen rekening gehouden met potentiële werkloosheidsuitkeringsrechten voor toekomstige instroom.

De voorziening is lager dan voorgaand jaar, met name als gevolg van incidentele hoge reserveringen ultimo 2017, gerelateerd aan een eerdere reorganisatie.

Langdurig zieken

Deze voorziening is getroffen ter afdekking van toekomstige uitgaven in verband met per balansdatum bekende langdurige ziektegevallen.

Transitievergoeding

Deze voorziening is gevormd voor de uit de nieuwe regelgeving (Wet werk en zekerheid) voortvloeiende verplichtingen. Sinds 1 juli 2015 is de werkgever verplicht om bij het einde van iedere arbeidsovereenkomst die tenminste twee jaar heeft geduurd, een transitievergoeding aan de werknemer te betalen.

Reorganisatie en herstructurering

Dotaties aan deze voorziening vinden plaats betreffende de door eenheden voorgestelde, aan medewerkers bekendgemaakte en door het college van bestuur goedgekeurde herstructureringen en reorganisaties. Onttrekkingen vinden plaats op basis van deze goedgekeurde plannen.

Sabbatical leaves/educatief verlof

Deze voorziening beoogt de afdekking van gemaakte afspraken over toekomstige sabbatical leaves en educatief verlof van decanen en leden van het college van bestuur.

Seniorenregelingen

De voorziening seniorenregelingen is gevormd voor medewerkers die gebruikmaken van de cao-regelingen voor senioren. De voorziening is per individuele werknemer bepaald, waarbij de toekomstige uitkering contant is gemaakt. Hierbij is een rekenrente gehanteerd van 0,3 procent (2017: 0,3 procent). Daarnaast is, evenals voorgaand jaar, rekening gehouden met een indexering van 2,5 procent en een kans van vertrek, overlijden en arbeidsongeschiktheid (gecombineerd in totaal 0,8 procent; 2017: 0,8 procent). De regeling is per 31 december 2013 beëindigd voor nieuwe deelname, waardoor de omvang jaarlijks verder afneemt. Bestaande deelnemers behouden hun rechten.

Jubilea

Deze voorziening dient ter afdekking van toekomstige werkgeversverplichtingen ten aanzien van beloningen in het kader van een langdurig dienstverband (jubilea). De voorziening is per individuele werknemer bepaald, waarbij de toekomstige uitkering contant is gemaakt tegen een rekenrente van 0,5 procent (2017: 0,5 procent). Daarnaast is, evenals voorgaand jaar, rekening gehouden met een indexering van 2,5 procent. De stijging van de voorziening houdt verband met een actualisatie van het aantal opgebouwde dienstjaren.

Overige voorzieningen

Asbestverwijdering

Dit betreft een voorziening voor asbestverwijdering verbonden aan gebouwen waarvoor besloten is dat ze gesloopt of gerenoveerd zullen worden (al dan niet in relatie tot nieuwbouw). Het gaat dan met name om de Thomas van Aquinostraat fase 2, het Bestuursgebouw, de hoogbouw van het Spinozagebouw, het Linnaeusgebouw en het UBC.

Overige voorzieningen

Dit betreft de voorziening voor bursalen.

Overige voorzieningen huisvesting

Het gaat hier vooral om voorzieningen die gevormd zijn voor kosten die te maken hebben met niet-voldoende functionerende klimaatinstallaties, incidenteel achterstallig onderhoud en maatregelen inzake brandwerende scheidingen en legionellabestrijding.

Schulden

5.8 Langlopende schulden

<i>bedragen x € 1.000</i>	Bedrag lening 31-12-2017	Aangegane leningen o/g 2018	Aflossingen 2018	Bedrag boek- waarde 31-12-2018	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar
Lening Parochie van de Heilige Geest/Bisdom 's-Hertogenbosch	1.126	0	0	1.126	0	1.126
Stichting Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	1.060	6.738	283	7.515	1.336	6.179
Totaal	2.186	6.738	283	8.641	1.336	7.305

Lening Parochie van de Heilige Geest/Bisdom 's-Hertogenbosch

De langlopende schuld betreft voornamelijk een renteloze eeuwigdurende lening van de Parochie van de Heilige Geest/Bisdom 's-Hertogenbosch ad € 1,1 miljoen. Deze lening is ontstaan naar aanleiding van de verkoop van de Studentenkerk in 2008. Als voorwaardelijke terugbetalingsverplichting is gesteld dat de middelen moeten worden ingezet voor de instandhouding van de Studentenkerk.

Stichting Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)

Dit betreft de langlopende vooruitontvangen huur van de HAN voor de huisvesting van het onderdeel Sport en Bewegen. Op 1 juli 2018 is het resterende bedrag voor de gerealiseerde nieuwbouw door de HAN voldaan, waardoor de schuld ontstaat. Deze schuld valt sinds 1 juli 2017 in 25 jaar vrij ter dekking van de daaraan gerelateerde afschrijvingen. Onder de kortlopende schulden staat ultimo 2018 een bedrag van € 0,3 miljoen verantwoord.

5.9 Kortlopende schulden

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	31-12-2018	31-12-2017
Onderhanden projecten	49.400	46.558
Voorziening tekorten op projecten	2.546	2.043
<i>Saldo onderhanden projecten</i>	<i>51.946</i>	<i>48.601</i>
Schulden gelieerde ondernemingen	1.531	996
Te betalen partners coördinatieprojecten	14.752	21.097
Crediteuren	17.271	15.571
Omzetbelasting	495	838
Loonheffing	1	2
Premies sociale verzekeringen	-32	-26
<i>Schulden aan belastingen</i>	<i>464</i>	<i>814</i>
Schulden aan pensioenpremies	-12	-12
Overige kortlopende schulden	10.999	6.842
Vakantiegeld en -dagen	23.026	25.722
Vooruitontvangen doelsubsidies OCW	638	842
Vooruitontvangen college- en les gelden	17.795	17.111
Vooruitontvangen termijnen	13.399	13.784
<i>Overlopende passiva</i>	<i>54.858</i>	<i>57.459</i>
Totaal kortlopende schulden	151.809	151.368

bedragen x € 1.000,-	31-12-2018			31-12-2017		
	Onder- handen projecten	Gedecla- reerde termijnen	Saldo	Onder- handen projecten	Gedecla- reerde termijnen	Saldo
onderhanden projecten > termijnen	-109.936	97.312	-12.624	-69.400	58.605	-10.795
onderhanden projecten < termijnen	-88.679	150.703	62.024	-110.349	167.702	57.353
Totaal	-198.615	248.015	49.400	-179.749	226.307	46.558

Te betalen partners coördinatieprojecten

G2a Verantwoording van subsidies, die volledig aan het doel moeten worden besteed met verrekening van eventueel overschot (aflopend).

[illegible]

Verder is er een stijging door de toekenning van gelden voor Stimulering Europees Onderzoek (SEO) 2018 voor de universiteit (exclusief de medische faculteit) ad € 2,1 miljoen. Dit is € 0,7 miljoen meer dan vorig jaar.

De daling wordt met name veroorzaakt door het afwikkelen van de ultimo 2017 opgenomen verplichting inzake de 30%-regeling ad € 3,1 miljoen.

Model G

G1 Verantwoording van subsidies, waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de lumpsum.

Omschrijving	Toewijzing		De prestatie is conform de subsidiebeschikking	
	kenmerk	datum	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
n.v.t.				

G2b Verantwoording van subsidies, die volledig aan het doel moeten worden besteed met verrekening van eventueel overschot (doorlopend in een volgend verslagjaar).

	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing*	Saldo 31-12-2017	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Ontvangen t/m verslagjaar *	Totale kosten 31-12-2018	Saldo ontvangsten en bestedingen
	kenmerk	datum							
Begeleiding startende leraren/	BSL 2013 019/	03-12-2013	1.330	842	0	204	1.940	1.302	638
professionele leergemeenschappen	PLG 2013 019	02-12-2013							
Totaal doelsubsidies			1.330	842	0	204	1.940	1.302	638

* Het bedrag van de toewijzing betreft conform de toewijzingsbrieven de vaste voet ad € 1.200.000 en een additionele toewijzing ad € 130.000. Het bedrag van de ontvangsten ad € 1.810.000 betreft de vaste voet alsmede de vergoeding voor de variabele kosten.

Vooruitontvangen termijnen

Project Kennis Exploitatie Radboud Nijmegen

Via bijdragen van derden en een subsidieregeling van het ministerie van Economische Zaken is, in het kader van het project Kennis Exploitatie Radboud Nijmegen (KERN), een *pre-seed* fonds tot stand gekomen. Dit geoormerkte fonds is bestemd voor *pre-seed* leningen aan start-ups op technologiegebied. Per balansdatum bedraagt het fonds € 1,1 miljoen. Per 31 december 2018 zijn 41 leningdelen (totaalbedrag € 3,3 miljoen) door de Rabobank via de KERN-raad verstrekt aan de startende ondernemers. De openstaande hoofdsom bedraagt per balansdatum € 0,8 miljoen. De leningen hebben een looptijd van maximaal acht jaar en de Radboud Universiteit staat garant voor het volledige bedrag. Het *pre-seed* fonds is per balansdatum toereikend om de openstaande hoofdsom te dekken.

5.10 Niet in de balans opgenomen regelingen

Financieringsovereenkomst Radboudumc

Het Radboudumc heeft een financieringsovereenkomst afgesloten met de bank. De financieringsfaciliteit heeft een totale omvang van € 540 miljoen. Op de financiering is door de Stichting Katholieke Universiteit zekerheid verstrekt in de vorm van een bank-hypotheekrecht op alle grond en opstallen voor een bedrag van € 600 miljoen (vermeerderd met 40 procent voor rente en kosten). Dit betreft de grond en opstallen die zijn toegeschreven aan het ziekenhuisdeel van het Radboudumc. Daarnaast heeft de bank eerste pandrecht op roerende activa en vorderingen van het Radboudumc. Ultimo 2018 is van bovengenoemde financieringsfaciliteit € 450 miljoen (2017: € 450 miljoen) aangewend. De financieringsovereenkomst bevat een aantal financiële convenanten ten aanzien van de solvabiliteit en het resultaat. De solvabiliteit wordt beoordeeld voor de Stichting Katholieke Universiteit als geheel. Het eigen vermogen en het balanstotaal van

de Radboud Universiteit worden daarbij meegenomen in de berekening. In 2018 hebben de Stichting Katholieke Universiteit en het Radboudumc aan deze convenanten voldaan.

Rechten inzake Faculteit der Medische Wetenschappen/Radboudumc

Het Radboudumc heeft sinds 2001 het beheer van de Faculteit der Medische Wetenschappen overgedragen gekregen van de Radboud Universiteit. De universiteit heeft de activa en passiva en het daarbij behorende facultaire vermogen overgedragen. Ultimo 2015 had dit een waarde van € 21,5 miljoen. Het Radboudumc heeft in zijn balans dit bedrag geoormerkt opgenomen als eigen vermogen onderwijs & onderzoek. Mocht de medische faculteit worden ontvlochten uit het Radboudumc en weer worden ingebed in de universiteit, dan zal het vermogen weer terugvloeien naar de Radboud Universiteit. De presentatie als een niet uit de balans blijvend recht, met een omvang van € 21,5 miljoen ultimo 2018, is conform de wettelijke verslagleggingsregels.

Uitgaven sloop en asbestsanering

Voor zover er sprake is van een concreet genomen besluit neemt de Radboud Universiteit de verwachte uitgaven voor asbestsanering van gebouwen als voorziening op. Voor de niet in deze voorziening opgenomen gebouwen is eind 2017 door een externe deskundige een inventarisatie uitgevoerd van het asbest dat in bestaande bouwwerken aanwezig is. Per gebouw is hierbij de specifieke situatie beoordeeld. Mede op basis van ervaringscijfers zijn de totale toekomstige uitgaven voor asbestsanering geraamd. Deze raming van niet in de voorziening opgenomen uitgaven van asbestsanering bedraagt per balansdatum circa € 7,3 miljoen.

Verplichtingen nieuwbouwprojecten

De per balansdatum niet uit de balans blijvende contractueel aangegane verplichtingen inzake nieuwbouwprojecten hebben een omvang van € 65,4 miljoen (voor de jaren 2019-2023).

Overige verplichtingen inkoopcontracten

Met betrekking tot overige inkoopcontracten (waaronder onderhoud, schoonmaak et cetera) zijn verplichtingen aangegaan ad circa € 50,3 miljoen voor de jaren 2019-2023. Hiervan heeft € 30,9 miljoen betrekking op 2019 en € 19,4 miljoen op 2020-2023.

Stichting Studenten Huisvesting Nijmegen (SSH&)

De Radboud Universiteit staat garant voor de 'afname' van 79 zelfstandige wooneenheden op de campus voor de tijdelijke huisvesting van (buitenlandse) gasten, (gast) docenten en onderzoekers. Deze garantstelling is afgegeven aan de SSH& en beloopt jaarlijks maximaal € 639.000.

Contractaansprakelijkheid bij projecten

In een aantal gevallen is de Radboud Universiteit aansprakelijk voor het totale projectbudget bij onderzoeksprojecten waarvoor zij penvoerder (*lead contractor*) is.

Lease-/licentieovereenkomsten

In het kader van de normale bedrijfsvoering heeft de Radboud Universiteit voorts huur- en leaseovereenkomsten en licentieovereenkomsten afgesloten. De verplichtingen inzake huur van multifunctionals zijn nihil tot en met eind 2018 (2017: nihil), omdat er contractueel geen verplichtingen voor dit specifieke jaar zijn.

Aansprakelijkheid fiscale eenheid omzetbelasting

De Radboud Universiteit vormt een fiscale eenheid met de dochtermaatschappijen die aan de Stichting Katholieke Universiteit zijn verbonden. Alle rechtspersonen binnen deze eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars omzetbelastingsschulden.

6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten**6.1 Rijksbijdragen (exclusief werkplaatsfunctie)**

bedragen x € 1.000,-	2018	2017
Rijksbijdrage OCW (incl. werkplaatsfunctie)	384.909	374.287
Rijksbijdrage academisch ziekenhuis	-80.183	-81.406
	304.726	292.881

De rijksbijdrage 2018 is ten opzichte van 2017 met € 11,8 miljoen toegenomen. Dit betreft vooral:

- Referentieramingen (ontwikkeling studentenaantallen) € 5,4 miljoen
- Middelen studievoorschot € 5,3 miljoen
- Looncompensatie € 5,2 miljoen
- Afloop middelen Nationaal onderwijsakkoord -/- € 2,6 miljoen

In het jaarverslag zijn de mutaties nader gespecificeerd in de paragraaf 'Financieel beeld 2018 inclusief continuïteitsparagraaf'. De rijksbijdrage academisch ziekenhuis wordt na ontvangst onverwijld overgemaakt aan het Radboudumc.

6.2 College-, cursus-, les- en examengelden

De toename van het studentenaantal (van 20.967 naar 22.142) alsmede een trendmatige verhoging van het collegegeld hebben geleid tot een stijging van de collegegelden van € 39,5 miljoen in 2017 tot € 41,2 miljoen in 2018.

6.3 Baten werk in opdracht van derden

Onder de baten werken voor derden worden de opbrengsten van activiteiten van onderwijs en onderzoek verantwoord. Deze opbrengsten betreffen de volgende activiteiten en opdrachtgevers.

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2018	2017
Contractonderwijs	40.910	40.404
Contractonderzoek		
Internationale organisaties	30.078	32.006
Nationale overheden	6.043	5.151
NWO	50.417	44.344
KNAW	446	675
Overige non-profitorganisaties	24.834	26.898
Collectebusfondsen	9.161	7.671
Bedrijven	19.275	18.547
	140.254	135.292
Totaal	181.164	175.696

De stijging van het totaal 'baten werk in opdracht van derden' met € 5,5 miljoen komt door een stijging van contractonderzoek met 5,0 miljoen en contractonderwijs (€ 0,5 miljoen). De stijging van het contractonderzoek wordt vooral veroorzaakt door ontwikkelingen bij het Radboudumc.

De baten voor contractonderzoek bij de subsidiegevers van het Radboudumc in de categorieën NWO, collectebusfondsen, overige non-profitorganisaties en bedrijven zijn gestegen (€ 8,4 miljoen). De baten van nationale en internationale overheden zijn daar gedaald (€ 2,2 miljoen) en per saldo is het totale contractonderzoek met € 6,3 miljoen (8,3 procent) gestegen. De stijging is te verklaren door een toename van het aantal toegekende onderzoeksprojecten.

6.4 Overige baten derden

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	2018	2017
Externe dienstverlening	6.993	6.847
Congressen, leergangen, studiedagen, lezingen	1.608	1.290
Sponsoring	45	61
Verhuur	2.798	2.939
Bijdragen	2.168	2.125
Parkeergelden	878	834
Subsidie	1.253	2.472
Externe dienstverlening aan Radboudumc	2.144	1.723
Detachering personeel	3.203	2.896
Overig 'overige baten'	10.603	8.737
Restauratieve dienstverlening	4.830	4.991
Opbrengsten Radboud Sportcentrum	3.871	3.734
Patiëntenzorg tandheelkunde en geneeskunde	8.252	8.391
Totaal overige baten	48.646	47.042

De post 'Externe dienstverlening' betreft met name dienstverlening van Radboud Services (onder andere ICT-diensten, doorbelastingen kosten aan SSH& en HAN), management- en beheersvergoedingen, gebruik van apparatuur door derden en opbrengsten inzake congressen, leergangen en studiedagen.

De post 'Overig overige baten' betreft onder meer bijdragen van de HAN inzake de opleiding Mondzorgkunde, bijdragen aan leerstoelen, verkoop van boeken en dictaten, bijdragen aan vaccinaties, verkopen van de campuswinkels, subsidies en projectopbrengsten die geen betrekking hebben op onderwijs en onderzoek.

De stijging in 2018 ad € 1,9 miljoen komt voornamelijk voort uit de opbrengsten van de btw pro rata-regeling (€ 1,4 miljoen).

6.5 Personele lasten

bedragen x € 1.000,-	2018			2017		
	Exclusief Faculteit der Medische Wetenschappen	Faculteit der Medische Wetenschappen	Totaal	Exclusief Faculteit der Medische Wetenschappen	Faculteit der Medische Wetenschappen	Totaal
Bruto lonen en salarissen	194.393	95.572	289.965	196.094	89.155	285.249
Sociale lasten	23.525	11.157	34.682	22.729	10.408	33.137
Pensioenlasten	27.739	12.475	40.214	25.925	11.637	37.562
Lonen en salarissen	245.657	119.204	364.861	244.748	111.200	355.948
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	5.506	0	5.506	2.571	0	2.571
Personeel niet in loondienst	6.887	2.869	9.756	8.262	2.676	10.938
Overige personele lasten	5.087	8.663	13.750	5.356	8.081	13.437
Overige personele lasten	17.480	11.532	29.012	16.189	10.757	26.946
Totaal personele lasten	263.137	130.736	393.873	260.937	121.957	382.894

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Bruto lonen en salarissen

De bruto lonen en salarissen zijn ten opzichte van 2017 met € 4,7 miljoen toegenomen.

Dit betreft:

- Radboud Universiteit: afname € 1,7 miljoen:

Afname:

- aantal fte's: 21 lager (gemiddeld)	€ 1,9 miljoen
- verplichting 30%-regeling (last 2017)	€ 3,1 miljoen
- overig	€ 1,2 miljoen
Subtotaal	€ 6,2 miljoen

Toename:

- cao-stijging: 2,0 procent per 01-05-2018	€ 3,2 miljoen
- periodieken	€ 1,3 miljoen
Subtotaal	€ 4,5 miljoen

Per saldo afname € 1,7 miljoen

- Faculteit der Medische Wetenschappen: toename € 6,4 miljoen.

Belangrijkste posten zijn:

- aantal fte's: gemiddeld 41 hoger	+ € 2,7 miljoen
- cao-stijging	+ € 0,9 miljoen
- overig	+ € 2,8 miljoen
Totaal	+ € 6,4 miljoen

Sociale lasten

De toename van de sociale lasten ad € 1,5 miljoen wordt voor € 0,8 miljoen verklaard door de Radboud Universiteit, exclusief Faculteit der Medische Wetenschappen (stijging van de premiedruk van 11,6 naar 12,3 procent) en voor € 0,7 miljoen door de medische faculteit (hogere salarislaster). Bij de Faculteit der Medische Wetenschappen blijft de premiedruk 11,7 procent.

Pensioenlasten

De stijging van de pensioenlasten ad € 2,7 miljoen wordt voor € 1,8 miljoen verklaard door de Radboud Universiteit, exclusief medische faculteit (stijging van de premiedruk van 13,2 naar 14,4 procent) en voor € 0,9 miljoen door de medische faculteit (als gevolg van hogere salarislaster, zie hierboven). Bij de medische faculteit blijft de premiedruk op hetzelfde niveau van 13,1 procent.

Dotatie/vrijval personele voorzieningen

Er is een stijging van de lasten (ad € 2,9 miljoen) ten opzichte van 2017, met name door:

- hogere dotatie WNU	€ 1,2 miljoen
- hogere dotatie transitievergoeding	€ 0,9 miljoen
- hogere dotatie jubilea	€ 0,7 miljoen
- overig	€ 0,1 miljoen
Totaal	€ 2,9 miljoen

Personeel niet in loondienst

De kosten van personeel niet in loondienst dalen met € 1,1 miljoen, ondanks een lichte stijging bij de Faculteit der Medische Wetenschappen. Deels komt dit door een aantal eenmalige kostenposten in 2017 en deels door minder inhuur voor projectactiviteiten.

Bezoldiging college van bestuur/Stichtingsbestuur

Het fiscaal loon en de toekomstige beloningen (pensioenpremie werkgeversgedeelte) van de leden van het college van bestuur bedragen:

bedragen x € 1.000,-	2018		2017	
	Fiscaal loon	Pensioen-premie werkgever	Fiscaal loon	Pensioen-premie werkgever
Prof. dr. G.J.M. Meijer	-	-	5	1
prof. dr. D.H.J. Wigboldus	163	19	105	12
Prof. dr. J.H.J.M. van Krieken	161	19	157	18
Mevr. drs. W.L.M. de Koning-Martens RA	184	20	185	19
Totaal	508	58	452	50

Het Stichtingsbestuur SKU (Stichting Katholieke Universiteit) houdt, overeenkomstig de statuten, separaat toezicht op de Radboud Universiteit en het Radboudumc. De Radboud Universiteit en het Radboudumc kennen op grond van de statuten een eigen bestuur, stellen ieder afzonderlijk een jaarrekening op, en de invulling van de toezichthoudende rol is strikt van elkaar gescheiden.

In artikel 2.2 lid 1 WNT is bepaald dat partijen met betrekking tot de leden, onderscheidenlijk voorzitters, van de hoogste toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling als bedoeld in artikel 1.2, onderdelen f, g en h en artikel 1.3, geen bezoldiging overeenkomen die per kalenderjaar meer bedraagt dan 10 respectievelijk 15 procent van de voor de rechtspersoon of instelling geldende norm. Art. 1.3 van de WNT

bepaalt dat de artikelen 2 en 4 van de WNT van toepassing zijn op de in bijlage 1 bij de WNT opgenomen rechtspersonen of instellingen.

In de bijlage bij de WNT worden onder de kop 'Ministerie van OCW' de instellingen genoemd als bedoeld in artikel 1.2 onderdeel a van de WHW, jo. art. 1.8 WHW, jo. de bijlage bij de WHW, waarin de bekostigde instellingen zijn opgesomd, waaronder 'de bijzondere universiteit te Nijmegen, uitgaande van de Stichting Katholieke Universiteit'. In bijlage 1 bij de WNT wordt onder de kop 'Ministerie van VWS' genoemd '(...) de toegelaten instellingen, waaronder de academische ziekenhuizen.' Uit de bijlage blijkt dat de Radboud Universiteit respectievelijk het Radboudumc op andere gronden onder de WNT vallen. Hieruit volgt derhalve dat de Radboud Universiteit en het Radboudumc als onderscheiden instellingen worden aangemerkt.

De SKU concludeert dat er twee afzonderlijke instellingen zijn binnen één rechtspersoon, met individuele bezoldigingsmaxima die zijn neergelegd in de ministeriële regelingen van respectievelijk het ministerie van OCW en het ministerie van VWS. De toezichthouders ontvangen van de Radboud Universiteit en van het Radboudumc een bezoldiging. In onderstaande tabel zijn de bezoldigingen die ten laste komen van de Radboud Universiteit verantwoord.

Leden Stichtingsbestuur bedragen x € 1,-	2018	2017
Drs. L.M.L.H.A. Hermans	17.843	17.500
Drs. G.B. Paulides	0	13.750
Mw. mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You	15.500	15.500
Prof. dr. J.C. Stoof	13.750	13.750
Mw. drs. M.L. Henneman	13.937	13.750
Drs. P.C.H.M. Holland	13.790	13.750
Drs. P.A. Morshuis RC	805	0
	75.625	88.000

Toelichting WNT

Het normenkader rondom de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 2 december 2016, nr. 2016-0000691366, houdende vaststelling van beleidsregels inzake de toepassing van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector met ingang van 1 januari 2017. De Radboud Universiteit voldoet aan de afbouwregeling in de WNT-norm.

WNT-verantwoording 2018

De Wet normering topinkomens is van toepassing op de Radboud Universiteit. De voor de universiteit geldende klasse-indeling voor het onderwijs is G.

Het daarbij horend bezoldigingsmaximum bedraagt € 189.000.

De complexiteitspunten zijn per criterium als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
- Driejaarsgemiddelde van de totale baten per kalenderjaar	10	10
- Driejaarsgemiddelde van het aantal bekostigde studenten	4	4
- Het gewogen aantal onderwijssoorten	<u>5</u>	<u>5</u>
Totaal aantal complexiteitspunten	19	19

Bezoldiging van topfunctionarissen

2018				
<i>bedragen x € 1</i>	prof. dr. D.H.J. Wigboldus	prof. dr. J.H.J.M. van Krieken	mevr. drs. W.L.M. de Koning-Martens RA	overige functionaris
<i>Functiegegevens</i>	<i>Voorzitter college van bestuur</i>	<i>Rector magnificus</i>	<i>Vicevoorzitter college van bestuur</i>	<i>Hoogleraar</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	0,2
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
<i>Bezoldiging</i>				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	169.964	167.979	190.124	42.246
Beloningen betaalbaar op termijn	19.036	19.021	19.876	3.834
<i>Subtotaal</i>	<i>189.000</i>	<i>187.000</i>	<i>210.000</i>	<i>46.080</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000	189.000	189.000	37.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	189.000	187.000	210.000	46.080
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	De arbeidsovereenkomst is voor de inwerkingtreding van de WNT-2 afgesloten en bezoldiging valt onder het overgangsrecht van WNT	Marktconforme beloning
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

2017				
<i>bedragen x € 1</i>	prof. dr. D.H.J. Wigboldus	prof. dr. J.H.J.M. van Krieken	mevr. drs. W.L.M. de Koning-Martens RA	overige functionaris
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Rector magnificus	Vicevoorzitter college van bestuur	Hoogleraar
Aanvang en einde functie- vervulling in 2017	1/5 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	0,2
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	109.552	162.921	191.198	41.756
Beloningen betaalbaar op termijn	11.941	18.079	18.802	3.730
Subtotaal	121.493	181.000	210.000	45.486
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	121.493	181.000	210.000	45.486
Totale bezoldiging	121.493	181.000	210.000	45.486

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2018

<i>bedragen x € 1</i>	Drs. L.M.L.H.A. Hermans	Mw. mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You	Drs. G.B. Paulides	Prof. dr. J.C. Stoof	Mw. drs. M.L. Henneman	Drs. P.C.H.M. Holland	Drs. P.A. Morshuis RC
Functiegegevens	Voorzitter	Vicevoorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
	Stichtingsbestuur	Stichtingsbestuur					
Aanvang en einde functie- vervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1- 4/3	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	11/12 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	17.843	15.500	0	13.750	13.937	13.790	805
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	3.210	18.900	18.900	18.900	1.087
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	17.843	15.500	0	13.750	13.937	13.790	805
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan							
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling							
Gegevens 2017							
	Drs. L.M.L.H.A. Hermans	Mw. mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You	Drs. G.B. Paulides	Prof. dr. J.C. Stoof	Mw. drs. M.L. Henneman	Drs. P.C.H.M. Holland	
Functiegegevens	Voorzitter	Vicevoorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	
	Stichtingsbestuur	Stichtingsbestuur					
Aanvang en einde functie- vervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1- 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging							
Bezoldiging	17.500	15.500	13.750	13.750	13.750	13.750	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0	0	
Totale bezoldiging	17.500	15.500	13.750	13.750	13.750	13.750	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan							
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling							

Overzicht declaraties en facturen leden college van bestuur over 2018

<i>bedragen x € 1</i>	Prof. dr. D.H.J. Wigboldus Voorzitter	Drs. W.L.M. de Koning-Martens Vicevoorzitter	Prof. dr. J.H.J.M. van Krieken Rector magnificus
Representatiekosten	149	270	175
Vaste onkostenvergoeding	2.400	2.400	2.400
Reiskosten binnenland	20.311	25.081	20.198
Reiskosten buitenland	6.373	3.244	505
Overige kosten	8.032	-	135
Totaal	37.265	30.995	23.413

De volgende uitgaven dienen uit de maandelijkse onkostenvergoeding te worden betaald en komen derhalve niet voor separate vergoeding of declaratie in aanmerking:

- Kosten voor ontvangst van collega's, medewerkers en zakenrelaties thuis;
- Kosten voor diverse consumpties tijdens binnen- en buitenlandse dienstreizen anders dan die welke zijn inbegrepen onder de reis- en verblijfkosten volgens het declaratiereglement;
- Individuele (relatie)geschenken;
- Viering van eigen feestelijke gebeurtenissen met collega's en medewerkers;
- Aanschaf op eigen naam van vakliteratuur en abonnementen;
- Kleine onkosten voor werkzaamheden die vanuit huis worden verricht, zoals voor kantoorartikelen, het maken van kopieën en het verzenden van post;
- Persoonlijke verzorging en kleding;
- aanpassing en inrichting van de eigen woning.

Aantal fte's per 31 december 2018

De fte's per 31 december 2018 zijn inclusief het personeel van de Faculteit der Medische Wetenschappen (FMW), waarvoor bij het OBP (ondersteunend en beheerspersoneel) en een deel van het WP (wetenschappelijk personeel) verdeelsleutels zijn gehanteerd. Ook de personele kosten van deze faculteit zijn in de cijfers van de Radboud Universiteit opgenomen. Er zijn geen medewerkers in dienst van buitenlandse vestigingen en/of buitenlandse deelnemingen.

	Exclusief FMW		FMW		Totaal	
2018	Fte's		Fte's		Fte's	
WP	1.667	52%	1.068	62%	2.735	55%
OBP	1.531	48%	666	38%	2.197	45%
Totaal	3.198	100%	1.734	100%	4.932	100%

2017	Fte's		Fte's		Fte's	
WP	1.717	53%	1.025	62%	2.742	56%
OBP	1.523	47%	626	38%	2.149	44%
Totaal	3.240	100%	1.651	100%	4.891	100%

Verschil	Fte's		Fte's		Fte's	
WP	-50	-1%	43	0%	-7	-1%
OBP	8	1%	40	0%	48	1%
Totaal	-42	0%	83	0%	41	0%

De toename van het relatieve aandeel OBP wordt veroorzaakt door definitie kwesties (verschuiving van WP naar OBP), maar komt ook door specifieke oorzaken zoals meer ICT in het onderwijs en privacywetgeving, welke leiden tot meer noodzakelijke inzet van OBP.

De stijging met 41 fte's komt door een stijging bij de medische faculteit (83), waar bij de universiteit een daling (42 fte's) te zien is.

Vooral de daling van het aantal promovendi (23) en onderzoekers (17) bij het wetenschappelijk personeel (WP) veroorzaakt de daling in het totaal aantal fte's (42) bij de Radboud Universiteit, exclusief medische faculteit.

Het aantal fte's ondersteunend en beheerspersoneel (OBP) bij de Radboud Universiteit, exclusief medische faculteit is licht gestegen: met 8 fte's. Bij de medische faculteit is zowel een stijging bij het aantal WP (+ 43 fte's), door meer onderzoeksprojecten, als bij het OBP (+ 40 fte's) te zien. De vermelding van de fte-omvang bij het Radboudumc was abusievelijk circa 20 fte's te laag in 2017, wat een deel van de fte-toename bij het OBP in 2018 verklaart.

6.6 Afschrijvingen

bedragen x € 1.000,-	2018	2017
Gebouwen	24.248	23.837
Inventaris en apparatuur	7.720	7.004
Informatiesystemen	283	271
Overige activa	0	-1.022
Materiële vaste activa	32.251	30.090

De stijging van de afschrijvingslasten wordt veroorzaakt door het vervallen van de negatieve afschrijving overige activa. Tevens is de extra afschrijving inzake het Linnaeus- en het Bestuursgebouw verwerkt (€ 0,6 miljoen). Verder stijgen de kosten van de afschrijving van inventaris en apparatuur mede door investeringen in de nieuwe huisvesting van de Faculteit der Managementwetenschappen (Elinor Ostromgebouw).

6.7 Huisvestingslasten

bedragen x € 1.000,-	2018	2017
Huur	759	1.040
Verzekeringen	517	546
Energie en water	4.426	5.023
Schoonmaakkosten	6.449	6.543
Heffingen	3.473	3.310
Overige huisvestingslasten	4.403	4.491
Uitbestede diensten aan derden	1.697	2.658
Dotatie/vrijval voorziening asbestverwijdering	5.461	2.287
Dotatie/vrijval voorzieningen huisvesting overig	967	2.294
Totaal huisvestingslasten	28.153	28.193

De huisvestingslasten zijn in 2018 per saldo vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2017. Enerzijds zijn de kosten van energie en water met € 0,6 miljoen gedaald (het UVB speelt een belangrijke rol in het terugdringen van het energieverbruik) en die van uitbestede diensten derden met € 1,0 miljoen (bij Vastgoed zijn minder posten dan in 2017 direct ten laste van de exploitatie verantwoord). Anderzijds zijn de dotaties aan de voorzieningen met € 1,8 miljoen gestegen.

6.8 Overige lasten

bedragen x € 1.000,-	2018	2017
Verlies verkoop overtollige activa	63	107
Verbruik grond- en hulpstoffen	25.486	26.639
Uitbestede diensten aan derden	35.190	30.803
Reis- en verblijfkosten	8.379	8.538
Kosten transportmiddelen	155	107
Kantoorkosten	1.279	1.273
Drukwerk	3.417	3.338
Diverse overige lasten	5.222	9.122
Communicatiekosten	2.882	3.117
Inkomensoverdrachten (excl. ziekenhuis werkplaatsfunctie)	8.739	9.118
Dotatie/vrijval overige voorzieningen	614	878
Inventaris en apparatuur en leermiddelen	19.746	20.054
Totaal	111.172	113.095

De overige lasten zijn met € 1,9 miljoen gedaald. De daling deed zich vooral voor bij de grond- en hulpstoffen (- € 1,2 miljoen) en diverse overige lasten (- € 3,9 miljoen) door gewijzigde eliminatieboekings. Daar staat een stijging bij de uitbestede diensten derden van € 4,4 miljoen tegenover. Dit komt vooral door een stijging van € 2,4 miljoen door meer kosten van bouwprojecten bij Radboud Services (UVB).

Kosten boeken

De kosten van aangeschafte (elektronische) boeken en tijdschriften worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. In 2018 ging het om een bedrag van € 5,8 miljoen.

Accountants- en advieskosten

bedragen x € 1	2018	2017
Honoraria voor adviesdiensten op fiscaal terrein	60.918	119.358
Honoraria voor andere controleopdrachten	70.455	69.181
Honoraria voor andere niet-controlediensten	68.373	40.732
Honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening	254.100	200.654
Eindtotaal	453.846	429.925

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door externe onafhankelijke accountants, zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2018, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

6.9 Financiële baten

Het financieel resultaat (€ 51.000) is ten opzichte van vorig jaar (€ 270.000) met € 219.000 afgenomen. De rentebaten over de liquide middelen zijn in 2018 gelijk gebleven op vrijwel nihil. Wel is in 2017 eenmalig een rentevergoeding ad € 265.000 van de Belastingdienst ontvangen.

6.10 Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven

Per 1 januari 2016 is de Wet modernisering belastingplicht overheidsondernemingen van kracht. Uitgangspunt in deze jaarrekening vormt toepassing van de in deze wet opgenomen subjectvrijstelling (artikel 6b lid 1 Vpb), inhoudende een gehele vrijstelling van belastingplicht voor het lichaam (zijnde de SKU) als zodanig. Voor de jaren 2016 en 2017 is een vrijstelling verkregen. Bij gelijkblijvende feiten en omstandigheden zal deze vrijstelling ook in 2018 en latere jaren van toepassing zijn.

Fiscale eenheid vennootschapsbelasting

Radboud University Holding B.V. en haar vier deelnemingen vormen samen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Per balansdatum is geen vordering latente belastingen opgenomen aangezien omtrent de omvang van de compensabele verliezen onzekerheid bestaat. Mede daarom is in de resultatenrekening 2018 geen post vennootschapsbelasting opgenomen.

7 Enkelvoudige balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	Verwijzing	31-12-2018	31-12-2017
Materiële vaste activa	9.2	371.309	355.303
Financiële vaste activa	9.3	11.147	12.145
Totaal vaste activa		382.456	367.448
Vorraden	9.4	221	317
Vorderingen	9.5	24.067	26.263
Liquide middelen	9.7	83.265	86.197
Rekening-courant groepsmaatschappijen	9.6	2.759	-202
Totaal vlottende activa		110.312	112.575
Totaal activa		492.768	480.023
Eigen vermogen	9.8	304.094	294.185
Voorzieningen	9.9	33.840	37.144
Langlopende schulden	9.10	8.641	2.186
Kortlopende schulden	9.11	146.193	146.508
Totaal passiva		492.768	480.023

8 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2018

<i>bedragen x € 1.000,-</i>			
Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Rijksbijdragen (excl. werkplaatsfunctie)	304.726	291.104	292.881
College-, cursus-, les- en examengelden	41.185	41.000	39.516
Baten werk i.o.v. derden	175.267	170.957	170.089
Overige baten derden	45.168	42.976	43.673
Baten interne dienstverlening	2.346	-1.579	0
Totaal baten	568.692	544.459	546.159
Lasten			
Personele lasten	392.404	381.739	381.722
Afschrijvingen	31.585	30.450	29.643
Huisvestingslasten	28.791	20.171	30.355
Overige lasten	106.723	110.722	105.971
Totaal lasten	559.503	543.082	547.691
Saldo baten en lasten	9.189	1.377	-1.532
Financiële baten	241	323	601
Resultaat deelnemingen	478	985	1.854
Exploitatieresultaat	9.908	2.685	923

9 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

9.1 Algemeen

Voor de enkelvoudige jaarrekening geldt dat dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gehanteerd als voor de geconsolideerde jaarrekening in paragraaf 4.2.

9.2 Aansluiting enkelvoudige en geconsolideerde balans inzake materiële vaste activa

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	31-12-2018	31-12-2017
Enkelvoudig	371.309	355.303
Verbonden partijen		
– Gebouwen en terreinen	11.084	11.493
– Inventaris	6	56
<i>Totaal verbonden partijen</i>	<i>11.090</i>	<i>11.549</i>
Geconsolideerd	382.399	366.852

Een toelichting op de mutaties is opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde balans. De materiële vaste activa van de verbonden partijen betreffen de gebouwen van B.V. Campus Radboud Universiteit alsmede inventaris van B.V. Campus Radboud Universiteit en de VOF Uitvoeringsorganisatie Beroepsopleiding Advocaten.

9.3 Overzicht financiële vaste activa

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings 2018	Resultaat 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Deelnemingen				
Radboud University Holding B.V.	3.388	0	478	3.866
<i>Subtotaal</i>	<i>3.388</i>	<i>0</i>	<i>478</i>	<i>3.866</i>

		Verstrekte leningen	Aflossingen / afboekingen	
Leningen aan deelnemingen en verbonden partijen				
B.V. Campus Radboud Universiteit	6.588		-577	6.011
Radboud University Participations B.V.	236	0		236
Overige leningen	29		-21	8
<i>Subtotaal</i>	<i>6.853</i>	<i>0</i>	<i>-598</i>	<i>6.255</i>
Overige leningen u/g				
Overige langlopende vorderingen	1.904		-878	1.026
Totaal	12.145	0	-998	11.147

Leningen aan deelnemingen en verbonden partijen

Dit betreft:

- Drie door de Radboud Universiteit verstrekte leningen (nominale groot € 7,4 miljoen, € 4,4 miljoen en € 10,5 miljoen) in verband met de aankoop/financiering van de gebouwen Mercator I, II en III. De over de leningen afgesproken rente bedraagt 4 procent en de oorspronkelijke looptijd van de leningen bedraagt respectievelijk 18, 24 en 25 jaar. Als zekerheid voor de leningen is een hypotheekrecht gevestigd op de gebouwen Mercator I, II en III.
- Drie door de Radboud Universiteit verstrekte leningen in verband met door Radboud University Participations B.V. aan Secmatix B.V. verstrekte financiering ad € 236.000 (exclusief rente). Het betreft vastrentende leningen met een rente van 8 procent en zonder tussentijdse aflossingsverplichtingen. De resterende looptijd bedraagt twee jaar voor een tweetal leningen (samen € 86.000) en zeven jaar voor de derde lening (ad € 150.000).
- De overige € 8.000 betreft twee leningen aan studentenverenigingen.

9.4 Voorraden

De voorraden betreffen gebruiksgoederen gewaardeerd tegen vaste verrekensprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

9.5 Vorderingen

Het verschil met de geconsolideerde balans ad circa € 1,6 miljoen lager betreft reguliere vooruitbetaalde kosten van de groepsmaatschappijen en de vooruitbetaalde vennootschapsbelasting van de Radboud University Holding B.V. ad € 0,7 miljoen.

9.6 Rekening-courant groepsmaatschappijen

Aansluiting enkelvoudige en geconsolideerde balans inzake groepsmaatschappijen:

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	31-12-2018	31-12-2017
Enkelvoudig	2.759	-202
B.V. Campus Radboud Universiteit	-1.597	479
Campus Detachering B.V.	198	106
Radboud University Holding B.V.	-998	-308
Radboud University Participations B.V.	-362	-75
Geconsolideerd	0	0

9.7 Liquide middelen

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	31-12-2018	31-12-2017
Bank- en girorekeningen	18.235	21.165
Depositoirekeningen	65.000	65.000
Kas	30	31
Totaal	83.265	86.197

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

9.8 Aansluitingen enkelvoudige en geconsolideerde vermogenspositie

Het enkelvoudige en geconsolideerde eigen vermogen is in het verslagjaar als volgt toegenomen:

<i>bedragen x € 1.000,-</i>		
Eigen vermogen jaarrekening 31-12-2017		
- enkelvoudig	294.186	
- verbonden partijen zonder kapitaalsbelang	1.599	
- <i>geconsolideerd</i>		295.785
Resultaat 2018		
- enkelvoudig	9.908	
- verbonden partijen zonder kapitaalsbelang	375	
- <i>geconsolideerd</i>		10.283
Eigen vermogen per 31-12-2018		
- enkelvoudig	304.094	
- verbonden partijen zonder kapitaalsbelang	1.974	
- geconsolideerd		306.068

Het verschil tussen enkelvoudig en geconsolideerd eigen vermogen en resultaat bestaat uit de verbonden partijen zonder kapitaalsbelang. De samenstelling van eigen vermogen en resultaat van deze partijen is opgenomen in het 'Overzicht verbonden partijen'.

9.9 Voorzieningen

Het verschil tussen de voorzieningen op de enkelvoudige en de geconsolideerde balans bedraagt € 0,1 miljoen en betreft hoofdzakelijk B.V. Campus en Campus Detachering B.V.

9.10 Langlopende schulden

Zie voor een toelichting paragraaf 5.8.

9.11 Kortlopende schulden

Aansluiting enkelvoudige en geconsolideerde balans inzake kortlopende schulden:

<i>bedragen in € 1.000</i>	31-12-2018	31-12-2017
Enkelvoudig	146.192	147.504
B.V. Campus Radboud Universiteit	1.081	2.818
Campus Detachering B.V.	31	-21
Radboud University Holding B.V.	0	1
Radboud University Participations B.V.	87	40
RBA B.V.	3.936	3.738
SJPO/SBRO	482	371
Eliminaties	0	-3.083
Geconsolideerd	151.809	151.368

9.12 Aansluitingen enkelvoudige en geconsolideerde staat van baten en lasten

<i>bedragen x € 1 miljoen</i>	2018			2017		
	enkel-voudig	verbonden partijen overige stichtingen RUH, eliminatie-posten consolidatie	geconsolideerd	enkel-voudig	verbonden partijen overige stichtingen RUH, eliminatie-posten consolidatie	geconsolideerd
Baten	568,7	7,0	575,7	546,2	8,9	555,1
Lasten	559,5	5,9	565,4	547,7	6,6	554,3
Saldo baten en lasten	9,2	1,1	10,3	-1,5	2,3	0,8
Financiële baten	0,2	-0,2	0,0	0,6	-0,3	0,3
Resultaat deelnemingen	0,5	-0,5	0,0	1,8	-1,8	0,0
Exploitatieresultaat	9,9	0,4	10,3	0,9	0,2	1,1

9.13 Resultaat deelnemingen

Het resultaat is gespecificeerd in paragraaf 9.3.

9.14 Overige toelichtingen enkelvoudig

- Voor de niet uit de balans blijvende regelingen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans. Enkelvoudig hebben de verplichtingen inzake nieuwbouwprojecten een omvang van € 65,4 miljoen.
- Het aantal fte's enkelvoudig en geconsolideerd is gelijk. Bij de verbonden partijen zijn geen medewerkers in dienst. Zie ook de toelichting op het aantal fte's hierna in paragraaf 10.
- De rijksbijdrage Academisch Ziekenhuis wordt verstrekt aan het Radboudumc waarmee de Radboud Universiteit gezamenlijk de Stichting Katholieke Universiteit vormt.

9.15 Niet in de balans opgenomen regelingen

De Radboud Universiteit heeft aan B.V. Campus Radboud Universiteit verklaard de leningen en de rekening-courantfaciliteit niet op korte termijn, dat wil zeggen: voor eind 2019, op te eisen.

9.16 Overzicht verbonden partijen

Meerderheidsdeelneming (B.V. of N.V.)

bedragen x € 1.000,-

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018	Exploitatie- resultaat 2018	Omzet 2018	Verklaring art. 2.403 BW ja/nee	Consolidatie- percentage	Deelname- percentage
Radboud University Holding B.V.	B.V.	Nijmegen	O.a. onroerende zaken	3.866	478	16.178	nee	100	100
tf2 devices B.V.	B.V.	Nijmegen	contractonderzoek	10*	-127 *	66 *	nee	0	51

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

bedragen x € 1.000,-

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018	Exploitatie- resultaat 2018	Omzet 2018	Verklaring art. 2.403 BW ja/nee	Consolidatie- percentage	
SBRO	Stichting	Nijmegen	contractonderzoek	753	88	137	nee	100	
SJPO	Stichting	Nijmegen	contractonderwijs	1.219	286	450	nee	100	
Totaal				1.972	374	587			

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

bedragen x € 1.000,-

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018	Exploitatie- resultaat 2018				
LOFAR C.V.	C.V.	Dwingeloo	contractonderzoek	0	0				
Secmatix B.V.	B.V.	Nijmegen	contractonderzoek	-887 *	- 476 *				
Totaal				-887	-476				

Geen deelneming

TeleMANN	Stichting	Nijmegen	overig	141	12				
Stichting Fondsbeheer Gelderland Valoriseert	Stichting	Arnhem	overig	2.443	-374				
Totaal				2.584	-362				

* Cijfers over 2018 nog niet bekend.

Verbonden partijen (meerderheidsdeelneming of beslissende zeggenschap)

Naam	Doelstelling	Bestuur	Directie
Radboud University Holding B.V.	O.a. onroerende zaken		Drs. G.B. van Assem
SBRO	Rechtswetenschappelijk onderzoek	Prof. mr. C.J.H. Jansen (voorzitter)	n.v.t.
		Prof. mr. S.E. Bartels	
		Prof. mr. M.P. Nieuwe Weme	
		Prof. mr. C.D.J. Bulten	
		Mr. B.A. Schuiling	
SJPO	Postdoctoraal onderwijs rechten	Prof. mr. C.J.H. Jansen (voorzitter)	n.v.t.
		Prof. mr. F.W.J.M. Schols	
		Mr. T.E.P.A. Lam	
VOF Uitvoeringsorganisatie Beroepsopleiding Advocaten, gevestigd te Nijmegen	Contractonderwijs		Mw. mr. M.L.A. van den Bosch
			Drs. J. de Boer
			Mw. mr. H.F.M. van de Griendt

* Cijfers over 2018 nog niet bekend.

9.17 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening**Bestemming exploitatieresultaat**

Het college van bestuur stelt voor het resultaat ad € 10.283.000 aan het eigen vermogen toe te voegen. In de toelichting op de geconsolideerde balans is bij de post Eigen vermogen aangegeven welke bestemmingen daarbij zijn benoemd.

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening 2018 is vastgesteld door het college van bestuur van de Radboud Universiteit op 24 mei 2019.

College van bestuur:

Daniël Wigboldus, voorzitter
Wilma de Koning-Martens, vicevoorzitter
Han van Krieken, rector magnificus

Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening is goedgekeurd door het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit op 24 mei 2019.

Stichtingsbestuur:

Loek Hermans, voorzitter
Lilian Gonçalves-Ho Kang You, vicevoorzitter
Peter Holland, lid
Maria Henneman, lid
Hans Stoof, lid
Paul Morshuis, lid
Carina Hilders, lid

Overige gegevens

1 Specificatie naar eenheden

<i>bedragen x € 1.000,-</i>	a. Opbrengst werk i.o.v. derden	b. Personele lasten	c. Materiële lasten	Totaal lasten	Fte WP	Fte OBP	Fte totaal
Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen	855	9.329	2.605	11.934	68	28	96
Faculteit der Letteren	10.531	33.359	7.510	40.869	269	109	378
Faculteit der Managementwetenschappen	4.125	22.905	7.251	30.156	177	66	243
Faculteit der Medische Wetenschappen (Radboudumc)	103.821	130.736	51.592	182.328	1068	666	1734
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica	34.688	65.985	34.785	100.770	569	297	866
Faculteit der Rechtsgeleerdheid	2.340	21.546	6.057	27.603	151	112	263
Faculteit der Sociale Wetenschappen	13.956	44.211	12.034	56.245	359	145	504
Totaal faculteiten	170.316	328.071	121.834	449.905	2.661	1.423	4.084
Radboud Services	0	56.901	70.262	127.163	0	731	731
Donders Centre for Cognitive Neuroimaging	4.496	5.674	4.368	10.042	50	24	74
ITS	159	1	161	162	0	0	0
Radboud Docenten Academie	298	3.433	869	4.302	23	14	37
Totaal instituten	4.953	9.108	5.398	14.506	73	38	111
B.V. Campus	0	0	2.714	2.714			0
Campus Detachering B.V.	0	6.982	137	7.119			0
Overige stichtingen	0	0	213	213			0
Radboud Beroepsopleiding Advocaten B.V.	5.897	0	5.164	5.164			0
Radboud University Holding B.V.	0	0	1	1			0
Radboud University Participations B.V.	0	0	324	324			0
Totaal verbonden partijen	5.897	6.982	8.553	15.535	0	0	0
Algemene universitaire activiteiten	0	4.994	17.381	22.375			0
Concern	0	-949	1.282	333		6	6
Concerninformatiesystemen	0	777	10.945	11.722			0
Vastgoed	0	0	30.983	30.983			0
Totaal centraal	0	4.822	60.591	65.413	0	6	6
Consolidatieposten enkelvoudige jaarrekening	0	-6.498	-90.986	-97.484			0
Consolidatieposten geconsolideerde jaarrekening	0	-5.513	-4.077	-9.590			0
Totaal eliminaties	0	-12.011	-95.063	-107.074	0	0	0
	181.166	393.873	171.575	565.448	2.734	2.198	4.932

2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en stichtingsbestuur van Radboud Universiteit Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Radboud Universiteit Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Radboud Universiteit Nijmegen op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Radboud Universiteit Nijmegen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam
T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponseed bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 5,8 miljoen. De materialiteit is gebaseerd op 1% van de totale baten. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 14,0 miljoen, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3 Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het stichtingsbestuur overeengekomen dat wij aan het stichtingsbestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 275.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen, die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Radboud Universiteit Nijmegen maakt samen met Radboudumc deel uit van Stichting Katholieke Universiteit. De financiële informatie van Radboud Universiteit Nijmegen, Radboudumc en hun groepsonderdelen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Katholieke Universiteit. Radboud Universiteit Nijmegen is een onderwijsinstelling op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en stelt op basis van die wet een eigen jaarverslag op.

Radboud Universiteit Nijmegen staat als onderwijsinstelling aan het hoofd van een groep van organisaties, die verder bestaat uit 8 groepsonderdelen. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Radboud Universiteit Nijmegen. De uitvoering van de activiteiten van de Faculteit der Medische Wetenschappen in het kader van Onderwijs en Onderzoek (O&O) is ondergebracht in het Radboudumc. Conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 660.506, zijn de baten uit Onderwijs en Onderzoek (O&O-gelden) en de daaraan toe te rekenen lasten van de facultaire taken integraal in de geconsolideerde jaarrekening van Radboud Universiteit Nijmegen verwerkt.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen Radboud Universiteit Nijmegen, zijnde de onderwijsinstelling, en de Faculteit der Medische Wetenschappen. Bij deze onderdelen is een controle van de volledige financiële informatie uitgevoerd omdat deze individueel een significante omvang hebben. De overige groepsonderdelen die worden geconsolideerd, zijn individueel op basis van omvang, aard en omstandigheden als niet-significant aangemerkt. Deze vertegenwoordigen individueel geen van alle meer dan 1% van de geconsolideerde baten of 1% van het geconsolideerde balanstotaal. Bij deze groepsonderdelen hebben wij cijferanalyses of specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van deze werkzaamheden de volgende dekking over onderstaande jaarrekeningposten verkregen:

Baten	99%
Balanstotaal	99%

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met het stichtingsbestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Kernpunten	Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten
<i>Geen wijzigingen in de kernpunten</i> De kernpunten voor 2018 zijn dezelfde als voor 2017 gezien het belang van management schattingen en de lange termijn activiteiten.	

Kernpunten	Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten
Waardering voorziening asbestverwijdering <i>De toelichtingen op gebouwen en terreinen, en de voorziening zijn opgenomen in de waarderingsgrondslagen en referentie 5.1 respectievelijk referentie 5.7.</i> Radboud Universiteit Nijmegen heeft het beleid dat voor panden waarvoor een concreet bestuursbesluit is genomen tot renovatie of sloop, een voorziening voor noodzakelijke asbestsanering wordt gevormd. Voor verwachte kosten voor asbestsanering voor gebouwen waarvoor geen besluit is genomen worden de verwachte kosten in de 'niet in de balans opgenomen regelingen' (referentie 5.10) toegelicht. Het vastgoedbeleid van Radboud Universiteit Nijmegen is verankerd in het door het college van bestuur en het stichtingsbestuur goedgekeurde meerjareninvesteringsplan 2016 (2016- 2025). In dit plan zijn in 2018 de laatste vastgoedontwikkelingen verwerkt op basis waarvan concrete besluiten omtrent de nieuwbouw, renovatie en sloop worden genomen. Het bestuur heeft een inschatting gemaakt van de verwachte uitgaven voor asbestverwijdering en de daaraan gerelateerde sloopkosten ten behoeve van de bepaling van de betreffende voorziening. Voor deze inschatting heeft het management gebruik gemaakt van taxaties van externe deskundigen alsmede gegevens van recent uitgevoerde asbestsaneringen. De uitgangspunten zoals het aantal vierkante meters en verwachte kosten zijn bij het opmaken van de jaarrekening geactualiseerd op basis van de meest recente taxaties en kosten van asbestsaneringen in 2018 en rekening houdend met de genomen bestuursbesluiten. Gegeven de hoogte van de voorziening, de omvang van de mutaties in het huidige boekjaar en de inherente schattingsonzekerheid vinden wij de waardering van deze voorziening een kernpunt in onze controle.	 Wij hebben kennisgenomen van de plannen, analyses en financiële onderbouwingen voor sloop- en verwijderingswerkzaamheden voor asbest volgens het vastgoedplan. We hebben hierbij getoetst of voor alle panden verwerkt in de voorziening een concreet bestuursbesluit tot renovatie of sloop aanwezig is en of alle panden waarvoor concrete bestuursbesluiten aanwezig zijn, zijn verwerkt in de voorziening asbestverwijdering. We hebben een aansluiting gemaakt tussen de verwachte kosten voor asbestverwijdering in de voorziening en de onderliggende externe taxaties en de recente asbestsaneringen. Wij hebben de deskundigheid en onafhankelijkheid van de externe deskundigen geëvalueerd om te valideren dat de inschattingen bruikbaar zijn als onderbouwing. Tevens hebben we inzicht verkregen in de werkzaamheden van de externe deskundigen om vast te stellen dat de taxaties adequaat zijn voor het vormen van de voorziening. We hebben de werkelijke kosten voor asbestsaneringen in 2018 aan de hand van facturen vergeleken met de inschattingen van voorgaand jaar om de redelijkheid van de inschattingen van het management te beoordelen. Vervolgens hebben wij getoetst of de prijs uit geactualiseerde taxaties van de deskundigen en recente asbesttransacties in lijn is met de schattingen van de verwachte kosten voor toekomstige asbestverwijdering. Bij de bovenstaande werkzaamheden hebben wij geen materiële verschillen aangetroffen.

Toerekening van baten contractonderzoek

De toelichtingen op contractonderzoek als onderdeel van de baten werk in opdracht van derden Onderwijs en Onderzoek ("O&O") zijn opgenomen in de waarderingsgrondslagen en referentie 5.9 en 6.3.

De baten contractonderzoek bedragen €140,3 miljoen en zijn afkomstig uit meerjarige onderzoeksprojecten. Hieruit vloeit de balanspositie kortlopende schulden onderhanden projecten (vooruitontvangen subsidies) €51,9 miljoen per 31 december 2018 voort.

De verantwoordelijkheid inzake de uitvoering en beheersing van de onderzoeksprojecten ligt bij de faculteiten. Dit houdt in dat de procedures omtrent het contractonderzoek decentraal zijn ingericht, waaronder de periodieke herijking van de totale verwachte uitvoeringskosten en de daarmee samenhangende toerekening van baten. De monitoring op tijdige afsluiting van projecten en een analyse van de projectstanden wordt decentraal, 4-maandijks, met behulp van signaallijsten door projectadministrateurs uitgevoerd. De projectresultaten worden verwerkt in de financiële administratie.

De onderzoeksprojecten kennen vaak een looptijd van meerdere jaren waarbij verschillende subsidieregelingen van toepassing zijn. De baten worden toegerekend aan jaren in lijn met de ontwikkeling van de (verwachte) uitvoeringskosten. Het grootste deel van deze uitvoeringskosten betreffen personele lasten. Radboud Universiteit Nijmegen gebruikt de omvang van de personele aanstellingen op projecten voor de toerekening van deze lasten. Inherent kent het uitvoeren van onderzoek een onvoorspelbaar karakter. Dit vraagt periodieke herijking van de van de verwachte uitvoeringskosten, met name ten aanzien van de personele inzet en daarmee samenhangende toerekening van baten.

Gegeven de omvang van de baten contractonderzoek, het decentrale karakter, de diversiteit van subsidieregelingen en het schattingselement omtrent de nog te maken uitvoeringskosten vinden wij dit een kernpunt in onze controle.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij inzicht verkregen in de interne beheersing rondom de systematiek voor het toerekenen van personele kosten, overhead en overige kosten aan onderzoeksprojecten, en deze getoetst. In dit kader hebben wij de betrouwbaarheid van de signaleringslijsten, die gebruikt worden door projectcontrollers om risico's te identificeren, vastgesteld evenals de adequate opvolging van de signalen door de projectcontrollers per jaareinde.

Wij hebben voor de projecten die in 2018 zijn afgesloten de eerdere financiële inschattingen getoetst, teneinde de kwaliteit van de managementinschattingen vast te stellen met als doel de aard en omvang van de werkzaamheden te bepalen.

Wij hebben een deelwaarneming verricht en voor de geselecteerde projecten de juistheid en volledigheid van de toerekende personele- en overige kosten getoetst aan de hand van aanstellingsovereenkomsten, salarisgegevens, ingediende projectbegrotingen, facturen en voor de opslag indirecte personele kosten de consistente toepassing van de gehanteerde overheadpercentages en overeenstemming met de subsidievoorwaarden.

Voor de geselecteerde projecten is ook de toerekening van baten en de daaruit voortkomende balanswaardering geëvalueerd. De voortgang, gebaseerd op de gerealiseerde en de volgens de projectleider nog te verwachten uren en de hieraan gerelateerde kosten, is vergeleken met de subsidievoorwaarden en de in de projectbegroting opgenomen kosten.

Bij onze werkzaamheden hebben wij geen materiële verschillen aangetroffen.

Waardering van voorziening Werkloosheidsregeling Nederlandse Universiteiten (WNU)

De toelichtingen op deze voorziening (voorheen wachtgeld) is opgenomen in de waarderingsgrondslagen en referentie 5.7.

Radboud Universiteit Nijmegen heeft ultimo 2018 voor €8,4 miljoen aan WNU-voorziening verantwoord, bestemd voor toekomstige arbeidsrechtelijke verplichtingen gebaseerd op opgebouwde wachtgeldrechten per balansdatum.

De voorziening is op personeelsniveau opgebouwd op basis van UWV-opgaves (voor het wettelijk deel) en RAET-opgaves (voor het bovenwettelijk deel). De omvang van de voorziening is tevens beïnvloed door schattingen van het management omtrent de looptijd van de verwachte verplichtingen vanuit de werkloosheidsregeling en de Bovenwettelijke Werkloosheidsregeling Nederlandse Universiteiten. Radboud Universiteit Nijmegen neemt vanuit het oogpunt van voorzichtigheid op basis van opgebouwde rechten de maximale verplichting op.

Gegeven de omvang van de voorziening en het schattingselement vinden wij dit een kernpunt in onze controle.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij kennisgenomen van de cao en (boven)wettelijke bepalingen.

Wij hebben de interne beheersing omtrent de juistheid van de in de salarisadministratie opgenomen gegevens getoetst. Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben we geconcludeerd dat we in het kader van de jaarrekeningcontrole kunnen steunen op deze interne beheersing.

Aanvullend hebben wij getoetst of de gehanteerde salarisgegevens in de berekening van de voorziening aansluit met de salarisadministratie. We hebben de redelijkheid en consistente verwerking van de gehanteerde uitgangspunten betreffende de (bovenwettelijke) werkloosheidsregeling getoetst met behulp van UWV-opgaves (wettelijk) en RAET-opgaves (bovenwettelijk) op personeelsniveau.

Radboud Universiteit Nijmegen hanteert bij de vorming van de voorziening als uitgangspunt de maximale wachtgeldverplichting en houdt derhalve geen rekening met eventuele voortijdige uitstroom. Dit hebben we aan de hand van de werkelijke onttrekkingen beoordeeld als voorzichtig, maar binnen een acceptabele bandbreedte.

Benadrukking van toelichting op de aansprakelijkheid uit hoofde van financieringsovereenkomst Radboudumc in de jaarrekening

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel niet in de balans opgenomen regelingen in de toelichting op pagina 83 van de jaarrekening, waarin de aansprakelijkheid van Radboud Universiteit Nijmegen is toegelicht uit hoofde van een door Radboudumc afgesloten financieringsovereenkomst en waarbij Stichting Katholieke Universiteit zekerheden heeft verstrekt. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Benoeming

Wij zijn door het stichtingsbestuur op 11 november 2015 benoemd als accountant van Radboud Universiteit Nijmegen vanaf de controle van het boekjaar 2016 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Algemeen;
- Onderwijs;
- Wetenschappelijk onderzoek;
- Maatschappelijke impact;
- Studenten;
- Medewerkers;
- Vertrouwenspersonen en klachtencommissies;
- Vastgoed en infrastructuur;
- Organisatie en werkwijze;
- Financieel beeld;
- Verslag van de toezichthouder Radboud Universiteit
- de overige gegevens;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en het stichtingsbestuur voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 24 mei 2019
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. Th.A.J.C. Snepvangers RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt, groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het stichtingsbestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het stichtingsbestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Bijlagen

Bijlage I

Overzichtstabel omgevingsanalyse

Politiek	Economisch/concurrentie	Demografisch	Technologisch	Sociaal-cultureel
Nationaal:	Nationaal:	Nationaal:	(Inter)nationaal:	Nationaal:
Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek	Regionale samenwerking: (internationale) positie Radboud Universiteit handhaven/verstevenigen	Regionale krimp - ontgroening	Verrijking didactiek door o.a. <i>blended learning</i> , virtual reality, <i>gamification</i> , <i>serious gaming</i>	Opkomst Generatie Z aan universiteit
Topsectorenbeleid en Nationale Wetenschapsagenda.	Nieuwe kwaliteitsafspraken	Grotere doorstroom vwo-wo	Organiseren van flexibiliteit door o.a. open onderwijs, <i>microcredentialing</i>	Veranderingen toegankelijkheid hoger onderwijs: gelijke kansen versus selectie aan de poort
Missiegedreven onderzoek				
SSH				
Regeerakkoord Rutte III	Onderzoek naar carrières van afgestudeerden, loopbaanpaden	Grotere doorstroom hbo-wo	Adaptief leren mogelijk door o.a. digitaal toetsen, <i>learning analytics</i> , kunstmatige intelligentie	Talentontwikkeling centraal, o.a. tot uiting in maatwerkdiploma voortgezet onderwijs. Debat toekomst onderwijs: personalisering, meer aandacht voor persoonsvorming en vaardigheden en minder voor kennisoverdracht
Wetenschapsbrief OCW				
Internationalisering, impact, loopbaanpaden, arbeidsmarktfixus, carrières afgestudeerden	Samenwerking in publiek-private consortia	Meer aanwas internationale studenten	Arbeidsmarkt verandert o.i.v. technologie en kunstmatige intelligentie, tegelijkertijd meer vraag naar persoonsvorming	Roep om flexibilisering hoger onderwijs
Inzet op internationalisering hoger onderwijs	Focus op maatschappelijke impact van onderzoek en innovatie			Onderwijsvernieuwingen in het po en vo
Scherper toezicht overgang Engelstalige opleidingen	Verbinding maatschappij, invloed maatschappelijk veld		<i>Open science</i> en <i>open access</i> worden de norm	Meer verbinding tussen onderwijs en maatschappij
Herziening bekostigingssystematiek, meer geld 4TU (of bèta/techniek)	Concurrentie versterkt			Toenemend belang leven lang leren
			Versnellingsagenda OCW, SURF, VSNU, VH	

Politiek	Economisch/concurrentie	Demografisch	Technologisch	Sociaal-cultureel
Internationaal:	Internationaal:	Internationaal:	Internationaal:	Internationaal:
Overgang Horizon 2020 naar KPg	Impact criterium voor subsidies	Meer aanwas internationale studenten	Idem	Idem
Meerjarig financieel kader EU	Reputatie en rankings			
Moderniseringsagenda hoger onderwijs	Prestatiegerichte bekostiging			
Brexit	Brexit			

Bijlage II

Overzicht kengetallen Radboud Universiteit

Onderwijs	2015	2016	2017	2018
Bacheloropleidingen	37	37	37	38
Masteropleidingen	75	76	74	60
<i>Diploma's en arbeidsmarktperspectief</i>				
Bachelordiploma's	2.720	2.672	2.619	2.569
Bachelorrendement (in 4 jaar) (%)	77,2	78,2	74,8	73,1
Masterdiploma's	2.857	2.791	2.947	2.916
Betaalde baan 1,5 jaar na afstuderen (%)	93,0	94,5	94,4	n.v.t.
<i>Studenttevredenheid</i>				
Gemiddeld rapportcijfer Radboud Universiteit	8,0	8,0	8,0	8,0
Gemiddeld rapportcijfer opleiding	7,8	7,8	7,8	7,7
Positie <i>Keuzegids Universiteiten</i>	1	1	1	2
Positie <i>Keuzegids Masters</i>	1	1	1	2
Positie <i>Elsevier Beste Studies</i>	1	1	2	2

Studenten	Jaar			
	2015	2016	2017	2018
Studenten (stand 1 oktober)	19.309	19.899	20.967	22.142
– waarvan vrouwen (%)	57,4	56,9	57,2	57,5
– waarvan bachelorstudenten	12.216	12.567	13.556	14.201
– waarvan masterstudenten	7.093	7.332	7.411	7.941
– waarvan internationale studenten (%)	7,7	9,7	10,2	10,7
<i>Exchange students</i> (inkomend)	676	843	988	927
<i>Exchange students</i> (uitgaand)	907	1.127	961	913
Eerstejaarsstudenten bachelor (eerstejaars instelling)	3.517	3.914	4.582	4.804
– waarvan internationale eerstejaarsstudenten bachelor (%)	6,9	16,7	12,0	11,8
Marktaandeel bachelor (eerstejaars wo) (%)	7,1	7,5	7,8	7,6
Eerstejaarsstudenten master (eerstejaars instelling)	545	630	663	746
– waarvan internationale eerstejaarsstudenten master (%)	241	277	272	289
Marktaandeel master (eerstejaars instelling) (%)	3,6	3,8	3,8	3,9
Deelnemers Radboud Summer School	370	500	615	685

Onderzoek	2015	2016	2017	2018
Wetenschappelijke publicaties	7.128	7.350	7.126	7.431
Promoties	358	412	435	390
Promotierendement (%) excl. Radboudumc	61,7	67,3	70,1	57,5
Onderzoeksinstituten	15	15	15	15
Toegekende patenten (incl. Radboudumc)	13	11	5	16
Toegekende Veni's	20	17	14	16
Toegekende Vidi's	11	8	4	14
Toegekende Vici's	3	4	6	4
Toegekende Spinozapremies	0	2	0	0
Toegekende ERC Starting Grants	5	2	1	3
Toegekende ERC Advanced Grants	1	2	1	3
Toegekende ERC Consolidator Grants	3	3	5	2
<i>Rankings</i>				
Positie THE-ranking	125	121	122	123
Positie QS-ranking	177	190	204	204
Positie ARWU-Shanghai Ranking	132	118	136	115

Personeel	2015	2016	2017	2018
Staf in fte	5.021	4.921	4.891	4.932
Wetenschappelijke staf in fte	2.868	2.764	2.742	2.735
– waarvan vrouw (%)	45,9	46,8	46,6	47,4
– waarvan internationaal (%)	24,5	24,6	23,5	25,7
Hoogleraren (excl. Radboudumc) in fte	223,2	222,1	230,2	232,1
– waarvan vrouw (%)	23,9	26,5	27,6	29,3
Hoogleraren (incl. Radboudumc) in fte	291,7	293,8	304,3	311,6
– waarvan vrouw (%)	20,1	23,5	24,6	28,9
Leden KNAW	40	42	44	47
– waarvan nieuwe benoemingen	3	2	2	3
Leden Academia Europaea	31	36	46	51
– waarvan nieuwe benoemingen	3	5	10	5

Bijlage III

Overzicht opleidingen

Onderstaande tabel bevat alle opleidingen die openstaan voor eerste inschrijving op 1 september 2018. De gehanteerde namen zijn de namen zoals ze in het CROHO zijn opgenomen

Ba = bacheloropleiding

Ma = masteropleiding

RM = onderzoeksmaster

PIM = postinitiële masteropleiding

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen (3 Ba, 4 Ma, 1 RM)		
Filosofie (120)	Ma	60823
Filosofie (60)	Ma	60822
Filosofie (research)	RM	60128
Religiewetenschappen	Ba	50902
Theologie	Ba	56109
Theologie	Ma	60257
Theologie en Religiewetenschappen	Ma	60824
Filosofie	Ba	56081

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Letteren (10 Ba, 8 Ma, 2 RM)		
Algemene cultuurwetenschappen	Ba	56823
Communicatie- en informatiewetenschappen	Ba	56826
Communicatie- en informatiewetenschappen	Ma	66826
Duitse Taal en Cultuur	Ba	56805
Engelse Taal en Cultuur	Ba	56806
Europese studies (<i>joint degree</i>)	Ma	65002
Geschiedenis	Ba	56034
Geschiedenis	Ma	66034
Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	Ba	56003
Historical, Literary and Cultural Studies (research)	RM	60857
Kunst- en cultuurwetenschappen	Ma	60087

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Letteren (10 Ba, 8 Ma, 2 RM)		
Kunstgeschiedenis	Ba	56824
Letterkunde	Ma	60813
Nederlandse taal en cultuur	Ba	56804
Noord-Amerika studies	Ma	60845
Oudheidstudies	Ma	60821
Romaanse Talen en Culturen	Ba	56074
Taalwetenschap	Ba	56803
Taalwetenschappen	Ma	60815
Taalwetenschappen (research)	RM	60817

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Rechtsgeleerdheid (3 Ba, 5 Ma, 1 RM, 1 PIM)		
European Law	Ma	60504
European Law School	Ba	50017
Fiscaal Recht	Ma	66827
Fiscaal Recht	PIM	75107
International and European Law	Ma	60224
Nederlands Recht	Ma	66451
Notarieel Recht	Ba	56828
Notarieel Recht	Ma	66828
Onderneming en Recht (research)	RM	60386
Rechtsgeleerdheid	Ba	50700

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Managementwetenschappen (5 Ba, 7 Ma, 2 PIM)		
Bedrijfskunde	Ba	50645
Bedrijfskunde	PIM	75104
Bestuurskunde	Ba	56627
Bestuurskunde	Ma	66627
Business Administration	Ma	60644
Economics	Ma	66401
Economie en bedrijfseconomie	Ba	50950
Environment and Society Studies	Ma	66839
Geografie, Planologie en Milieu	Ba	56947

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Managementwetenschappen (5 Ba, 7 Ma, 2 PIM)		
Human Geography	Ma	60466
Managing Information and Sustainable Change	PIM	75125
Spatial Planning	Ma	66655
Political Science	Ma	60203
Politicologie	Ba	56606

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Sociale Wetenschappen (7 Ba, 7 Ma, 3 RM)		
Anthropology and Development Studies	Ma	60253
Artificial Intelligence	Ba	56945
Artificial intelligence	Ma	66981
Behavioural Science (research)	RM	60266
Cognitive Neuroscience (research)	RM	60506
Communicatiewetenschap	Ba	56615
Communicatiewetenschap	Ma	66615
Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie	Ba	50035
Onderwijswetenschappen	Ma	60099
Pedagogische wetenschappen	Ba	56607
Pedagogische wetenschappen	Ma	66607
Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs	Ba	59329
Psychologie	Ba	56604
Psychologie	Ma	60260
Social and Cultural Science (research)	RM	60132
Sociologie	Ba	56601
Sociologie	Ma	66601

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (7 Ba, 9 Ma)		
Biology	Ba	59325
Biology	Ma	66860
Chemistry	Ba	56943
Chemistry	Ma	66857
Computing Science	Ba	59326
Computing Science	Ma	60364
Information Sciences	Ma	60255

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (7 Ba, 9 Ma)		
Mathematics	Ma	66980
Medical biology	Ma	60610
Molecular Life Sciences	Ba	56944
Molecular Life Sciences	Ma	60303
Natuur- en Sterrenkunde	Ba	56984
Physics and Astronomy	Ma	66984
Science	Ba	56948
Science	Ma	66982
Wiskunde	Ba	56980

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Faculteit der Medische Wetenschappen (3 Ba, 3 Ma, 1 RM, 1 PIM)		
Biomedische wetenschappen	Ba	56990
Biomedical sciences	Ma	66990
Geneeskunde	Ba	56551
Geneeskunde	Ma	66551
Kwaliteit en Veiligheid in de Patiëntenzorg	PIM	75126
Molecular Mechanisms of Disease (research)	RM	60322
Tandheelkunde	Ba	56560
Tandheelkunde	Ma	66588

Naam opleiding	Niveau	CROHO
Radboud Docenten Academie (5 Ma)		
Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen	Ma	68532
Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	Ma	68536
Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen	Ma	68533
Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen	Ma	68535
Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen	Ma	68534

Bijlage IV**Comeniusbeurzen**

In 2018 hebben de volgende mensen een Comeniusbeurs voor onderwijs verworven:

- Dr. Mariska Kleemans, universitair docent communicatiewetenschap; senior fellowship. Adaptief en Autonoom: hoe de student van vandaag zich kan ontwikkelen tot de communicatieprofessional van de toekomst
- Dr. Sharon Kolk, universitair docent moleculaire microbiologie; teaching fellowship. Hologramonderwijs in 'ontwikkeling'
- Dr. Dennis Löwik, universitair docent scheikunde; teaching fellowship. e-Learning in het chemisch lab
- Dr. Edwin van Meerkerk, universitair hoofddocent algemene cultuurwetenschappen; senior fellowship. Making Undergraduate Humanities Research Relevant for Societal Partners
- Dr. Jana Vyrastekova; universitair docent economische theorie en economisch beleid; teaching fellowship. Integrated methods education using an online backbone course

Bijlage V**Overzicht onderzoeksinstituten**

Het onderzoek en de opleiding van promovendi aan de Radboud Universiteit zijn georganiseerd in de volgende vijftien facultaire en interfacultaire onderzoeksinstituten.

- Research Institute for Philosophy, Theology and Religious Studies
- Institute for Historical, Literary and Cultural Studies – inclusief Centre for Parliamentary History
- Business and Law Research Centre
- Research Centre for State and Law
- Institute for Management Research
- Radboud Social Cultural Research
- Centre for Language Studies
- Behavioural Science Institute
- Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour
- Radboud Institute for Molecular Life Sciences
- Radboud Institute for Health Sciences
- Institute for Water and Wetland Research
- Institute for Molecules and Materials
- Institute for Mathematics, Astrophysics and Particle Physics
- Institute for Computing and Information Sciences

Op de campus van de Radboud Universiteit zijn ook enkele onderzoeksinstituten gevestigd met een zelfstandige status. Dit zijn: Max Planck Institute for Psycholinguistics en Kaski (religie en samenleving).

Bijlage VI

Subsidies: European Research Council

Advanced Grant 2018

ERC Advanced Grants (2,5 miljoen euro) zijn voor ervaren onderzoekers en worden doorgaans voor een periode van vijf jaar toegekend. Drie Radboud-onderzoekers ontvingen in 2018 een Advanced Grant.

- Prof. dr. Joan Daemen, hoogleraar Digital security - De symmetrische cryptografie heruitvinden.
- Prof. mr. dr. Mireille Hildebrandt, hoogleraar Digital security (samen met Vrije Universiteit Brussel) - Inzet van kunstmatige intelligentie en blockchain-technologie in het recht.
- Dr. Jörg Hörandel, hoogleraar Astrophysics - Meten van kosmische straling.

Consolidator Grant 2018

De ERC Consolidator Grant (2 miljoen euro) is bedoeld om onderzoekers te ondersteunen in de fase waarin ze een eigen, onafhankelijk onderzoeksteam en onderzoeksprogramma willen opzetten. Twee Radboud-onderzoekers ontvingen in 2018 een Consolidator Grant.

- Prof. dr. Bas van de Meerakker, hoogleraar Spectroscopy of cold molecules - Kan je de natuur van botsende moleculen bij extreem lage temperaturen manipuleren?
- Prof. dr. Alexander Khajetoorians, hoogleraar Scanning probe microscopy - Kunnen magneten 'leren' van hersenprocessen en zo zorgen voor energie-efficiëntere dataopslag?

Starting Grant 2018

ERC Starting Grants zijn bedoeld voor jonge onderzoekers die drie tot acht jaar geleden zijn gepromoveerd. De beurs biedt hun de gelegenheid om zelf een onderzoeksgroep op te bouwen. De Starting Grants bedragen zo'n 1,5 miljoen euro. Drie Radboud-onderzoekers ontvingen in 2018 een Starting Grant.

- Dr. Kim Bongers, universitair docent synthetic organic chemistry - Seeing Citruline: a Molecular Toolbox for Peptidyl Arginine Deiminases.
- Dr. Shari Boodts, senior onderzoeker departement geschiedenis, kunstgeschiedenis en oudheid - Patristic sermons in the Middle Ages. The dissemination, manipulation and interpretation of late-antique sermons in the medieval Latin West.
- Dr. Peter Schwabe, universitair hoofddocent digital security - Engineering post-quantum cryptography.

Bijlage VII

Subsidies: Veni

Zestien onderzoekers van de Radboud Universiteit en het Radboudumc kregen in 2018 een Veni-subsidie van NWO, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. Het gaat om bedragen van maximaal 250.000 euro, waarmee veelbelovende jonge wetenschappers drie jaar lang hun eigen ideeën verder kunnen ontwikkelen. Hieronder een overzicht van de gehonoreerde projecten, op volgorde van achternaam van de onderzoeker.

Francesca Arici, Radboud Universiteit, Institute for Mathematics, Astrophysics and Particle Physics (IMAPP): Quantumsferen in de wiskunde

Sferen zijn wiskundige vormen met veel symmetrie die perfectie uitstralen. Door deze op een bepaalde manier aan elkaar vast te plakken, ontstaan nieuwe ruimten, die wiskundig hoogst interessant zijn. Arici onderzoekt quantummechanische versies van dergelijke constructies om de gereedschappen van algebraïsche topologie beschikbaar te maken voor quantumtheorie.

Roseriet Beijers, Radboud Universiteit, Behavioural Science Institute (BSI): Terug aan het werk na zwangerschapsverlof: wat zijn de consequenties voor de baby?

Een goede start is belangrijk voor een gezond en gelukkig leven. In de eerste maanden na de bevalling gaan veel moeders weer aan het werk. Dit project onderzoekt of de stress rondom werkherleving zijn weerslag heeft op de zorg, borstvoeding, en babyontwikkeling. De resultaten hebben implicaties voor wetenschap en maatschappij.

Frans Bianchi, Radboudumc, afdeling Tumorimmunologie: Celoppervlakte-eiwitten: een onontdekte bron van antigenen

Zieke cellen presenteren aan de buitenkant kleine stukjes eiwit (epitopen), waardoor het immuunsysteem ze kan herkennen en opruimen. Veel epitopen zijn via nog onbekende mechanismes afkomstig van membraaneiwitten. Via fluorescente chemische reporters kijkt Bianchi hoe deze gepresenteerd worden.

Nadejda Blagorodnova, Radboud Universiteit, afdeling Astrofysica: Turbulente interacties tussen dubbelsterren

Sterren gaan over het algemeen niet alleen door het leven, maar komen in paren of kleine groepen. Door gebruik te maken van telescopen over de hele wereld zal Blagorodnova licht werpen op samensmeltingen van dubbelsterren.

Shari Boodts, Radboud Universiteit, Historical, Literary and Cultural Studies (HLCS): *De receptie van Augustinus in middeleeuwse prekencollecties*

In het spoor van de vroegmiddeleeuwse prekencollectie van Alanus van Farfa zal Boodts onderzoeken hoe de verspreiding, bewerking, en re-interpretatie van de preken van Augustinus van Hippo in middeleeuwse liturgische handschriften de vorming van zijn autoriteit in het Latijnse Westen reflecteert en beïnvloedt.

Richard ten Broek, Radboudumc, Heelkunde: *Verklevingen in beeld*

Verklevingen zijn inwendige littekenweefselstrengen en een veelvoorkomende oorzaak van chronische buikklachten na operaties. In dit onderzoek wordt een nieuwe methode ontwikkeld om dit littekenweefsel met bewegende MRI-beelden op te sporen. Tevens bestudeert Ten Broek of met deze nieuwe techniek patiënten met chronische buikpijn doelmatiger kunnen worden behandeld.

Rob Compaijen, Radboud Universiteit, Ethiek en moraalfilosofie: *Reflectief equilibrium en de deugd van de verstandigheid*

Hoewel reflectief equilibrium de invloedrijkste methode is om morele kwesties op te lossen, is ze niet kritisch genoeg. In dit onderzoeksproject wordt de vernieuwende mogelijkheid verkend om reflectief equilibrium te versterken door het aan te vullen met een theorie over de deugd van de verstandigheid.

Matthias Ekman, Radboud Universiteit, Psychonomie en cognitieve psychologie: *'Kan ik dat nog een keer zien?' Terugspoelen en vooruitspoelen in het visuele brein*

Bij Netflix kun je gemakkelijk terug- of vooruitspoelen naar een andere scène. Het brein gebruikt een soortgelijk mechanisme: het herhaalt eerdere ervaringen en spoelt vooruit om op toekomstige gebeurtenissen te anticiperen. Ekman wil weten hoe dit mechanisme de waarneming van onze wereld beïnvloedt.

Martine Hoogman, Radboudumc, Genetica: *Het plaatje van ADHD compleet maken*

De beperkingen van ADHD zijn bekend, minder weten we over de positieve kanten van ADHD, zoals creativiteit. Om het plaatje van ADHD completer te maken, wil Hoogman creativiteit in de onderliggende neurobiologie onderzoeken in grootschalige klinische en populatiestudies. Resultaten zullen bijdragen aan onderwijs, behandeling en de kwaliteit van leven van patiënten.

Nikolina Ilic, Radboud Universiteit, Institute of Mathematics, Astrophysics and Particle Physics: *Zijn leptiquarks de ultieme oplossing?*

De afgelopen jaren laten verschillende metingen afwijkingen zien van het buitengewoon succesvolle Standaard Model. De beste verklaring hiervoor is het bestaan van leptiquarks. Ilic wil naar leptiquarks zoeken met de ATLAS-detector. Daarnaast wil ze de detector verbeteren, zodat die veel gevoeliger wordt voor processen met leptiquarks.

Maartje van Kessel, Radboud Universiteit, Microbiologie: *Nieuwe stikstofcyclusbacteriën voor drinkwaterproductie*

De productie van zuiver drinkwater wordt steeds moeilijker en de bacteriën die hierbij van cruciaal belang zijn, zijn niet goed bestudeerd. Binnen dit project wordt de rol van deze nieuwe stikstofcyclusbacteriën in drinkwaterproductie onderzocht zodat dit proces geoptimaliseerd kan worden.

Brian Kiraly, Radboud Universiteit, Natuurkunde: *Geheugen in één atoom*

Geheugen is een kritisch onderdeel van de hedendaagse computertechnologie. Ook al worden geheugenchips kleiner, beter en sneller, toch komt de limiet hiervan in zicht. Dit voorstel onderzoekt de fundamenteën van een baanbrekende technologie om informatie op te slaan in individuele atomen.

Floris Meens, Radboud Universiteit, Europese cultuurgeschiedenis: *Verbonden door muziek. Huismuziek, emotie en sociale relaties in Nederland, 1815-1914*

Wat betekent muziek voor mensen? Die vraag staat centraal in dit project. Het onderzoekt de correlatie tussen huismuziek, emoties en sociale verbanden in Nederland, tijdens de periode bij uitstek waarin de klassieke muziekcultuur vorm kreeg.

Jorik Nonnekes, Radboudumc, afdeling Revalidatiegeneeskunde: *Loopstoornissen bij Parkinson: naar persoonsgerichte revalidatie*

Loopstoornissen komen veel voor bij de ziekte van parkinson. Het lopen verbetert vaak door toepassing van compensatiestrategieën. Deze strategieën zijn nooit systematisch onderzocht en hierdoor is de huidige behandeling suboptimaal. Om uiteindelijk persoonsgerichte revalidatieprogramma's te kunnen ontwikkelen, onderzoekt Nonnekes welke compensatiestrategieën het lopen verbeteren, en bestudeert hij het onderliggende werkingsmechanisme.

Elke Spaak, Radboud Universiteit, Donders Instituut: Context, verwachting, en bewuste waarneming

Hoe wij ons bewust worden van de wereld wordt voor een belangrijk deel bepaald door wat ons brein verwacht dat er gaat komen. Spaak brengt in kaart wanneer deze verwachtingen ons helpen of juist hinderen, en welke neurale systemen hier een rol in spelen.

Nienke de Vries-Farrouh, Radboudumc, Neurologie: Zorg voor Parkinson thuisbrengen

De Vries-Farrouh onderzoekt of het gebruiken van een draagbare sensor die vallen en lichamelijke activiteit automatisch kan meten, relevante informatie oplevert over het functioneren van mensen met parkinson. Ook bekijkt ze of patiënten en fysiotherapeuten deze informatie kunnen gebruiken om de behandeling beter af te stemmen op de individuele patiënt.

Bijlage VIII

Subsidies: Vidi

Dertien onderzoekers ontvangen elk maximaal 800.000 euro om een vernieuwende onderzoekslijn te ontwikkelen en een eigen onderzoeksgroep te bouwen. Zij ontvangen een Vidi uit de Vernieuwingsimpuls van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

De Vidi is gericht op excellente onderzoekers die na hun promotie al een aantal jaren succesvol onderzoek hebben verricht. De wetenschappers behoren tot de beste tien à twintig procent van hun vakgebied. Met een Vidi kunnen zij vijf jaar lang onderzoek doen. Zo stimuleert NWO vernieuwend onderzoek.

Hieronder een overzicht van de gehonoreerde projecten:

Woorden combineren tijdens spreken en luisteren

Andrea Martin, Donders Centre for Cognitive Neuroimaging

Het menselijk taalvermogen stelt ons in staat om combinaties van woorden te maken met oneindig veel mogelijke nieuwe betekenissen, maar theorieën van taalbegrip en taalproductie specificeren geen expliciet mechanisme voor hoe het brein dit doet. De onderzoekers zullen een computermodel ontwikkelen dat woorden combineert in zowel spraak als begrip en dat op een breinachtige manier werkt, en ze zullen dit model testen met neuromagnetische technieken.

Hoe het brein complexe geluiden verwerkt

Bernhard Englitz, Donders Centre for Neuroscience

Gehoor is een belangrijk zintuig voor de mens. In het huidige project zullen de onderzoekers analyseren welk gedeelte van het brein reageert op natuurlijke geluiden, en hoe verschillende typen neuronen reageren in de auditieve hersengebieden. De resultaten geven ons inzicht in hoe mensen horen in een wereld met gecompliceerde geluiden.

Slaap er eens een nachtje over

Lisa Genzel, Donders Centre for Neuroscience

We onthouden slechts een deel van onze ervaringen in ons langetermijngeheugen en door recente, ongebruikelijke gebeurtenissen te herhalen tijdens slaap, wordt bepaald welke ervaringen dat zijn. De onderzoekers bestuderen hoe twee hersengebieden, de hippocampus en prefrontale cortex, tijdens slaap communiceren, om zo te onderzoeken hoe onze herinneringen worden geselecteerd en versterkt.

Duiding van het DNA

Simon van Heeringen, *Radboud Institute for Molecular Life Sciences*

Een bevruchte eicel ontwikkelt zich tot een compleet organisme met vele verschillende celtypes. Hoe is dit versleuteld in het DNA? De onderzoekers gaan de ontwikkeling van verschillende dieren vergelijken. Ze zullen computeralgoritmes trainen met *big data* om beslissingen van de cel te begrijpen. Deze kennis is essentieel voor regeneratieve geneeskunde.

Nieuwe spelers in de stikstofcyclus

Sebastian Lücker, *Institute for Water and Wetland Research*

Menselijke activiteiten hebben een enorm negatieve impact op het wereldwijde stikstofbudget: ze leiden tot eutrofiëring (toevoer van een overmaat aan voedingsstoffen), verlies van biodiversiteit en gezondheidsproblemen. Toch weten we weinig van enkele van de belangrijkste bacteriën die betrokken zijn bij het verwijderen van stikstof. Lücker zal nieuwe stikstofcyclusbacteriën bestuderen en gebruiken om de afvalwaterbehandeling te optimaliseren.

Hersengolven: de bouwstenen van het brein

Saskia Haegens, *Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour*

Onze hersenen krijgen dagelijks een enorme stroom aan informatie binnen, die gefilterd en verwerkt moet worden. Hierbij is het cruciaal dat op het juiste moment de relevante hersengebieden met elkaar verbonden worden. De onderzoekers gaan uitzoeken hoe hersengolven dit regelen.

Bestemming Bereikt? Migranten en Familierecht in Marokko

Nadia Sonneveld, *Research Centre for State and Law*

Europa probeert migratieovereenkomsten te sluiten met Noord-Afrikaanse regeringen. Maar wat zijn de rechten van migranten in deze landen en hoe gaan ontvangende staten en migranten hier in de praktijk mee om? Dit project biedt antwoorden door een rechts-antropologische analyse van familierechtelijke gebeurtenissen in het leven van migranten in Marokko.

Cryptografie voor de volgende eeuw

Peter Schwabe, *Institute for Computing and Information Sciences*

Natuurkundigen werken hard aan het bouwen van een zogenaamde quantumcomputer. Naast het bieden van diverse nuttige toepassingen, zullen quantumcomputers ook de versleuteling kunnen breken die gebruikt wordt om bijvoorbeeld internetverkeer te beveiligen. Dit project zal cryptografie naar het volgende niveau tillen, zodat het weerstand biedt tegen aanvallen van quantumcomputers.

Een toolbox gebaseerd op microchips om osteoporose te behandelen

Alireza Dolatshahi-Pirouz, *Radboudumc, afdeling Tandheelkunde*

Osteoporose is de meest voorkomende aandoening onder ouderen. Innovaties om osteoporose aan te kunnen pakken, zijn hard nodig. Het doel van dit onderzoek is om een toolbox te ontwikkelen, waarin eenvoudig duizenden verschillende therapieën kunnen worden getest met één enkel experiment. Hierbij wordt gebruikgemaakt van hydro-gel-gebaseerde stamceltherapieën.

De slaapparadox

Martin Dresler, *Radboudumc, afdeling Cognitive neuroscience*

REM-slaap is een paradoxale toestand. In diepe slaap zijn onze hersenen uitermate actief. Terwijl we al dromend levendige simulaties van de werkelijkheid ervaren, zijn ons geheugen en denkvermogen sterk beperkt. De onderzoekers willen de neurobiologie van deze REM-slaap ontrafelen en erachter komen hoe droomervaringen ontstaan in de hersenen.

Het ontregelde brein te lijf in zeldzame syndromen

Tjitske Kleefstra, *Radboudumc, afdeling Genetica*

Voor patiënten met zeldzame aangeboren ontwikkelingsstoornissen is het steeds beter mogelijk een genetische diagnose te stellen en daarmee ook een betere en op het individu afgestemde behandeling toe te passen. In dit project wordt daartoe een nieuwe strategie ontwikkeld en geïmplementeerd in de klinische praktijk, met een focus op ernstige psychopathologie.

Behandeling van hoge bloeddruk om dementie te voorkomen

Edo Richard, *Radboudumc, afdeling Neurologie*

Richard gaat onderzoeken waardoor hoge bloeddruk het risico op dementie verhoogt en hoe persoonsgerichte behandeling dementie kan helpen voorkomen. Hij gebruikt hiervoor gegevens van tienduizenden mensen uit de hele wereld, die decennia gevolgd zijn, en zal van een aantal van hen hun hersenen onderzoeken na overlijden.

Waarom sterven gezonde mensen aan de griep?

Frank van de Veerdonk, *Radboudumc, afdeling Interne geneeskunde, Infectieziekten*

Een nieuwe griep пандеміе is onvermijdelijk en zal leiden tot miljoenen doden, onder wie vele gezonde (jong)volwassenen. Dodelijke complicaties van de griep zijn schimmelinfecties of een levensbedreigende ontstekingsreactie. Dit onderzoek geeft inzicht in het ontstaan van deze complicaties en kan leiden tot nieuwe levensreddende behandelopties tijdens een ernstig griepseizoen.

Bijlage IX

Subsidies: Vici

Vier onderzoekers ontvangen elk maximaal 1,5 miljoen euro. Met de beurs kunnen ze de komende vijf jaar een eigen, vernieuwende onderzoekslijn ontwikkelen en een onderzoeksgroep opbouwen. Ze ontvangen een Vici uit de Vernieuwingsimpuls van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

Hieronder een overzicht van de gehonoreerde projecten:

Maaïke van Berkel, hoogleraar *Middeleeuwse geschiedenis*

Van Berkel gaat onderzoek doen naar watervoorziening in het middeleeuwse Midden-Oosten (7^e-15^e eeuw). Watervoorziening is de grootste uitdaging waarmee het waterarme Midden-Oosten kampt. Desondanks waren premoderne stedelijke samenlevingen in staat hun talrijke bewoners van drinkwater te voorzien. Van Berkel gaat onderzoek doen naar de condities voor duurzame watervoorziening door de succesvolle (en minder succesvolle) strategieën en praktijken van het premoderne Midden-Oosten te analyseren.

Moniek Buijzen, hoogleraar *Communicatiewetenschap*

Buijzen onderzoekt online sociale netwerken, zoals Instagram en Snapchat. Deze social media bieden ongekennde technologische mogelijkheden om de gezondheid van jongeren te stimuleren, bijvoorbeeld via *peer influencers* in het netwerk. Met innovatieve data-technologie achterhaalt Buijzen met haar onderzoeksteam hoe de mogelijkheden van online sociale netwerkcampagnes optimaal kunnen worden benut, zonder de privacy van jongeren te schenden.

Marguérite Corporaal, universitair hoofddocent *Engelse Letterkunde*

Corporaal gaat onderzoek doen naar de negentiende- en vroeg twintigste-eeuwse Europese couleur locale: culturele representaties van de regio, wat betreft haar eigen tradities, streektaal, geschiedenis en leefwijze. Die couleur locale is tot op heden vooral geïnterpreteerd in het kader van nationale identiteitsvorming. Dit project laat zien dat regionalisme niet minder betrekking heeft op transnationale vraagstukken, zoals globalisering en migratie, waarbij transnationale circulatie, herpublicatie en receptie van couleur locale in de media en fictie belangrijke rollen speelden.

Dennis Schutter, universitair hoofddocent *cognitieve psychologie*

Door razernij gedreven agressie vormt een bedreiging voor onze samenleving. Studies naar de psychobiologische grondslagen van dit destructieve verschijnsel zijn daarom uitermate belangrijk. Schutters onderzoek brengt de rol van het cerebellum (de zogenaamde kleine hersenen) bij woede en agressie in kaart. Op basis hier van wil hij een nieuwe methode voor het reguleren van woedeaanvallen ontwikkelen.

Bijlage X

Benoemingen (KNAW, Academia Europaea)

Leden van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen worden gekozen op basis van hoogwaardige wetenschappelijke prestaties. Een lidmaatschap is voor het leven.

In 2018 zijn *prof. dr. Roshan Cools* en *prof. dr. Guillén Fernández* (beiden van het Donders Centre for Cognitive Neuroimaging) als nieuwe KNAW-leden toegelaten.

De volgende Radboud-hoogleraren (en -emeriti) zijn lid (gealfabetiseerd):

- Prof. dr. Remieg Aerts, hoogleraar Politieke geschiedenis
- Prof. dr. ir. Ad van der Avoird, emeritus hoogleraar Theoretische chemie
- Prof. dr. Henk Barendregt, emeritus hoogleraar Grondslagen van de wiskunde en informatica
- Prof. dr. Harold Bekkering, hoogleraar Cognitieve psychologie
- Prof. dr. Kees Blom, emeritus hoogleraar Experimentele plantenecologie
- Prof. dr. Antal van den Bosch, hoogleraar Example based language modelling
- Prof. dr. Henk Braakhuis, emeritus hoogleraar Antieke en middeleeuwse wijsbegeerte
- Prof. dr. Han Brunner, hoogleraar Antropogenetica
- Prof. dr. Piet Buijnsters, emeritus hoogleraar Nederlandse letterkunde van de 18e eeuw
- Prof. dr. Roshan Cools, hoogleraar Cognitieve neuropsychiatrie
- Prof. dr. Anne Cutler, emeritus hoogleraar Vergelijkende taalpsychologie
- Prof. dr. Mirjam Ernestus, hoogleraar Psycholinguïstiek
- Prof. dr. Heino Falcke, hoogleraar Astrodeeltjesfysica en radioastronomie
- Prof. dr. Bert Felling, emeritus hoogleraar Gedrags- en maatschappijwetenschappen, methoden en technieken
- Prof. dr. Guillén Fernández, hoogleraar Cognitive neuroscience
- Prof. dr. Carl Figdor, hoogleraar Tumorimmunologie
- Prof. dr. Barbara Franke, hoogleraar Moleculaire psychiatrie
- Prof. dr. mr. Guillaume van Gemert, emeritus hoogleraar Duitse letterkunde en cultuur van de Duitstalige landen
- Prof. dr. Stan Gielen, hoogleraar Biofysica
- Prof. dr. Peter Hagoort, hoogleraar Cognitieve neurowetenschap
- Prof. mr. Arthur Hartkamp, emeritus hoogleraar Europees privaatrecht
- Prof. dr. Wilhelm Huck, hoogleraar Fysisch-organische chemie
- Prof. dr. John Jansen, hoogleraar Biomaterialen, implantologie en experimentele paradontologie

- Prof. dr. Willy Jansen, emeritus hoogleraar Vrouwenstudies
- Prof. dr. ir. Mike Jetten, hoogleraar Ecologische microbiologie
- Prof. dr. Mikhail Katsnelson, hoogleraar Theory of condensed matter
- Prof. dr. Pim Levelt, emeritus hoogleraar Psycholinguïstiek
- Prof. dr. Frans van der Linden, emeritus hoogleraar Orthodontie
- Prof. dr. Renate Loll, hoogleraar Theoretische hoge-energiefysica
- Prof. dr. Christoph Lüthy, hoogleraar Geschiedenis van filosofie en wetenschap
- Prof. mr. Sjef Maeijer, emeritus hoogleraar Handels- en burgerlijk recht († 6 september 2018)
- Prof. dr. Titti Mariani, hoogleraar Plantkunde
- Prof. dr. Jos van der Meer, emeritus hoogleraar Inwendige geneeskunde
- Prof. dr. Bert Meijer, hoogleraar Organische chemie
- Prof. mr. Olav Moorman van Kappen, emeritus hoogleraar Rechtsgeschiedenis
- Prof. dr. Heleen Murre-van den Berg, hoogleraar Oosters christendom
- Prof. dr. Pieter Muysken, hoogleraar Algemene taalwetenschap
- Prof. dr. Mihai Netea, hoogleraar Experimentele interne geneeskunde
- Prof. dr. Roeland Nolte, hoogleraar Organische chemie
- Prof. dr. Theo Rasing, hoogleraar Spectroscopie van vaste stoffen en grensvlakken
- Prof. dr. Peer Scheepers, hoogleraar Methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek
- Prof. dr. Pieter Seuren, emeritus hoogleraar Taalfilosofie en algemene taalkunde
- Prof. mr. Carla Sieburgh, hoogleraar Burgerlijk recht
- Prof. mr. drs. Ben Vermeulen, hoogleraar Onderwijsrecht
- Prof. dr. Sjoerd Wendelaar Bonga, emeritus hoogleraar Dierecologie en ecofysiologie
- Prof. dr. Ellen van Wolde, hoogleraar Bronteksten van Jodendom en Christendom

De Jonge Akademie

De Jonge Akademie telt vijftig leden tussen de 25 en 45 jaar, die op het moment van benoeming minder dan tien jaar geleden zijn gepromoveerd. Zij vertegenwoordigen samen een breed spectrum van wetenschappelijke disciplines en zijn werkzaam bij Nederlandse universiteiten en een groot aantal onderzoeksinstituten. De volgende Radboud-onderzoekers zijn lid:

– Dr. Marijke Haverkorn van Rijsewijk, hoofddocent astrofysica	2012
– Dr. Teun Bousema, onderzoeker, malaria-epidemiologie	2012
– Prof. dr. Lotte Jensen, hoogleraar Nederlandse literatuur- en cultuurgeschiedenis	2012
– Prof. dr. Marieke van den Brink, hoogleraar Gender en diversiteit in organisaties	2015
– Dr. Floris de Lange, hoofd onderzoeksgroep Donders Centre for Cognitive Neuroimaging, psychologie, biologie	2015
– Dr. Arne Smeets, Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica	2018

Academia Europaea

De Academia Europaea is het Europese genootschap van wetenschappers die behoren tot de mondiale top. In de Academia Europaea zijn ruim tweeduizend topwetenschappers uit Europa verzameld over de gehele breedte van de wetenschap. Jaarlijks worden de aansprekendste internationale kandidaten uitgekozen.

Nieuwe Radboud-leden in 2018:

- Prof. dr. Joost Hoenderop, Radboudumc
- Prof. dr. Bas Bloem, Radboudumc
- Prof. dr. Bart Jan Kullberg, Radboudumc
- Prof. dr. Ans van Kemenade, Faculteit der Letteren
- Prof. dr. James McQueen, Faculteit der Letteren

Netherlands Academy of Technology and Innovation

De Netherlands Academy of Technology and Innovation (AcTI) is de Nederlandse Academy of Engineering. Het is een uniek en onafhankelijk platform en netwerk van personen met gezag die betrokken zijn bij maatschappelijke, economische en culturele vraagstukken rond techniek, innovatie en maatschappelijke en economische toepassing van wetenschap en technologie. De Academy is een onafhankelijke vereniging (1986) van een tachtigtal personen, afkomstig uit het bedrijfsleven, universiteiten en onderzoeksinstellingen.

- Als nieuw lid is prof. dr. Lutgarde Buydens toegelaten. AcTI-leden zijn:
- Prof. dr. Lutgarde Buydens
- Prof. dr. Peter Desain
- Prof. dr. Maroeska Rovers

Bijlage XI

Radboud-onderscheidingen

Christine Mohrmann Stipendia

Marileen La Haije, Faculteit der Letteren
Karlien Mul, Faculteit der Medische Wetenschappen
Nadia Kreileman, Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Lyke de Vries, Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen
Nina van den Broek, Faculteit der Sociale Wetenschappen
Cynthia de Bont, Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
Nadine Dijkstra, Faculteit der Sociale Wetenschappen
Melissa van Beekveld, Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
Lianne Visser, Faculteit der Managementwetenschappen
Nikki Knijn, Faculteit der Medische Wetenschappen

Universitaire Studieprijz

Marat Shardingaliev MA, Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen
Judith Peters MA, Faculteit der Letteren
Bram Geurkink MSc, Faculteit der Managementwetenschappen
Felix Tönisen MSc, Faculteit der Medische Wetenschappen
Sara Issaoun MSc, Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
Mr. Elco Nab, Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Carlijn Bussemakers MSc, Faculteit der Sociale Wetenschappen

Radboud Studentonderscheiding

Lisette te Hennepe
Jessica Oudenampsen

Radboud Universiteitspenning

Dr. Liesbeth Pierson

Hermesdorprijz 2018

Hermesdorprijz senior: prof. dr. Johan Oosterman (Faculteit der Letteren)
Hermesdorprijz junior: dr. Marijke Naezer (Faculteit der Sociale Wetenschappen)

Universitaire Onderwijsprijz 2018

Senior: dr. László Muntéan
Junior: dr. Frank Léoné, dr. Valérie Tweehuysen

Bijlage XIII

Koninklijke onderscheidingen 2018

Drs. Rob Cuppen	Ridder in de Orde van Oranje-Nassau
Prof. dr. Bazel van Engelen	Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw
Prof. dr. Wilhelm Huck	Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw
Prof. dr. Koos van der Hoeven	Ridder in de Orde van Oranje-Nassau
Prof. dr. Jan Jonker	Officier in de Orde van Oranje-Nassau
Prof. dr. Henri Marres	Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw
Prof. dr. Ria Nijhuis-van der Sanden	Officier in de Orde van Oranje-Nassau
Drs. Marc van Nijnatten	Lid in de Orde van Oranje-Nassau (op aanvraag van de gemeente Nijmegen)
Prof. dr. Peer Scheepers	Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw
Prof. dr. Theo Wobbles	Ridder in de Orde van Oranje-Nassau (op aanvraag van de Rijksuniversiteit Groningen)

Bijlage XIV

Energie en waterverbruik

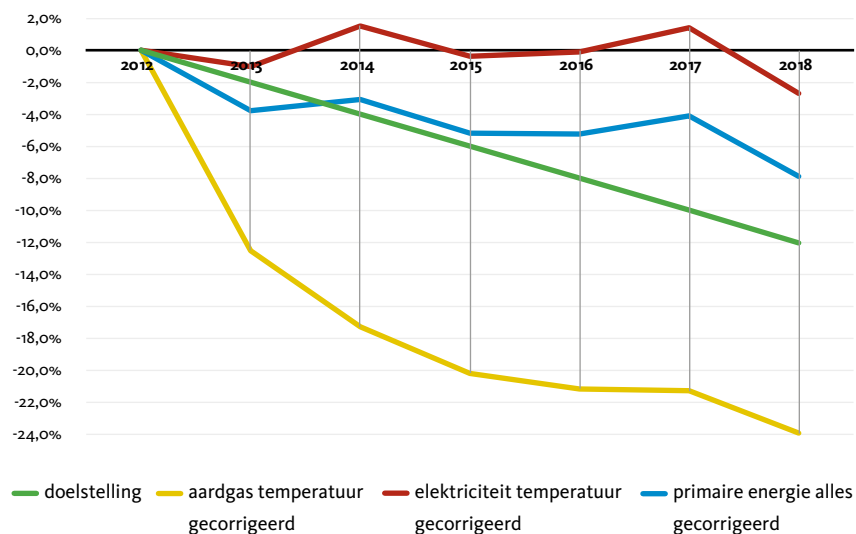
Energie

De universiteit heeft verschillende maatregelen genomen om energie te besparen. Deze staan vermeld in het Energiejaarverslag 2018.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gas- en elektriciteitsverbruik¹ op de campus² weergegeven, voor de gebouwen en terreininstallaties.

Ontwikkeling energieverbruik Radboud Universiteit

(in procenten ten opzichte van 2012)

¹ Alle verbruiken zijn bepaald op basis van meterstanden van 1-1-2018, 00 uur tot 1-1-2019, 00 uur. De meterstanden worden automatisch ingelezen en opgeslagen in het Energie Consumptie Systeem van de universiteit.

² Het verbruik van het magnetenlab (HFML) met neveninstallaties is hierin niet betrokken omdat dit expliciet wordt toegewezen aan de onderzoeksprojecten (deels voor derden). Ook de panden van de Stichting Studenten Huisvesting Nijmegen op de campus tellen niet mee aangezien die beheerd worden door de SSH&.

Uit de gele lijn blijkt dat het gasverbruik op de campus³ in het afgelopen jaar flink is gedaald (correctie op basis van graad-dagen-methode).

De daling is voornamelijk toe te schrijven aan de aanpak van het hybride energienet.

Elektriciteit

De daling van het elektriciteitsverbruik werd in 2018 vooral veroorzaakt door energiebesparing (ledverlichting) en sloop van gebouwen. Een analyse is weergegeven in het Energiejaarverslag 2018. Vijf procent van het elektriciteitsverbruik is toe te schrijven aan koeling. Daarom is een correctie toegepast op basis van de koel-dagen-methode vanwege het relatief warme weer.

Het aantal verbruikte gigajoules (gas en elektriciteit) is met correctie op basis van de graad-dagen-methode en koel-dagen-methode bepaald. Onderstaande tabel geeft een cijfermatig beeld van de ontwikkeling van het energieverbruik⁴.

Energieverbruik

Het primaire energieverbruik is met 3,9 procent gedaald. Na twee jaren van meerverbruik was deze ombuiging voorzien. De intensivering van energiebesparing op de universiteit wordt zichtbaar. In het Energiejaarverslag 2018 wordt dit nader geanalyseerd.

Energieverbruik Radboud Universiteit		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aardgas	m ³ /jaar	3.421.341	3.147.191	2.383.073	2.513.058	2.596.518	2.476.212	2.378.335
Aardgas gecorrigeerd	m ³ /jaar	3.303.271	2.890.003	2.732.366	2.637.399	2.604.905	2.600.095	2.512.639
Elektriciteit	kWh/jaar	34.990.087	35.598.429	35.500.992	35.847.605	35.910.194	36.236.105	35.703.312
Elektriciteit gecorrigeerd	kWh/jaar	35.717.001	35.365.816	36.268.743	35.583.550	35.685.652	36.231.294	34.751.824
Diesel	kg/jaar	230	5.989	3.115	6.129	4.000	3.657	4.913
Primaire energie	GJ/jaar	423.206	420.250	395.066	402.428	405.542	404.653	396.814
Primaire energie gecorrigeerd	GJ/jaar	426.011	410.017	413.031	403.987	403.787	408.531	392.501
CO ₂ -emissie	ton/jaar	27.102	26.996	25.564	26.014	26.194	26.173	25.683
WATERVERBRUIK	m ³	172.423	147.555	137.292	125.595	116.787	112.346	112.232
Gebouwoppervlak	m ²	302.385	300.977	317.350	323.474	323.474	331.371	320.145
Studenten en medewerkers	aantal	23.861	23.011	23.941	24.734	24.925	25.888	27.033

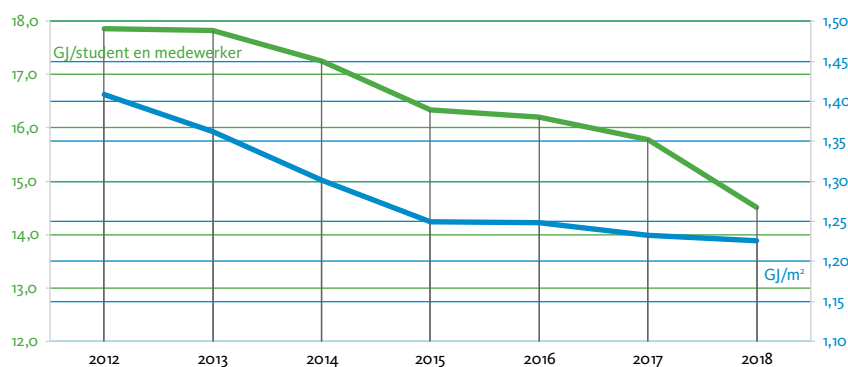
³ Sommige gebouwen nemen warmte af van het warmtenet van het Radboudumc. Dit verbruik is omgerekend naar aardgasequivalenten en komt op 18 procent van het totale gasverbruik.

⁴ Diesel is gebruikt in noodstroomaggregaten. CO₂-emissie: gas = 1,785 kg/m³; elektriciteit = 0,6 kg/kWh; diesel = 74,3 kg/GJ.

Energie-intensiteit

Twee belangrijke indicatoren voor energie-intensiteit vertonen wederom een daling. Zowel het energieverbruik per vierkante meter vloeroppervlak als het energieverbruik per student en medewerker is afgenomen. Dit wordt vooral veroorzaakt door energiebesparing en de toename van het aantal studenten.

Primaire energie per student/medewerker en per m²

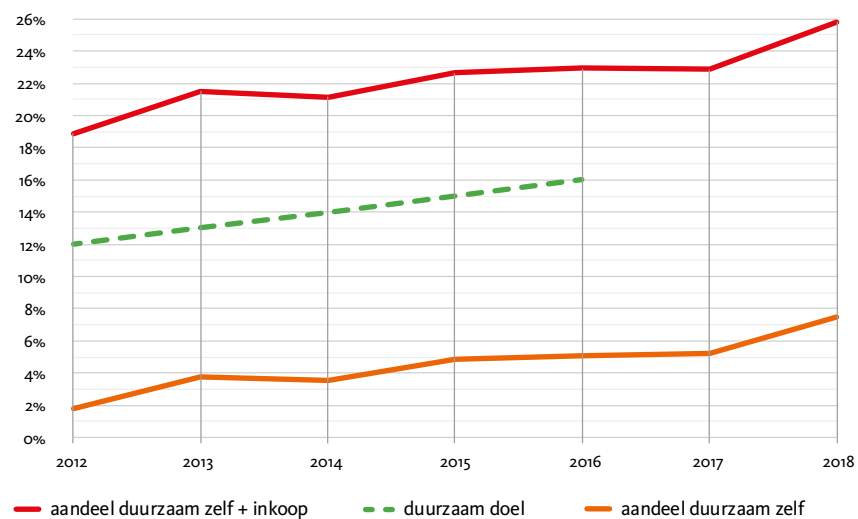
In onderstaande figuren is de ontwikkeling van het gebruik van duurzame energie weer-gegeven.

Duurzame energie

2018 was opnieuw een recordjaar voor zelfopgewekte duurzame energie op de Radboud Universiteit. Er is 27.694 GJ energie geleverd uit de warmte-koude-opslag en 187.656 kWh zonnestroom opgewekt met eigen installaties. De toename wordt veroorzaakt door het zonnige jaar en plaatsing van zonnepanelen op de Universiteitsbibliotheek. Daarnaast is voor 8 miljoen kWh groene stroom ingekocht.

Duurzame energie Radboud Universiteit

Aandeel van verbruik in dat jaar

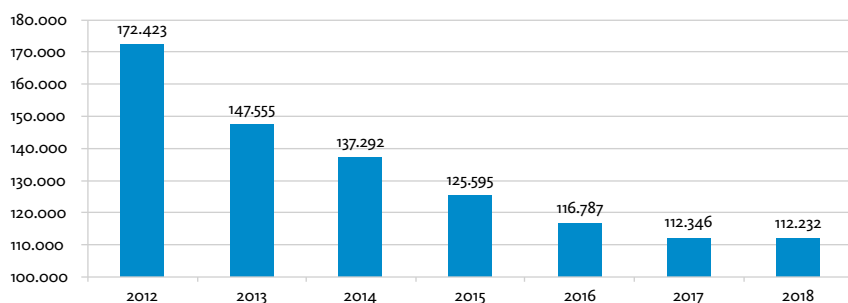
Duurzame energie Radboud Universiteit		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Netto duurzame energie WKO	GJ/jaar	7.531	15.267	13.942	18.784	19.933	20.623	27.694
Zelfopgewekte zonnestroom	kWh/jaar	6.700	6.700	64.700	81.700	80.000	81.000	187.656
Totaal zelfopgewekt duurzaam	GJ/jaar	7.591	15.327	14.524	19.519	20.653	21.352	29.383
Inkoop duurzame energie	kWh/jaar	8.100.000	8.100.000	8.100.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000
Totaal duurzame energie	GJ/jaar	80.491	88.227	87.424	91.519	92.653	93.352	101.383

Drinkwaterverbruik

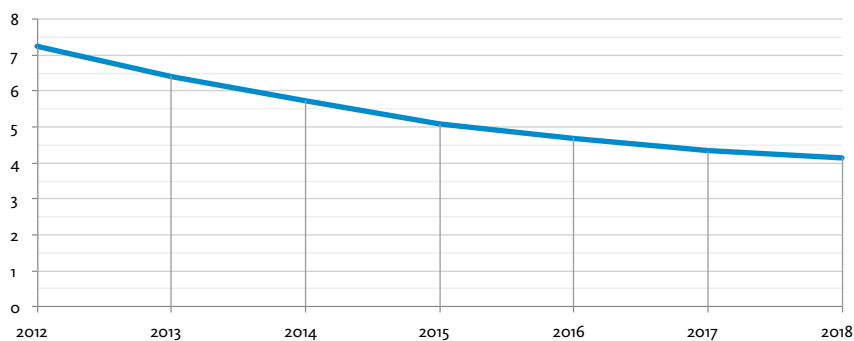
Het drinkwaterverbruik van de Radboud Universiteit is in 2018 verder gedaald, naar 112.232 kubieke meter. De snelheid van de daling is afgenomen doordat er in 2018 veel water is gebruikt bij de sloop van gebouwen in de Thomas van Aquinostraat en bij de verbouwing van het Berchmanianum.

Ook per medewerker en student is het waterverbruik iets gedaald.

Drinkwaterverbruik m³ totaal

Drinkwaterverbruik m³ per student en medewerker

Bijlage XV

Overzicht stakeholders

Intern

Medewerkers

Medezeggenschap
Medewerkerenquête
Informeel overleg

Studenten

Medezeggenschap
Onderwijsevaluaties
Enquêtes
Informeel overleg

Alumni

Alumnimonitor
Bijeenkomsten
Radboud Magazine
Alumniboard
Radboud Recharge

Extern

Andere universiteiten, onderwijsinstellingen en onderzoeksinstituten

Formeel en informeel overleg
VSNU

Overheden

Formeel en informeel overleg

Bedrijfsleven

Radboud Research Facilities
Radboud Innovation

Publiek

Wetenschapsvoorlichting
Open dagen
Radboud Reflects (lezingen en debatten)
Debatcentra
InScience (Nederlands filmfestival voor wetenschap)
Universiteitsblad Vox
Musea

Bijlage XVI**Gezamenlijke Vergadering**

Periode 1 september 2017 - 1 september 2018

Ondernemingsraad

- Nico ten Brink (FNV)
- Peter van Campen (AUB)
- Ezra Delahaye (FNV)
- Kristina Hodelin-ter Wal (PON) – tot 15 december 2017
- Sylvia Hollander (FNV)
- Marijtje Jongsma (VAWO)
- Carla Klaassen (AUB)
- Luuk Knippenberg (FNV) – vicevoorzitter
- Arnoud Lagendijk (VAWO)
- Simone Lederer (PON)
- Aukje Leufkens (AUB) – vanaf 16 februari 2018
- Sven Meeder (AUB)
- Nanne Migchels (AUB)
- Evelien Mulder (AUB)
- Nick Mulder (TRAP)
- Derk-Jan Schonewille (TRAP)
- Lau Schulpen (FNV)
- Bernadette Smelik (AUB) – voorzitter
- Martijn Stevens (AUB) – secretaris vanaf 1 mei 2018
- Lonneke Teunissen (PON) – vanaf 18 december 2017
- Amarins Thiecke (FNV) – vanaf 1 februari 2018
- Rob Vaessen (FNV) tot 1 februari 2018 – secretaris

Leden namens de UMC-raad

- Melissa Arron
- Michiel Schokking
- Thomas Vijn – tot april 2018, daarna Roos de Jong
- Gert-Jan van der Wilt

USR-leden*Gekozen leden*

- Jafar Alhashime (asap)
- Tessa van Erp (AKKUraad)
- Tim Gulpen (asap)
- Lieve Heijsters (AKKUraad)
- Marten Porte (asap)
- Fatbardha Selmani (AKKUraad) – voorzitter
- Ricardo Stoffels (asap)
- Stijn van Uffelen (AKKUraad)

Benoemde leden

- Thomas Buijnink (ISON)
- Jesse Claessen (SOFv)
- Jesmer Engbers (BOS)
- Anne Kurstjens (CSN) – secretaris
- Ruben Meijerink (NSSR)
- Wouter van Weert (CHECK) – vicevoorzitter

Bijlage XVII**College van bestuur****Voorzitter****Daniël Wigboldus - aanstelling van 1 mei 2017 tot 1 mei 2021**

Daniël Wigboldus (1969) is hoogleraar Sociale cognitie, gespecialiseerd in persoons-waarneming in het algemeen en in de rol die stereotypen en vooroordelen spelen in het bijzonder. Hij is geïnteresseerd in en heeft gepubliceerd over hoe stereotypen in stand worden gehouden door middel van taalgebruik, hoe stereotiepe verwachtingen van invloed zijn op de eigenschappen die we aan iemand toedichten en hoe impliciete vooroordelen van invloed zijn op impulsief gedrag en op het waarnemen van gezichten. Wigboldus is daarnaast geïnteresseerd in innovatieve onderzoeks- en onderwijs-methoden. Hij is ervan overtuigd dat goed onderwijs, naast goede ideeën en innovatief onderzoek, de wetenschap verder brengt. Tot slot heeft hij ervaren dat het beste onderzoek en onderwijs voortkomen uit samenwerken met anderen. In 2008 kreeg hij de universitaire onderwijsprijs van de Radboud Universiteit. Hij was nauw betrokken bij de totstandkoming van de onderwijsvisie van de universiteit ('Kwaliteit, binding en duidelijkheid', maart 2013). Ook was hij initiatiefnemer van het Virtual Reality Lab van het Behavioural Science Institute van de Radboud Universiteit. Wigboldus heeft ruime bestuurservaring. Hij was decaan van de Faculteit der Sociale Wetenschappen (2013-2017) en onder meer voorzitter van het Disciplineoverleg Sociale Wetenschappen, bestuurslid van de European Association of Social Psychology en voorzitter van de Associatie van Sociaal-Psychologische Onderzoekers.

Portefeuille***Functioneel/inhoudelijk***

Ontwikkeling strategie
Strategische relatie-ontwikkeling
Juridische zaken, exclusief wetenschappelijke integriteit
Fondsenwerving
Veiligheid en calamiteitenorganisatie
Marketing en externe communicatie
Internationalisering
Valorisatie
Wetenschappelijke informatievoorziening/UB
Researchdatamanagement
ICT en onderwijs
Alumni

Bestuurlijk intern

Bestuur Stichting Katholieke Universiteit
Radboud University Holding B.V.
Radboud University Participations B.V.
College voor Bestuurlijke Samenwerking (Radboudumc)
Gezamenlijke Vergadering

Bestuurlijk extern

VSNU, algemeen bestuur
Nederlandse instituten in het buitenland
The Economic Board regio Arnhem-Nijmegen Health Valley
Noviotech campus
EUA
The Guild
Regio/gemeenten/provincie(s)

Nevenfuncties

2017 - Lid The Economic Board Arnhem-Nijmegen (onbezoldigd)

Rector magnificus**Han van Krieken – aanstelling van 19 mei 2016 tot 19 mei 2020**

Han van Krieken (1956) is patholoog, gespecialiseerd in ziekten van het spijsverteringskanaal en in bloedziekten, vooral lymfeklierkanker. Zijn onderzoek heeft geleid tot een betere diagnose van kanker en nieuwe inzichten in het proces van uitzaaiing.

Pathologie en oncologie

Sinds 1999 is Van Krieken verbonden aan de Radboud Universiteit. Eerst als hoogleraar Tumopathologie en vanaf 2004 als hoogleraar Pathologie. In 2009 werd hij voorzitter van het Radboudumc Centrum voor Oncologie, dat de afgelopen jaren onder zijn leiding is uitgegroeid tot een internationaal toonaangevend instituut. Daarnaast was hij president van de Europese Vereniging voor Pathologie (2013-2015) en *managing editor* van *Virchows Archiv* (2010-2015). Ook is hij nog altijd *chief editor* van het *Journal of Hematopathology*. Voor zijn komst naar Nijmegen werkte Van Krieken onder meer voor het National Cancer Institute in Bethesda (Verenigde Staten), het Institut für Pathologie in Kiel (Duitsland) en het Leids Universitair Medisch Centrum.

Internationaal

Van Krieken maakt deel uit van verschillende nationale en internationale gremia. In 2011 trad hij toe tot de Deutsche Akademie der Wissenschaften Leopoldina en in 2014 tot de Academia Europaea. Daarnaast is hij verkozen tot honorair lid van het Royal College of Pathology.

Portefeuille**Functioneel/inhoudelijk**

Academische aangelegenheid
Onderwijs
Onderzoek
CDL
Communicatie intern
Studentenzaken
Kunst en cultuur
Wetenschappelijke integriteit
Diversiteit
Personeel en organisatie: academische zaken

Bestuurlijk extern

Rectorencollege
VSNU, stuurgroep onderwijs
KNAW
NWO
Regio/gemeenten/provincie(s)

Nevenfuncties

2017 - Raad van toezicht Antoni van Leeuwenhoek (bezoldigd)
2016 - Editor *Encyclopedia of Pathology* (onbezoldigd)
2016 - President IQNpath (onbezoldigd)
2008 - *Chief editor* van het *Journal of Hematopathology* (onbezoldigd)
2008 - *Scientific advisor* van Amgen, Merck-Sorono, GSK, Roche Diagnostics, Sakura (onbezoldigd)
1998 - Editor *American Journal of Surgical Pathology* (onbezoldigd)
Moderator webinars PDL-1 Agilent (bezoldigd)
Scientific board member Hartwig Medical Foundation (onbezoldigd)
Redacteur *Leerboek oncologie* (bezoldigd)

Bestuurlijk intern

College voor de promoties/college van decanen
Assessorenoverleg
Bestuur Stichting Reinier Post
Dies-/lustrumcommissie
Commissie opening academisch jaar
Donders Instituut
Onderwijsdirecteurenoverleg
Onderzoeksdirecteurenoverleg
Aula
Radboud Honours Academy
Radboud Docenten Academie
Studentenraad

Vicevoorzitter**Wilma de Koning – aanstelling van 1 december 2013 tot 1 december 2021**

Wilma de Koning (1962) studeerde bedrijfseconomie aan de heao in Eindhoven en aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Ze volgde de postdoctorale opleiding Accountancy in Rotterdam en Accountancy en milieu aan de Universiteit van Amsterdam. Vanaf 1987 maakte ze een rijk gevarieerde carrière binnen het onderwijs. Ze begon als docent aan het Eindhovens Avondcollege en bekleedde verschillende functies voor Fontys Hogescholen: docent, controller, hoofd dienst financiën en concerncontroller. Daarna maakte ze de overstap naar de Universiteit van Tilburg, waar ze directeur was van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen en secretaris/algemeen directeur. In 2009 keerde ze terug bij Fontys Hogescholen, dit keer als lid van het college van bestuur, waar ze kwaliteitszorg onderwijs, onderzoek, hrm, ICT en financiën in portefeuille had.

Portefeuille***Functioneel/inhoudelijk***

Personeel en organisatie
Arbo en milieu
Financiën, inclusief IAD
Vastgoed en campusontwikkeling
Facilitair Bedrijf
ICT Servicecentrum
Radboud Sportcentrum
Duurzaamheid
Identiteit
Governance

Bestuurlijk intern

Radboud Services
Ondernemingsraad/lokaal overleg
B.V. Campus
Campus Detachering B.V.

Bestuurlijk extern

VSNU, stuurgroep governance en finance
VSNU, werkgeversdelegatie
Regio/gemeente/provincie(s)

Nevenfuncties

Lid raad van afgevaardigden Stichting SURF (onbezoldigd)
Lid raad van toezicht ArtEZ (bezoldigd)
Lid raad van toezicht Isala (bezoldigd)
Lid raad van advies InScience (onbezoldigd)
Plaatsvervangend lid Commissie voor Toetsing van Examens (onbezoldigd)

Colofon

Uitgave, samenstelling, productie Radboud Universiteit

Fotografie Dick van Aalst

Eindredactie Machiel van Zanten

Vormgeving en opmaak gloed*communicatie*, Nijmegen

Radboud Universiteit

Houtlaan 4, 6525 XZ Nijmegen

Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Telefoon: (024) 361 61 61

www.ru.nl

© Radboud Universiteit, 2019